

Årbok 2011

Norges Kvinne- og familieforbund

**Kvinneres helse
Ernæringsspørsmål i hjem og skole
Familien og miljø
Flerkulturelt arbeid nasjonalt**

En stor takk til lagene og medlemmene for flott innsats i lokalmiljøet.
Vi håper at Årboken 2011 kan inspirere til å fortsette dette arbeidet.
Takk til alle kretser og komitéer som har levert inn
årsmeldinger for 2011 og med det bidratt til innholdet i denne Årboken.

Sekretariatet, som også har vært redaksjon for Årboken 2011, tar gjerne i mot tilbakemeldinger og tips fra dere.

Sekretariatet: Pernille Prøitz Jørgensen og May-Britt Havnsund
Layout: David Keeping
Utgitt: September 2012

Norges Kvinne- og familieforbund

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) er en tverrpolitisk kvinne- og familiepolitisk organisasjon som ble stiftet i 1915 under navnet Hjemmenes Vels landsforbund. Hjemmenes Vels landsforbund var den første husmororganisasjonen i Europa. I 1933 endret organisasjonen navn til Norges Husmorforbund, og i 1997 til Norges Kvinne- og Familieforbund.

K&Fs formålsparagraf

Norges Kvinne- og familieforbund er en landsomfattende, partipolitisk uavhengig kvinneorganisasjon som bygger arbeidet på kristne og humanistiske grunnverdier.

K&Fs arbeid

K&F er spredt i nesten alle landets kommuner, i alle aldre, yrker, partier og livssituasjoner. Som medlem kan man velge å jobbe med nærmiljøet, med kvinne- og familiepolitikk, forbruker- og internasjonale spørsmål og man får luftet tanker, ideer og kreativitet i et lag i nærmiljøet. K&F arrangerer møter, kurs og studieringer, som betyr trivsel og selvutvikling, mens vi påvirker nærmiljø og samfunn. K&F har siden 1997 utgitt et eget prinsippprogram. "Kvinner & familie" er vårt medlemsblad. Vi hjelper med å starte lokallag der folk bor. Som K&F-medlem er man med å påvirke både nærmiljø og sentrale myndigheter.

K&F setter disse sakene på dagsorden:

- Kvinners helse
- Fødesituasjonen
- Livmorhalskreft
- Ernæringsspørsmål i hjem og skole
- Familien og miljø
- Matvaresikkerhet
- Flerkulturelt arbeid nasjonalt
- Internasjonalt engasjement
- Kvinneprosjekter

Prinsesse Astrid fru Ferner, vår høye beskytter, som vi er meget stolte av.

INNHOOLD

Forbundsleder har ordet	5
Årsmelding.....	6
Årsmeldinger fra komiteer og utvalg	10
Årsregnskap.....	14
Revisjonsberetning	20
Fonds og legater	22
Resolusjoner	23
Uttalelser	23
Høringer	30
Pressemeldinger.....	35
Årsmeldinger fra kretsene	40
Statistikker	55
Tillitsvalgte og ansatte.....	57
Representasjon.....	58

VI SKAPER FRAMTIDEN!

Året 2011 ble et spennende og svært viktig år for forbundet vårt. De organisasjonsmessige endringene som landsmøtet i 2010 vedtok, skulle settes ut i livet. I tillegg hadde vi store utfordringer med tanke på organisasjonens økonomiske situasjon. Begge deler viktig for å sikre at forbundet hadde grunnlag for videre drift. I tillegg skulle forbundets saker synliggjøres og fremmes overfor myndighetene. Det er godt å se at vi så langt kan si at vi har lykket i dette arbeidet.

Det ble tidlig klart at det måtte kuttes ytterligere i utgiftene for å kunne sikre økonomien og på den måten grunnlaget for videre drift. Smertefulle kutt måtte gjøres i form av et nummer mindre av medlemsbladet samt kutt i bemanningen i sekretariatet. I tillegg ble budsjettet revidert og det ble innført nøye oppfølging av den økonomiske situasjonen. Landslotteriet ble viktig for å bedre inntektene.

Elisabeth Rusdal

Takket være positive holdninger hos medlemmene, alle tillitsvalgte i alle deler av organisasjonen og deres innsats lyktes vi. Økonomiske bidrag fra kretser og lag både til lotteriet og til forbundet gjør at vi vet nå at det er grunnlag for videre arbeid og forbundets drift. Riktignok er situasjonen anstrengt fortsatt, men vi står bedre rustet ved årets slutt enn ved inngangen til 2011.

Landsmøtet vedtok følgende prioriterte oppgaver:

- kvinners helse
- ernæringsspørsmål i hjem og skole
- familien og miljø
- flerkulturelt arbeid nasjonalt

Med dette som utgangspunkt og sakene i prinsippprogrammet gikk vi i gang. Mye har i 2011 dreid seg om kvinner og helse. Allerede i januar ble første møte i Helse- og omsorgsdepartementet holdt for å bringe frem forbundets syn på fødesituasjonen og nedleggelsen av både lokale fødeavdelinger og lokalsykehus.

Senere ble det spørsmål knyttet til livmorhalskreft og mammografi.

Aktivt tok både vi sentralt og mange steder i lagenes regi tak i ernæringsspørsmål i hjem og skole. Flere steder i landet ble det arbeidet for innføring av varm skolelunsj. Dette arbeidet er krevende og tar tid og må fortsette også i 2012 og i årene som kommer. I tillegg må vi delta i debatten overfor myndighetene med tanke på ernæring og kosthold.

Vi gleder oss over de gangene vi via media får fremmet forbundets syn og vi er glade for at både kretser og lag følger opp med sine lokale medier.

Med andre ord – i 2011 har vi gitt viktige bidrag for å skape framtiden i samfunnet – nasjonalt og lokalt.

Elisabeth Rusdal

Årsmelding 2011

Året 2011 ble et meget viktig år for forbundet vårt, det dreide seg om et være eller ikke være. Forbundets økonomiske situasjon måtte stabiliseres, og den nye organisasjonsmodellen med ledelse på fritid samt nedleggelse av noen komiteer og opprettelse av kontrollkomité som noe av det viktigste arbeidet. Dette var vedtak fattet av landsmøtet i oktober 2010 på bakgrunn av den økonomiske situasjonen. Utfordringene var mange, men samarbeid, planmessig arbeid og innsats fra alle synes å ha gitt resultater.

Organisasjon

Medlemmer

Forbundet hadde 31. desember 2011 4 607 medlemmer. Vi hadde 4 046 hovedmedlemmer, 311 juniormedlemmer, 153 direktmedlemmer og 72 familiemedlemmer. 25 er registrert som æresmedlemmer. Vi har 273 lokallag, hvorav 1 nettlag og 21 kretser. 2 kretser har grupper, den ene med og uten grupper. I løpet av året er det avdekket at vi må foreta en opprydding i medlemsregisteret med tanke på registrerte lokallag. Vi har fortsatt noen lokallag i registeret vårt, som er nedlagt, men fortsatt har medlemmer registrert.

I løpet av 2011 har 5 lag lagt ned sitt arbeid.

Sentralstyret

Sentralstyret har bestått av:

Forbundsleder: Elisabeth Rusdal

Nestleder: Sonja Kjølraug

Styremedlemmer: Anne Enger, Eldbjørg Gunnarson,

Wenche Hoel, Liv Holst, Gjertrud Vik

Varamedlemmer: Wenche Rolstad, Marit Warme

Det har i løpet av året vært avholdt 5 sentralstyremøter, alle over minst 2 dager. Mellom styremøtene har styret hatt kontakt via e-post.

Styret har i løpet av året behandlet 84 saker, hvor økonomi og regnskapsføring har vært noen av de mest tidkrevende sakene sammen med tett oppfølging av medlemsutviklingen.

I starten av året ble deler av sentralstyrets møte benyttet til skolering i kommunikasjon. Takket være både menneskelige og økonomiske bidrag fra et lokallag ble dette mulig. På bakgrunn av foredrag fra Dinamo kommunikasjon har sentralstyret arbeidet med utviklingen av en egen kommunikasjonsstrategi for forbundet. På bakgrunn av arbeidspress og behov for sterkt fokus på økonomi ble ikke strategien fullført i 2011. Slutføringen vil skje tidlig i 2012. I løpet av den helgen med skolering ble også skolerestauranten på Hundsund ungdomsskole, drevet av Snarøya kvinne- og familielag, besøkt.

Kretser og lag

Aktivitene i kretsene fremgår av årsmeldingene fra den enkelte krets. Vi ser at mange kretser sliter med å

få tilstrekkelig tillitsvalgte og dette preger naturlig nok arbeidet. Dette til tross så har det vært både kurs, møter og samlinger av ulikt slag i mange kretser.

Sentralstyret inviterte seg på besøk med foredrag til kretsens årsmøter. Det var utarbeidet et felles foredrag som ble benyttet. Mange kretser tok i mot tilbudet enten til årsmøtet eller annen samling i løpet av våren/sommeren 2011. Utgiftene til besøkene ble dekket av kretsene.

Det er i lagene det viktige arbeidet for å skape gode nærmiljøer skjer. Her gjøres det et stort arbeid. Våre medlemmer og tillitsvalgte i lagene nedlegger et betydelig arbeid med aktiviteter, inntektsbringende tiltak, utstillinger, trivselstiltak, møter og annet til beste for sine lokalsamfunn. Ikke ubetydelige beløp gis som bidrag til andre aktiviteter eller tiltak i lokalsamfunnene. Noen lag driver fortsatt barnehagevirksomhet og eller andre tiltak for barn. Ett lag driver egen skolerestaurant der det tilbys varm lunsj for elevene daglig.

Flere lag har aktiviteter for innvandrere, som bidrar til bedre integrering i lokalsamfunnet.

Dette skjer tross for at også noen lag sliter med rekruttering av tillitsvalgte.

Komiteer og utvalg

Nytt nå er kontrollkomiteen. Den har hatt ett møte i løpet av året.

I tillegg har vi Prinsippprogramkomité og valgkomité. Alle komiteene har egne årsmeldinger.

Med bakgrunn i mangel på noen som kunne tenke seg å sitte i miljø- og forbrukerutvalget, ble dette utvalget lagt ned i 2011. I den grad det har vært behov for innsats på dette området har sentralstyret selv tatt seg av oppgaven. Internasjonalt utvalg og beredskapsutvalget er i drift og aktiviteten fremkommer av utvalgenes egne årsmeldinger. Ingen av utvalgene har mottatt tilskudd til drift i 2011 og dette har medført at mye av utvalgenes arbeid skjer via e-post.

Økonomi

Forbundets økonomiske situasjon er anstrengt. Landsmøtet vedtok en del tiltak for å bedre situasjonen. Sentralstyret har likevel i hele året fulgt situasjonen svært

nøye. I dette arbeidet er følgende tiltak gjennomført:

- Medlemsutviklingen. Her forholder vi oss nå kun til betalte medlemmer.
- Medlemsbladet. Som et av kuttene i utgiftene ble det vedtatt å kun utgi 3 utgaver av medlemsbladet i 2011.
- Bemanning. Da det viste seg at det var behov for ytterligere nedskjæringer ble det vedtatt å redusere daglig leders stilling fra en full stilling til en 50 % stilling.
- Kontorlokaler. Leieavtalen måtte sies opp før nyttårs dersom vi ikke ønsket å videreføre den. Vi har større areal enn vi faktisk trenger og leieavtalen ble sagt opp med fraflytting innen 15. april 2012. Nye og noe mindre lokaler er anskaffet og flytting skjer våren 2012 til Stortingsgaten 12 i Oslo.

I tillegg til fokus på kutt i utgiftene ble det gjennomført landslotteri. Bidrag til gevinster ble mottatt fra kretser og lag. Dette sammen med god innsats fra mange medlemmer i form av salg av lodd, medførte et lotterioverskudd litt over 129 000 kroner.

Vi mottok også en pengegave fra Oslo krets på 500 000 kroner som medførte at sentralstyret fikk handlingsrom til å vurdere situasjonen og ha ro rundt de kutt som måtte gjennomføres.

I tillegg har vi mottatt gaver fra medlemmer og lag til forbundets drift. Viktige tilskudd i en vanskelig situasjon.

Statlig tilskudd til forbundets drift 227 000 kroner. Videre mottok vi 94 612 kroner i momskompensasjon.

Frifond-midler mottok vi også via Landsrådet for Norske barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU). Tilskuddet i 2011 var på kr 266 417. 14 lag har fått godkjent 20 tiltak.

Fra ExtraStiftelsen Helse og rehabilitering ble K&F bevilget støttet til prosjekt for til sammen 93 000 kroner til følgende prosjekter:

Rehab. scene for tilkomst handikappede i Møre og Romsdal.

I tillegg ble det bevilget et administrasjonstilskudd på 10 % som skal dekke organisasjonens utgifter til veiledning og utgifter til veiledning. Totalt fikk K&F en bevilgning på kr 102 300.

Ved årets slutt viser det seg at alt arbeid og vanskelige vedtak knyttet til økonomi har gitt resultater. Årsregnskap for 2011 viser et overskudd på 841 541 kroner. Dette gjør situasjonen for forbundet adskillig lettere selv om fokus på økonomi og streng prioritering må fortsette også i 2012.

Sekretariatet

Vi hadde ved årets start to ansatte. I tillegg var det et firma engasjert for føring av regnskap samt redaktør ansatt for medlemsbladet Kvinner&Familie. Redaktøren honoreres med fast sum for hver utgave av bladet og regnskapsfirma for timer medgått til regnskapsføring.

Avtale om regnskapsføring ble i mars avsluttet på

bakgrunn av flere mangler og kritikkverdige forhold. I en periode ble derfor regnskapet ført av sentralstyremedlem Anne Enger. Avtale om regnskapsføring ble så inngått med Spydeberg regnskapslag og dette fungerer nå meget tilfredsstillende.

Av økonomiske årsaker ble daglig leders stilling redusert fra 100 % til en 50 % stilling fra 1. oktober. Total bemanning i sekretariatet er nå 1 årsverk. I tillegg kommer redaktør for medlemsbladet samt regnskapsføring.

Vi har hatt 154 kvm lokaler i Øvre Slottsgate 6. Dette er mer enn vi har hatt behov for og en del har vært leid ut. Likevel er arealet vi disponerer for stort i forhold til behovet. De lar seg vanskelig dele på annen måte. Dette sammen med varslet husleieøkning gjorde at vi sa opp avtalen og inngikk avtale om leie av lokaler i Stortingsgaten 12. Flytting skjer i slutten av mars 2012.

Prioriterte oppgaver

Landsmøtet 2010 vedtok de prioriterte oppgavene. Dette har vært grunnlaget for sentralstyrets arbeid med saker og prioritering av aktiviteter i løpet 2011. I tilknytning til de prioriterte oppgavene utarbeidet sentralstyret en handlingsplan. Handlingsplanen inneholder tiltak som skal gjennomføres i samhandling med både kretser og lag. I forbindelse med kommunevalget i 2011 utarbeidet sentralstyret enkel informasjon til bruk for lagene om Ernærings spørsmål i hjem og skole (med fokus på skolemat) og husmorvikarordningen. Med glede har vi konstatert at flere av lagene har benyttet seg av dette.

Kvinnens helse

Kvinnens helse nasjonalt og internasjonalt var tema for inspirasjonsseminaret i begynnelsen av juni. Det deltok over 50 på seminaret. Her var foredragsholdere fra våre samarbeidspartnere i Sør, daglig leder Gro Lindstad i FOKUS i tillegg til egne krefter. FNs Sikkerhetsråds resolusjon 1325 var tema for den internasjonale delen. I tilknytning til seminaret holdt internasjonalt utvalg sitt seminar kvelden før. Beredskapsutvalget informerte i seminaret lørdagen om sitt arbeid, KFB og beredskapsarbeid generelt. I tillegg til våre egne medlemmer og tillitsvalgte deltok 8 medlemmer fra Norges Bygdekvinne lag.

Kvinnens helse var også et tema for Kvinner&Familie i 2011.

Fødesituasjonen ble en viktig sak i 2011. Hovedårsaken til dette var stadige nye forslag om å legge ned lokale fødestuer. I januar var vi derfor i møte i Helse- og omsorgsdepartementet og tok opp saken. I møtet reiste vi også spørsmålet om hvordan det er med pasientskauderstatning dersom fødsel skjer i privatbil på vei til fødeavdeling. Svar på dette spørsmålet venter vi fortsatt på. Vi deltok også i markeringen utenfor Stortinget mot nedleggelse av de lokale fødestuene og var aktive i den offentlige debatten både i aviser og radio.

Livmorhalskreft. Debatten rundt hvilke tester som skulle benyttes for påvisning av livmorhalskreft ble også en viktig sak. For forbundet var det avgjørende at det skulle være gjennomført en årelang bebudet evaluering av ulike tester før man eventuelt bestemte hvilken test som skulle gi refusjon dersom ikke det enkelte sykehus selv kunne velge den testen de mente var best. Debatten gikk både i aviser og radio. En rekke henvendelser ble også sendt Helse- og omsorgsdepartementet. I første runde oppnådde vi at det ble vedtatt at evalueringen skulle gjennomføres og at det deretter skulle ut forslag på høring. Nå ble høringsfristen meget knapp og diskusjonen rundt evalueringen og dens konklusjon går fortsatt selv om myndighetene har bestemt at en test skal gi rett til refusjon.

I tillegg til disse nevnte områder har vi også tatt for oss helsetilbudet rundt i landet og konsekvensene av Samhandlingsreformen. Det har vært sendt brev til departementet, pressemeldinger og leserinnlegg. Til nå medfører Samhandlingsreformen at pasienter stadig oftere sendes fra sykehus til sykehus avhengig av hvilken behandling de skal ha. Det hele virker som pakkepost. Vår henvendelse til departementet om saken er besvart med at synspunktene skal tas med i arbeidet med stortingsmeldingen om pasientsikkerhet.

Videre har vi tatt opp de eldres situasjon. Mange sendes hjem og uten det nødvendige tilsyn og omsorgstilbud de trenger. Dette toppet seg helt i en sak fra Nøtterøy kommune og vi sendte en anmeldelse av kommunen til fylkeslegen. Vi fikk ikke medhold i anmeldelsen, men den eldre kvinnen fikk på bakgrunn av blant annet vårt arbeid omsider det tilbudet hun hadde krav på og burde hatt i første omgang.

Ernæringsspørsmål i hjem og skole

Dette spørsmålet startet sentralstyret året med i form av besøk på skolerestauranten drevet av ett av våre lokallag. Grundig informasjon om opplegget og tanken bak ble gitt. Dette dannet grunnlaget for sentralstyrets videre arbeid med saken. Egen liten intern informasjonsfolder ble sendt lagene. Tema varm mat i skolen ble sendt til regjeringen som forslag og innspill.

Noen lag har hatt dette oppe som sak og har arrangert markeringer i form av en gangs servering av varm lunsj i sin nærmiljøskole både til elever og politikere. Videre er det skrevet brev til lokale politikere der saken er tatt opp.

I løpet av året er arbeidet med kartlegging av undervisning i kosthold startet opp. Dette arbeidet videreføres også i 2012.

Med bakgrunn i vårt engasjement i ernæringsspørsmål var vi invitert og tilstede i forbindelse med lanseringen av Nasjonale kostråd samt Nøkkelhullsmerkingen.

Ernæringsspørsmål i hjem og skole var tema for en utgave av Kvinner&Familie.

Familien og miljø

Matvaresikkerhet. I forbindelse med utbrudd av e-colicmitte på forsommeren ba vi om at kontrollen av importerte matvarer skulle styrkes. Vi deltok i den sammenheng i debatten både i aviser og radio.

Spørsmålet om vannmålere ble sendt som innspill til statsbudsjett for 2013 til regjeringen. Videre ble det sendt som innspill til de politiske partiene og deres utarbeidelse av nye partiprogrammer. I samme innspill tok vi opp spørsmålet om to-prissystem for strøm.

Flerkulturelt arbeid nasjonalt

Sentralt utførte vi ikke mye innenfor dette området i 2011. Vi har imidlertid mange lag som gjør et godt og viktig arbeid. Informasjon om dette og tips til videre utvikling vil følges opp i 2012.

Andre saker

Med utgangspunkt i de prioriterte oppgavene utarbeidet sentralstyret innspill til statsbudsjett for 2013 som ble oversendt de ulike departement. Samme utgangspunkt ble benyttet i utarbeidelse av forslag til innspill til de politiske partienes prinsippprogrammer. Som oppfølging av dette har vi fra noen partier mottatt invitasjon til møter for videre dialog og diskusjon. Dette vil skje i begynnelsen av 2012.

I enkelte tilfeller har vi deltatt i debatten rundt konstantstøtte. Det har i hovedsak vært der det har vært forslag om å fjerne ordningen helt.

Internasjonalt engasjement

Internasjonalt utvalg har ansvar for oppfølging og drift av forbundets prosjekter. Det nedlegges et enormt frivillig arbeid her. Tilskudd til prosjektene mottas fra Norad via Fokus.

Forbundet er aktive deltagere i det nordiske samarbeidet som skjer via Nordens Kvinneforbund (NKF). Vi har deltatt på de to styremøtene som er avholdt i NKF i 2011.

NKFs sommerkonferanse ble arrangert i Gøteborg i august og tema var Vann. Vårt forbund hadde en delegasjon på over 40 delegater og var dermed den største delegasjonen.

I 2011 avholdt ACWW sin Europakonferanse. Her deltok forbundsleder sammen med medlemmer av internasjonalt utvalg. Forbundsleders deltagelse ble dekket av tilskudd fra "Hulter til Bulterfondet". Forbundet fremmet en resolusjon om FNs Sikkerhetsresolusjon 1325 som ble vedtatt. Denne resolusjonen skal sendes videre til ACWWs verdenskonferanse i 2013.

Bidrag i form av Pennies for Friendship ble samlet inn på inspirasjonsseminaret. Flere lag og kretser har også sendt inn ekstra bidrag til denne saken. I tillegg går 1 krone av medlemskontingenten til dette. Totalt ble det sendt kr.8 507 til ACWW.

Kommunikasjon

Medlemsbladet er fortsatt den viktigste kommunikasjonskanalen til det enkelte medlem. Bladet kom ut med 3 utgaver i 2011. I tillegg til artikler av redaktøren har tillitsvalgte, kretser og lag vært flinke til å sende inn artikler til bladet. Redaktør Line Konstali har hatt barselpermisjon og Lene Søgaard Gloslie har vært vikar fra og med nr. 3/2011.

Tema for utgavene i 2011 har vært:

- Skolemat
- Kvinnehelse
- Ja til omsorg – nei til vold

Direktbrev til medlemmene. I forbindelse med utsendelsen av kontingenten for 2011 skrev forbundsleder et brev til medlemmene som lå ved sendingen. Brevet fokuserte på de mål sentralstyret hadde satt for arbeidet i 2011 og de utfordringer organisasjonen sto overfor samt hva som var gjort i 2010. Fra mange medlemmer mottok vi positiv respons på brevet.

Lagsutsendelse. I løpet av året har det vært sendt ut 3 sendinger til lagene. Innholdet har vært både informasjon, tips/ideer og annet organisasjonsstoff.

Kretsene. Informasjon til kretsene har vært sendt fortløpende. I tillegg har det vært kontakt direkte med enkeltkretser og sentralstyrets medlemmer om ulike saker. Kretsene har ofte vært flinke til å benytte forbundets pressemelding som innlegg i aviser i sitt område. Noen kretser har også videresendt denne informasjon til lagene sine som igjen har fulgt opp med innlegg.

Nettsidene. Disse fikk en revisjon før landsmøtet i 2010. det har vært arbeidet grundig med å holde sidene oppdatert og legge ut informasjon her. Noe av informasjonen er lagt på egne sider, som kun er forbeholdt medlemmene. Sentralstyremedlem Eldbjørg Gunnarson har sammen med sekretariatet gjort en meget god innsats her og bidratt til at informasjon kommer raskt ut.

Representasjon

I den grad tiden har tillatt det, har ledelsen, sentralstyrets øvrige medlemmer, andre tillitsvalgte og ansatte deltatt på møter, seminarer og andre aktiviteter hvor vi har vært invitert. Dette gir unike muligheter til å knytte verdifulle kontakter samt å komme med forbundet syn i ulike saker.

Media

Forbundet sentralt har sendt ut en rekke pressemeldinger om aktuelle saker. Vi opplever at enkelte radiokanaler raskt tar kontakt og lager innslag. Våre kretser og lag som også mottar pressemeldingene, benytter dette som grunnlag for innlegg i sine lokalaviser. Dette gir en god synliggjøring av forbundet og sakene våre.

Vi har også sendt leserinnlegg til riksdekkende medier,

men opplever at dette er vanskeligere å få på trykk. Forbundsleder har også vært intervjuet i enkelte medier om sakene våre og arbeidet.

Høringer og henvendelser til myndigheten

Forbundet mottar en rekke saker og forslag til endringer av forskrifter til høring. Vi har i 2011 valgt å velge ut de som naturlig har falt innunder prioriterte oppgaver. Alle høringsuttalelser er fortløpende også lagt ut på nettsidene våre. Uttalelsene har vært utarbeidet av sentralstyret og der det har vært naturlig i samarbeid med medlemmer/tillitsvalgte med særlig kompetanse innenfor det aktuelle temaet.

Vi har i tillegg henvendt oss til departementer, direktorater, politiske partier på Stortinget og andre med aktuelle og viktige saker for forbundet.

Selv om dette arbeidet krever noe tid, er det viktig for å kunne få gjennomslag for de sakene forbundet arbeider med.

Sluttord

Året 2011 bød på store utfordringer med tanke på forbundets drift og videre fremtid. Det er godt ved årets slutt å kunne konstatere at strevet har gitt de ønskede resultater. Selv om faren over ikke helt kan avblåses, kan arbeidet med planleggingen av 100-års jubileet i 2015 settes i gang med full tyngde.

Året har medført å skulle venne seg til nye arbeidsmåter. Det er krevende for oss alle, men vi har langt på vei lyktes i dette.

Det å få tilbakemeldinger om at saker og forslag vi kommer med blir lyttet til, er verdifullt. Videre å kunne lese om den aktivitet og det arbeid som gjøres lokalt er signaler om at vi har en fremtid – vi trengs i utviklingen av gode nærmiljøer.

Kontakten med våre samarbeidspartnere nasjonalt og internasjonalt har gitt inspirasjon og motivasjon til nye tiltak og videre arbeid og ikke minst en god tro på fremtiden.

Det at situasjonen er slik, skyldes ikke bare sentralstyrets innsats. Det er den store innsats som utføres i alle våre lag og kretser, av våre sentrale tillitsvalgte og av våre ansatte. Uten denne innsatsen og de utallige timer av frivillig innsats som disse utfører kunne vi ikke så aktivt gått inn for sammen å skape fremtiden!

Oslo, 05.02.2012

Elisabeth Rusdal	Forbundsleder
Sonja Kjørlaug	Nestleder
Anne Enger	Sentralstyremedlem
Liv Holst	Sentralstyremedlem
Eldbjørg Gunnarson	Sentralstyremedlem
Wenche Hoel	Sentralstyremedlem
Gjertrud Vik	Sentralstyremedlem

K&Fs komiteer og utvalg

Valgkomiteen

Det var ikke nok kandidater til vervene i valgkomiteen for 2010 – 2012 på landsmøtet i 2010. Valgkomiteen fra 2008 – 2010 skulle da fungere ut året og suppleringsvalg foretas av sentralstyret i desember 2010. Følgende ble da valgt/oppnevnt for perioden 2010 - 2012:

Leder: Anne Marit Hovstad – Aust Agder

Medlem: Edel Mikkelsen – Rogaland

Medlem: Else Angelteveit – Aust Agder

Ettersom landsstyret ble vedtatt nedlagt fra 2010, har ikke valgkomiteen hatt oppgaver i 2011. Valgkomiteens oppgaver er kun knyttet til valgene som blir foretatt på landsmøtet.

Grimstad 10. september 2012

Anne Marit Hovstad

Leder av K&F's valgkomite

Prinsipprogramkomiteén

Komiteén består av:

Leiar: Eldbjørg Gunnarson, sentralstyrets representant

Medlemmer: Liv Jensen og Sigrunn Strøm, valde av landsmøtet 2010.

Komiteén har hatt to arbeidsmøter i året, eit i juni og eit oktober. Vi vart samde om at det, etter den store revisjonen av siste Prinsipprogram, ikkje var nødvendig med store endringar. Vi prøver også denne gongen å skjera ned på størrelsen. Innkomne framlegg etter kretsårs møta våren 2011 vart vurderte. Komiteén har også diskutert viktige punkt i samfunnet/politikk og vurdert kvar vi kan nytta dette.

På grunn av dei organisatoriske endringane etter Landsmøtet 2010, har komiteén fått godkjenning frå sentralstyret om at endelig framlegg skal vera innsendt innan 1.6.2012. Kretsar har siste frist 1.5.2012. Komiteén har sendt ut melding gjennom bladet og lagsutsendingar om arbeidet og oppfordra kretsar og lag om innspel.

På kretsseminar i Bergen og Hordaland krets og Hordaland krins i oktober 2011 inviterte komiteén til innspel til tema for neste landmøteperiode. Komiteén hadde også ein del framlegg, som alle vart sende til Sentralstyret.

Tidlegare komité gjorde ferdig studieplan for programmet i 2011, og det har vore ein del studieplanar i løpet av året.

Kontrollkomiteén

Komiteén har bestått av:

Leder: Aslaug Sølsnes.

Medlemmer: Kristin Hansen, Vigdis Løseth

Varamedlemmer: Brynhild Loe Arntsen og Inger Vestby

Kontrollkomiteéns mandat i følge vedtektene er å føre tilsyn med K&F's virksomhet og påse at alle vedtak er i tråd med organisasjonens formål, vedtekter og landsmøtevedtak. Spesielt blir det lagt vekt på den økonomiske siden av virksomheten. I tillegg kan komiteén vurdere spesielle organisasjonsmessige forhold.

I denne perioden har Kontrollkomiteen hatt følgende saker til behandling:

1. Manglende regnskap for 2011.
2. Stilling som organisasjonssekretær.

3. Vedtektene angående utsendinger til Landsmøte fra kretsen når kretsen er lagt ned.
4. Forslag fra Kontrollkomiteen angående utvidelse av forbundslederstilling fra 50 % til 100 % stilling.
5. ”Slanking av Sentralstyret”

Saksbehandlingen er foretatt ved telefonmøte og e-post. Siden vi bor i et vidstrakt land er det å møtes fysisk meget vanskelig, da man benytte seg av de tekniske hjelpemidler som er tilgjengelig. Det har stort sett gått greit både med telefonmøter og e-post. Det er ønskelig at medlemmene av Kontrollkomiteén får anledning til å møtes fysisk en gang i perioden.

Når det gjelder sak 5: «Slanking av Sentralstyret» Er denne saken drøftet på grunn av den økonomiske situasjonen og medlemsmassen. Økonomien balanserer i år, men hva med fremtiden? Sentralstyret består i dag av til sammen 5 medlemmer, varamedlemmer pluss leder og nestleder.

Komiteén har fått tilsendt alle sakspapirer og blitt godt orientert om aktuelle saker i forbundet.

Det har vært god kontakt mellom komiteén og forbundsleder.

Beredskapsutvalget

Utvalget har bestått av :

Leder: Anne-Sophie Wingaard Bondeson

Medlemmer: Anne-Lise Johnsen, Bjarnhild Hodneland

Varmedlem: Odlaug Lysø Kleven

Sentralstyrets kontaktperson: Liv Holst

Oppgaver

Beredskapsutvalget ønsker å informere K&f's medlemmer om hvordan de kan forberede seg på og møte kriser av alle slag – fra mangel på mat og vann, brann, sjøvert, sorg i hverdagen, hvordan vi kan hjelpe familier i vårt eget land og utland, og har prøvd å medvirke til dette i egne lag, kretser og på landsplan.

Tillitsverv

Medlemmene i beredskapsutvalget er også representert i styret i Kvinners Frivillige Beredskap, **KFB**. Anne – Lise Johnsen er leder i KFB, Anne – Sophie W. Bondeson er K&f's representant i styret i KFB og Odlaug Lysø Kleven hennes vara. I KFB sammenheng har Anne – Lise Johnsen hatt diverse oppdrag, ledet møter og informert om K&f og beredskapsutvalget i K&f.

Anne-Lise Johnsen er K&f's representant/ styremedlem i **Folk og Forsvar**.

Representasjon

Vi har deltatt på **seminarer og konferanser** om beredskap arrangert av K&f, Kvinners Frivillige Beredskap, KFB, Folk og Forsvar og andre. Disse har bl.a. hatt tema som: kvinners situasjon i andre land, soldatmødrenes situasjon, oppfølging av FN-konvensjonen, egenberedskap, matberedskap, kommunenes sårbarhet / kraftsituasjonen og beredskapssituasjonen i inn- og utland.

Bjarnhild Hodneland har arrangert diverse møter og konferanser i Hordaland.

Hun fikk Kvinner Frivillige Beredskapspris i 2011 for sitt store, engasjerte og mangeårige arbeid for beredskap.

Anne-Lise Johnsen har ledet KFB, deltatt på Folk og Forsvars kurs og konferanser.

Alle har gitt informasjon på diverse møter, og på K&f's seminar på Gardermoen i juni holdt Anne-Sophie W. Bondeson fore-

drag om beredskap, delte ut og solgte materiell.

Vi har hatt flere artikler i **medlemsbladet vårt**, bl. a. om beredskap til ulike årstider, om psykisk førstehjelp som ble ekstra viktig etter terroraksjonen 22.07.11 og generell beredskap.

Vi har lagt ut informasjon om utvalget på K&f's nettside, og skal legge ut mer på nettet om beredskap, egenberedskap angående mat, alternativ oppvarming og kokemuligheter, på turer og reiser, ID m.m.

Utvalget har ikke hatt egne møter, men møtt hverandre på K&f's og KFB's møter.

Vi ønsker oss flere faste møter og egen økonomi, samt flere innspill fra K&f's medlemmer.

Beredskapsutvalget

Internasjonalt utvalg 2011

Utvalget har bestått av:

Leder: Kristin Hansen

Sekretær/prosjektmedarbeider: Anna Solberg

Kasserer: Grete Frognd Brænd

Prosjektleder: Anne Marit Hovstad

Forbundsleder og ACWW-representant: Elisabeth Rusdal

2. repr. Nordens Kvinneforbund: Sonja Kjølraug

Varamedlem utvalget: Eva Vatle Skeie

Vara til 2.repr. ACWW: Christine Andreassen

Vara til 2.repr. Nordens Kvinneforbund: Bjarnhild

Hodneland

Prosjektgruppen har bestått av:

Prosjektleder: Anne Marit Hovstad

Sekretær/prosjektmedarbeider: Anna Solberg

Prosjektmedarbeider: Merethe Brattaule Strømmen

Utvalgsleder har hele tiden blitt orientert om arbeidet i gruppa og møtt om nødvendig.

Det er avholdt fire styremøter, der 49 saker har vært til behandling. Styremøtene er holdt i forbundets lokaler, med unntak av ett, som ble holdt på Rica Hotell Gardermoen, i forbindelse med forbundets inspirasjonsseminar og utvalgets interne seminar. Kommunikasjonen mellom møtene, om det dukker opp saker, går via e-post og blir protokollert på første påfølgende styremøte i utvalget. Informasjon fra møter i prosjektkomiteen blir gitt på utvalgsmøtene og på e-post hvis noe haster. På utvalgsmøtet den 27.10. ble Merethe Brattaule Strømmen tatt med som ny prosjektmedarbeider. Det er behov for opplæring i prosjektarbeid/regnskap med tanke på eventuell utskifting av utvalgsmedlemmer, derfor denne utvidelsen.

Uttalelser på spørsmål vedrørende internasjonalt arbeid, FOKUS, ACWW m.m. blir oversendt forbundsledelsen til videre behandling.

Møteprotokollen sendes internasjonale kretskontakter, kretsledere, sentralstyret og sekretariatet.

Utvalget har ikke mottatt støtte fra forbundet for 2011.

Prosjekter

GADECE, likestillingscenter i Kisumu, Kenya

COWA, yrkesopplæring for jenter, Kampala i Uganda.

MAFA, Maganjo Farmers Association, kvinner og landbruk, Kampala i Uganda

UMWA, Uganda Media Women Association, kvinner og media, Kampala i Uganda

Disse 4 organisasjonene jobber sammen i programmet: The East African Program for Empowerment of Grassroots Women, Kenya og Uganda.

Bevilgninger

En av medarbeiderne ved COWA-skolen hadde påtatt seg omsorg

for flere barn i tillegg til sitt eget og fått store problemer med økonomi og finansiering av boliglån. Det ble derfor bevilget kr 5.000,-. Landbruksprosjektet MAFA trengte kjøretøy for bruk i prosjektmålingene, dette blir ikke fullfinansiert gjennom FOKUS(Norad) og det ble i første omgang bevilget kr 2.000,-.

Gaver:

Gaver fra medlemmene:

Til COWA: kr. 225.090,- (inkl. salg av smykker og kurver)

Til Romania: kr. 184.470,- (inkl. Hold drømmen levende + salg av Care Teddies)

Til MAFA: kr. 1.500,-

Til UMWA: kr. 0,-

Til Unit 2, Sri Lanka: kr. 24.433,- (inkl. fra Cultura Bank)

Dette året har to givere gitt store beløp til COWA og Krisesenteret i Romania, derfor disse høye beløpene på de to postene.

Fra Cultura Bank til «De glemte kvinnene på Sri Lanka»(Unit 2): kr 20.933

Til Unit 2 Nest Sri Lanka ble det oversendt kr 20.000,-. Vi har mottatt takk og oversikt over hva pengene er brukt til. Da vi ikke lenger har vanlig prosjektsamarbeid med Nest er vi veldig glade for å kunne bidra med midler sammen med Cultura Bank til Nest og Unit2.

Det selges fremdeles noen eksemplarer av diktboken «Hold drømmen levende» til inntekt for krisesenteret i Sibiu, og det er ønskelig at lageret tømmes med det første. Diktboken MOSAIKK til inntekt for COWA er nå utsolgt.

I Kisumu i Kenya lager kvinnegrupper kurver og smykker, og en del av dette er blitt tatt med til Norge for salg ved prosjektbesøk, også ved egen forsendelse. Det samme gjelder for Care Teddies, som det blir stikket flest av ved Krisesenteret i Sibiu, men også noen i Norge. Alt dette selges videre av medlemmer i lag, kretser og utvalgsmedlemmer. Og dette har gitt et bra overskudd til COWA og Krisesenteret som fra 2012 og 2011 ikke er med i vår prosjektportefølje som får støtte fra FOKUS(Norad).

Pennies for Friendship fra kontingenten, innsamlet i kretser, lag og på møter sentralt i K&F, beløper seg til kr 8.507,- og er oversendt ACWW's kontor i London.

Alle pengegavene fra kretser, lag og enkeltpersoner viser et stort engasjement for internasjonalt arbeid i vårt forbund, og takknemligheten til mottakerne er stor når vi har hatt de med ved prosjektbesøk. Vi vet at de er kommet godt til nytte.

Prosjektreise

Kenya-Uganda fra 21. august til 11. september ble foretatt av prosjektleder, utvalgsleder og prosjektmedarbeider. Det årlige seminaret for The East African Program for Empowerment of Grassroots Women, Kenya og Uganda ble dette året holdt i Kampala i Uganda. I tillegg ble det holdt et seminar i Kisumu i Kenya i samarbeid med FOKUS, GADECE og PAWA (Pan African Women's Association, en diasporaorganisasjon som er medlem i FOKUS). PAWA's nystartete partnerorganisasjon MICONTRAP var invitert da de skulle starte et prosjekt i nærheten av Kisumu. Vi var forespurt om et samarbeid/mentoroppgave på dette prosjektet siden PAWA's partnerorganisasjon var ukjent med prosjektarbeid og PAWA heller ikke har mye erfaring i det. Fra FOKUS møtte Marianne Jorddal og Magnus Holtfodt.

Alle prosjektene ble besøkt og rapporter fra reisen foreligger.

ACWW

Forbundet er fortsatt meget aktivt i ACWW. Anne Marit Hovstad er nestleder i organisasjonens prosjektkomité og i tillegg til at dette gir viktig bidrag for å styrke ACWW's arbeid, gir det vårt

forbund verdifull og nyttig informasjon om kvinners situasjon verden over. Denne informasjonen benyttes i utvalgets arbeid og i arbeidet generelt i forbundet der dette lar seg gjøre.

ACWW er tema på hvert utvalgsmøte i tillegg til på utvalgets seminar. Her blir det også samlet inn bidrag til Pennies for Friendship.

Europakonferansen ble holdt i Dublin 3.- 8. april hvor Anne Marit Hovstad og Grete Frogn Brænd deltok fra utvalget. Forbundets forslag til resolusjon: «Women – victims of conflicts», på FN's sikkerhetsresolusjon 1325, ble vedtatt og skal sendes videre til verdenskonferansen i India i 2013.

Building and Running an Organization

Gruppen består av Ingunn Birkeland, Ann-Louis Nordstrand og Elisabeth Rusdal. Det er ikke holdt kurs i 2011.

Det holdes kontakt med de ulike kursdeltagerne fra tidligere år via e-post. Gjennom denne kontakten utveksles erfaringer og idéer om videre arbeid.

Norden

Se egen årsmelding skrevet av K&F's 2. representant til Nordens Kvinneforbund, Sonja Kjølraug

FOKUS

På Representantskapsmøtet den 24.11. møtte forbundsleder Elisabeth Rusdal og Anna Solberg med stemmerett, og Anne Marit Hovstad som leder av valgkomitéen. Anne Marit Hovstad ble gjenvalgt til medlem av valgkomitéen. Kristin Hansen ble gjenvalgt som styremedlem for 2 år. Det er holdt medlemsmøter i forkant av Representantskapsmøte for drøfting av ny strategi 2012-2016 for FOKUS.

Anne Marit Hovstad har vært medlem av fagutvalget for rettighetsopplæring.

På Kontaktkonferansen 1.-2.02. med tema: 1. Teknologiens rolle i styrking av kvinners rettigheter og muligheter 2. Kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter (SRHR), møtte forbundets nestleder Sonja Kjølraug, Anne Marit Hovstad, Anna Solberg, Kristin Hansen møtte i egenskap av styremedlem. Workshop på konferansens 2. dag munnet ut i utarbeidelse av anbefalinger på temaet fra sivilt samfunn til myndighetene til Kvinnekonferansen i New York i februar/mars.

Gro Lindstad tiltrådte som ny daglig leder i FOKUS 3. januar.

Seminar 27. - 28.mai

Dette ble holdt på Rica Hotel, Gardermoen sammen med forbundets inspirasjonsseminar med tema: Kvinners helse – nasjonalt og internasjonalt, med fokus på bl.a. reproduktive rettigheter og retten til å bestemme over egen kropp med spesielt fokus på kvinner i Sør og kjønnslemlestelse. Bilder og foredrag v/ Rebecca Birungi fra UMWA, Uganda Media Women's Association, vår samarbeidspartner i Uganda.

Beskyttelse av kvinner i krig og væpnet konflikt, øke kvinners deltakelse og innflytelse i arbeidet med å forebygge og løse konflikter. Film og foredrag v/ daglig leder i FOKUS Gro Lindstad om FN's Sikkerhetsresolusjon 1325.

Det var 20 deltakere fra vår organisasjon på det interne seminaret fredag, lørdag var det totalt 56 deltakere, også deltakere fra Norges Bygdekvinneleg.

Rebecca Birungis besøk omfattet også deltakelse på et møte på Litteraturhuset arrangert av Sex og Politikk, UiO, FOKUS og Amnesty International med tema Sexual and Reproductive Health Rights (SRHR). Besøk i FOKUS til lunsjmøte og møte med LDO, hvor hun fikk med seg mye nyttig skriftlig informasjon. Sammen med Kirsten Bråthen (tidligere NRK-medarbeider) ble det også anledning til et besøk i NRK, Marienlyst. I Kristiansand var det besøk

hos NRK Sørlandet hvor hennes kollega fra Uganda var utvekslingsarbeider gjennom Fredskorpset, med omvisning og prøving av ny teknologi i studio. I Grimstad var det besøk på Frivolltun Omsorgs-senter samt møte med K&F's lokallag i Lillesand.

Representasjon.

I forbindelse med feiring av Nobels fredspris deltok utvalgsmedlemmer i fakkeltog og andre arrangementer.

Utvalgsleder:

Utvalgsmøter, prosjektoppfølgning i Kenya og i Uganda, styremøter, medlemsmøter, kontaktkonferanse og kurs i FOKUS samt årsmøte Sogn og Fjordane krins.

Prosjektleder:

Utvalgsmøter, prosjektoppfølgning i Kenya og Uganda i september, møter i FOKUS, både i forhold til prosjektene, medlemsmøter, kurs og som medlem av valgkomiteen. Foredrag i kretser og lag. I mars og i oktober; møte i ACWW's prosjektkomité i London. Europakonferanse ACWW i Dublin.

Sekretær/prosjektmedarbeider:

Utvalgsmøter, div. møter i FOKUS, Norad, prosjektoppfølgning i Kenya og Uganda.

Kasserer:

Årsmøte Østfold krets, ACWWs Europakonferanse i Dublin.

Sammendrag av kretsenes årsmeldinger

18 av 21 kretser har sendt inn skjema med melding om internasjonalt arbeid

Kretsene og lagene har et stort internasjonalt engasjement og har bidratt med pengesummer til mange ulike formål og prosjekter. Det er gledelig at mange også dette året har engasjert seg i å integrere innvandrerkvinner og familier, også i samarbeid med andre organisasjoner.

Av årsmeldingsskjemaene går det frem at:

Det er holdt 46 lagsmøter med bl.a. emner som:

K&F's internasjonale prosjekter og samarbeid, krisesenteret i Sibiu i Romania, prosjektarbeid, kvinnehelse i U-land, menneskehandel og prostitusjon, matlaging, Fairtrade, eldres situasjon i forhold til FN, innvandrerbarn og integrering, internasjonalt arbeid, innvandrerkvinner, internasjonale matretter og møte med flyktingkvinner. Dette viser et stort engasjement blant medlemmene.

Kretsene/lagene har fjernadoptert 45 barn og betaler gjennomsnittlig kr 2.038,- pr barn. Adopsjonslandene er: Filippinene, Thailand, Gambia, Sri Lanka, India, Bangladesh, El Salvador, Moldova, Syria, Etiopia, Kina, Nigeria, Brasil, Indonesia, Colombia, Romania, Benin, Peru, Guatemala, Ukraina, Den Dominikanske Republik.

Det er også fjernadoptert gjennom SOS Barnebyer, Strømme-stiftelsen og Redd Barna

Mange kretser og lag velger å ha forbundets prosjekter som "sitt" og har gitt pengestøtte til prosjektene: COWA Uganda, MAFA Uganda og krisesenteret i Romania. Dette er pengegaver som er til stor hjelp for prosjektene. Tidligere prosjekt Nest/Unit 2 "De glemte kvinnene på Sri Lanka" er heller ikke glemt og det er mottatt beløp som er sendt dit.

Det er også gitt pengestøtte til andre land og prosjekter:

Barnehjem i Bangladesh, Burmesiske flyktinger. Prosjekt i Gambia, Thailand og Ukraina. Pengegaver for øvrig er gitt til:

Care, Svalene i Lima, "Håpet" Brasil, Child Foundation, Delta Internasjonal, Norsk Luthersk Misjonssamband, samarbeid og pengestøtte til FORUT.

I tillegg til pengestøtte har det vært innsamling og forsendelse av klær, matvarer og medisiner til flere land i Øst Europa og Mongolia. Det totale beløpet for slike gaver kommer i tillegg til fjernadopsjon av barn og gaver til K&F's egne prosjekt og utgjør kr 93.855,-, det er imponerende!

Beløpet er trolig høyere da ikke alle lag har levert årsmelding til kretsene eller ikke har ført opp de beløp som er gitt i de ulike sammenhenger.

Uansett størrelse; **alle** pengegaver til internasjonalt arbeid betyr like mye og mottas med stor takk!

Dette året har flere lag og kretser solgt Care Teddies, små bamser strikket i Romania og noen i Norge, til inntekt for Krisesenteret i Sibiu. Det er også solgt smykker og kurver fra Kenya til inntekt for COWA, alt sammen er verdifulle bidrag til disse prosjektene, som det nå ikke lenger mottas støtte for fra FOKUS(Norad) "Pennies for Friendship" til ACWW kr 2.984,-.

39 lag har deltatt i TV-aksjonen og samlet støtte er på kr 23.300,-.

15 kretskontakter har deltatt på møter/seminar og noen har selv arrangert møter.

Kretsens støtte til prosjekter utenfor K&F's:

Hedmark	- Namibia mor/barn prosjekt	kr 1.000
Østfold	- pikeskole Sri Lanka	kr 2.500
Hordaland	- "Solsikkedamene" i Kegums, Latvia	kr 10.000

Utvalget takker kretsene for den flotte innsatsen og ønsker lykke til videre! Velkommen til møter og seminar for mer inspirasjon!

Kristin Hansen

Leder internasjonalt utvalg

Miljø- og forbruker arbeid

Miljø- og forbrukerutvalget ble lagt på is inntil videre etter Landsmøtet i 2010.

Til tross for at utvalget er lagt på is, er det fortsatt stor aktivitet i lagene. Det er rapportert inn flere miljø- og forbruker arrangementer som ble gjennomført i 2011.

Sammendrag av kretsens årsmeldinger.

Det har kommet inn 13 skjemaer av totalt 21 kretser med informasjon om miljø- og forbrukerarbeid i lagene. Av disse refererer 6 kretser at det ikke har vært noen aktivitet.

Kretsene melder om 434 arrangementer der minimum 5339 personer har deltatt. Flere av aktivitetene er oppført uten antall deltakere så antallet ligger høyere enn dette. Mange kretser har ikke sendt inn skjema. Vi har grunn til å tro at det kan ha vært miljø- og forbrukeraktivitet i noen av disse kretsene også.

Miljøtiltak som har blitt arrangert i lagene er:

Utstilling, høstfest, basar, sosialt samvær for fremmedspråklige, glassarbeid, tombola, sommerfest, ryddeaksjon, foreldrereng, loppemarked, møter med lokale temaer, litteratur arrangement, strikkekafé, tur og trim, dugnad, arbeidsstue, jule- og påskeverksted, hobbykvelder og eldretreff.

Forbrukersaker lagene melder om er:

Kjøring av eldre til middag, utdeling av frukt i barnehagen, kompostkvern, brukt-tøy og bruktboksalg, gjenbruk og omsying av klær, matvaresikring og bøssebærere.

Det er mange gode tiltak i lagene som styrker samholdet i nærmiljøet.

Årsmelding Nordens Kvinneforbund (NKF) 2011.

Forbundsleiarane i Noreg, Sverige, Island, Finlands svenske Marthaforbund, Finlands Marttaliitto, og ein valt representant frå kvart forbund utgjer styret i Nordens Kvinneforbund.

Nordens Kvinneforbund har 70.000 medlemmer.

K&Fs representantar i 2011 har vært forbundsleiar Elisabeth Rusdal og 2. representant Sonja Kjørulaug. Vi deltok på styremøte i Göteborg i forbindelse med NKF's sommarkonferanse. Haus-tmøtet vart utsett til januar 2012. Vi har delteke på utvalsmøta til Internasjonalt utval. Det har vært innlegg i bladet Kvinner og Familie om Nordens dag og NKF's sommarkonferanse.

Tilbakemeldingar syner at lag og kretsar markerar Nordens dag 10. mars med ulike arrangement.

Sverige hadde ansvar for det nordiske brevet i år. Tema: Verdens vann, skrevet av svenske Anna Forslund, rådgivare av vattenfrågor WWF.

Nordens Kvinneforbund sin sommarkonferanse vart avholden i Göteborg 19. - 21. august med Hem och Samhälle som vertskap. Tema: Vatten. Vi var den største delegasjonen med 39 deltakere. Konferansen vart opna av byens ordførar Rolf Lindén.

Foredrag av Anita Tallrot om Kosterhavets nasjonalpark.

Annika Malm fortalde om vasstilgang som er vårt viktigaste livsmedel. Guy Heyden's foredrag: «Vatnet- livets kjelde og ødselsfelle» var konferansens høgdepunkt. "Kvar vasskjelde er ein levande gudinna" sa han.

Johannes Marainen fortalde om sine opplevingar, korleis det er å leve i to kulturar. Det å vekse opp i ein samisk kultur og verte busett i ein bykultur.

Det vart vist filmklipp av eit enkelt produkt som Petra Vadström har utvikla. Ein enkel måte å varme opp vatn og reinske det ved hjelp av sollys.

Det vart dessverre ikkje sendt ut resolusjon frå denne konferansen.

Sonja Kjørulaug,

K&F's 2. representant NKF.

NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND ÅRSREGNSKAP 2011

RESULTATREGNSKAP	NOTER	REGNSKAP 2011	REGNSKAP 2010	BUDSJETT 2011	BUDSJETT 2010
DRIFTSINNTEKTER:					
Kontingenter		1 490 134	1 528 173	1575	1575
Statstilskudd		227 000	270 000	200	270
Andre inntekter/sponsormidler	1	1 053 954	439 616	443	504
Sum driftsinntekter		2 771 088	2 237 789	2 218	2 349
DRIFTSKOSTNADER:					
Lønn og sosiale kostnader	2	794 164	1 075 533	900	1432
Fremmede tjenester	3	341 124	586 938	300	222
Kontorkostnader	4	521 853	524 580	485	495
Styrekostnader	5	100 688	113 278	200	142
Medlemsbladet		209 950	223 600	225	250
Informasjon/PR	6	37 191	33 576	35	47
Landsmøte			14 568		100
Møter, kurs/konferanser	7	15 390	5 847	15	10
Komiteer, utvalg	8	809	10 412	7	17
Andre kostnader	9	27 692	81 701	37	74
Ordinære avskrivninger			0		0
Sum driftskostnader		2 048 861	2 670 033	2204	2789
DRIFTSRESULTAT		722 227	-432 244	14	-440
FINANSINNT./KOSTNADER					
Finansinntekter		62 585	35 362	20	20
Finanskostnader		2	0	3	0
Netto finansinntekter		62583	35362	17	20
RESULTAT FØR EKSTRAORD. INNT/UTG.		784 810	-396 882	31	-420
Salg av leilighet og innløsn fond			1 112 419		
ÅRSRESULTAT		784 810	715 537	31	-420

NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2011

Balanse pr. 31.12.	2011	2010
VARIGE DRIFTSMIDLER:		
Leilighet		0
Inventar/utstyr		0
Sum varige driftsmidler		0
FORDRINGER:		
Andel	300	
Kundefordringer	14 574	58 999
Forskuddsbetalte utgifter	21 342	7 242
Sum fordringer	36 216	66 241
BANKINNSKUDD, KONTANTER:		
Kasse	49	12
Bank, brukskonto	194 632	320 902
Bank, medlemskont.konto	97 786	680
Bank, frifond	835	83 010
Bank, How to build and run an org.		0
Bank, sparekonto	1 838 876	581 773
Sum midler til disp.	2 132 178	986 377
Toten Sparebank "Ja til..." Frimurerpenger	178 800	281 656
Bank, skattetrekk	16 024	94 339
Lønnsmidler	111 057	483 312
Bank helse og rehab	107 786	
Bank, prosjektmidler internasj.	380 551	126 408
Bank leiegaranti	70 578	70 384
Sum bundne midler	864 796	1 056 099
Sum bankinnskudd, kontanter	2 996 974	2 042 476
Sum omløpsmidler	3 033 190	2 108 717
SUM EIENDELER	3 033 190	2 108 717
EGENKAPITAL:		
Egenkapital 1/1	1 201 030	485 493
Årets resultat	784 810	715 537
Nullstilling av mellomregnkont.		
Sum egenkapital	1 985 840	1 201 030
KORTSIKTIG GJELD:		
Leverandørgjeld	18 139	51 768
Mellomregning Forlaget	199 852	163 722
Ubenyttede bevilgninger, internasj.arb.	380 551	126 408
Ubenyttede bevilgninger "Ja til omsorg..."	178 800	243 830
Ubenyttede bevilgninger, prosjekt neste år	102 300	0
Ubenyttede støttebidrag krets	25 574	25 574
Frifondmidler	13	82 095
Vennskapsmynt, skal utbetales	208	15 485
Nedlagt Troms krets 2009	3 454	3 454
		8 459
Skyldig skattetrekk	15 671	24 033
Skyldig arbeidsgiveravgift	10 548	20 302
Påløpt aga feriepenger	9 550	10 055
Avsatte feriepenger	67 729	71 314
Forskuddsbetalt kontingent	20 939	0
Avsatt til landsmøtet		0
Dobbelt bet. kont. 2007		53 246
Dobbelt bet. kont. 2008	7 942	7 942
Annen kortsiktig gjeld	1 000	
Dobbelt bet. kont. 2011	5 080	0
Sum kortsiktig gjeld	1 047 350	907 687
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	3 033 190	2 108 717

Oslo, 15.02.2012

FORLAGET KVINNER & FAMILIE ÅRSREGNSKAP 2011

RESULTATREGNSKAP

NOTER	REGNSKAP	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT
	2011	2010	2011	2010

DRIFTSINNTEKTER:

Annonser	22 600		10	30
Abonnement	1 500		3	3
Diverse inntekter	3 699	501	4	70
Overført fra K&F	209 950	223 600	225	250
Varesalg	63 544	56 757	100	100
Støtte fra Frimurerordenen	70 500	70 000	70	
Sum driftsinntekter	371 793	350 858	412	453

DRIFTSKOSTNADER:

Forbruk varer	45 919	47 629	30	80
Fremmede tjenester	1 45 204	24 116	60	25
Andre driftskostnader	2 21 552	17 909	81	97
Medlemsbladet	3 202 439	278 585	250	290
Ordinære avskrivninger		0		0
Tap på fordringer		0		0
Sum driftskostnader	315 114	368 239	421	492
DRIFTSRESULTAT	56 679	-17 381	-9	-39

FINNANSINNTEKTER

Renteinntekter	52	83		0
Rentekostnader		0		0
Sum finansinntekter	52	83		0
ÅRSRESULTAT	56 731	-17 298	-9	-39

FORLAGET KVINNER & FAMILIE BALANSE 2011

Balanse pr. 31.12.	2011	2010
VARER		
Varebeholdning	58 046	96 125
Sum varer	58 046	96 125
FORDRINGER		
Andel	300	
Kundefordringer	1 361	4 000
Mellomregning Forbundet	199 852	163 722
Forskuddsbetalte kostnader		
Sum fordringer	201 513	167 722
BANKINNSKUDD, KONTANTER:		
Bank	96 583	32 833
Kasse	461	-54
Sum bankinnskudd, kontanter	97 044	32 779
Sum omløpsmidler	356 603	296 626
SUM EIENDELER	356 603	296 626

GJELD OG EGENKAPITAL

EGENKAPITAL:

Egenkapital 1/1	287 782	305 080
Årets resultat	56 732	-17 298
Nullstilling av mellomregnkonto		
Sum egenkapital	344 514	287 782

KORTSIKTIG GJELD:

Leverandørgjeld	13 941	33 598
Fylkesskattesjefen	-1 852	-24 994
Påløpne honorarer/kostnader		
Mottatt Hulter til Bulter		240
Sum kortsiktig gjeld	12 089	8 844
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	356 603	296 626

Oslo, 15.02.2012

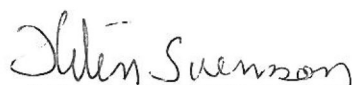
SAMMENLAGT REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2011

RESULTATREGNSKAP	REGNSKAP		BUDSJETT	
	2011	2010	2011	2010
DRIFTSINNTEKTER:				
Kontingenter	1 490 134	1 528 173	1 575 000	1 575 000
Annonser	22 600		10 000	30 000
Abonnement	1 500		3 000	3 000
Tilskudd mottatt	227 000	270 000	200 000	270 000
Varesalg	67 243	56 757	104 000	100 000
Andre inntekter/sponsormidler	1 124 454	510 117	513 000	574 000
Sum driftsinntekter	2 932 931	2 365 047	2 405 000	2 552 000
DRIFTSKOSTNADER:				
Lønn/fremmede tjenester	1 180 492	1 686 587	1 260 000	1 679 000
Forbruk varer	45 919	47 629	30 000	80 000
Driftskostnader	725 175	801 871	860 000	982 000
Medlemsbladet	202 439	278 585	250 000	290 000
Ordinære avskrivninger		0		0
Tap på fordringer		0		0
Sum driftskostnader	2 154 025	2 814 672	2 400 000	3 031 000
DRIFTSRESULTAT	778 906	-449 625	5 000	-479 000
FINANSINNT./KOSTNADER				
Finansinntekter	62 637	35 445	20 000	20 000
Finanskostnader	2	0	3 000	0
Netto finansinntekter	62 635	35 445	17 000	20 000
ÅRSRESULTAT	841 541	-414 180	22 000	-459 000
EKSTRAORD. INNT.				
Salg av leilighet og innløsning av fond		1 112 419		0
ÅRSRESULTAT	841 541	698 239	22 000	-459 000

Oslo 15.02.2012

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Helen Svensson
Administrasjonsleder

SAMMENLAGT REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2011

Balanse pr. 31.12.	2011	2010
VARIGE DRIFTSMIDLER:		
Leilighet	0	0
Sum varige driftsmidler	0	0
VARER:		
Varebeholdning	58 046	96 125
Sum varer	58 046	96 125
FORDRINGER:		
Andeler	600	
Kunefordringer	15 935	62 999
Forskuddsbetalte kostnader	21 342	7 242
Sum fordringer	37 877	70 241
BANKINNSKUDD, KONTANTER:		
Kasse, bank	3 094 018	2 075 255
Sum bankinnskudd, kontanter	3 094 018	2 075 255
Sum omløpsmidler	3 189 941	2 241 621
SUM EIENDELER	3 189 941	2 241 621
EGENKAPITAL:		
Egenkapital 1/1	1 488 812	790 573
Årsresultat	841 542	698 239
Sum Egenkapital	2 330 354	1 488 812
KORTSIKTIG GJELD:		
Leverandørgjeld	32 080	85 366
Skyldig skatt, arb.g.avg., feiep. m.m.	103 498	134 163
Påløpne ikke forf.kostnader		240
Forskuddsbetalt kontingent	20 939	0
Ubenyttede bevilgninger, internasj.arb.	380 551	126 408
Ubenyttede bevilgninger, K&F	306 687	351 499
Gave - Egenandel kurs building and running	0	0
Vennskapsmynten	208	15 485
Fylkesskattesjefen	-1 852	-24 994
Avsatt til landsmøtet	0	0
Dobbelte innbet.	13 022	61 188
Avsatt refusjon kontingent nedlagt krets	0	0
	3 454	3 454
Sum kortsiktig gjeld	858 587	752 809
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	3 188 941	2 241 621

Oslo 15.02.2012

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Helen Svensson
Administrasjonsleder

Til
Norges Kvinne- og Familieforbund

REVISORS BERETNING**Uttalelse om årsregnskapet**

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Kvinne- og Familieforbund, som viser et overskudd på kr 784 810 for forbundet, og sammenlagt regnskap, som viser overskudd på kr 841 541. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet.

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med bokføringslovens regler og god bokføringsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter.

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for forbundets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forbundets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norges Kvinne- og Familieforbund per 31. desember 2011 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med bokføringslovens regler og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om registrering og dokumentasjon.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kolbotn, 21. februar 2012
LST Revisjon AS

Ottar Langseth
Statsautorisert revisor

LST Revisjon AS – Statsautorisert revisjonsselskap

Til
Forlaget Kvinner & Familie

REVISORS BERETNING**Uttalelse om årsregnskapet**

Vi har revidert årsregnskapet for Forlaget Kvinner & Familie, som viser et overskudd på kr 56 731. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet.

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med bokføringslovens regler og god bokføringsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter.

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for forlagets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forlagets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Forlaget Kvinner & Familie per 31. desember 2011 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med bokføringslovens regler og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om registrering og dokumentasjon.*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forlagets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kolbotn, 21. februar 2012
LST Revisjon AS

Ottar Langseth
Statsautorisert revisor

LST Revisjon AS – Statsautorisert revisjonsselskap

OVERSIKT OVER FONDS 2011

NORGES KVINNE-OG FAMILIEFORBUND

MARIE MICHELETS FOND

Til internasjonalt arbeid

Konto 6034.56.03150

Saldo pr.01.01. 70 997,95

Renter 827,24

Saldo pr 31.12. 71 825,19

ADAM OG MARIE WORSØES LEGAT

Til håndverksteder

Konto 6034.56.03134

Saldo pr.01.01. 121 374,96

Mottatt aksjeutbytte 487,65

Renter 1 416,58

Saldo pr .31.12. 123 279,19

Riktige Leker AS, 3 aksjer 2 550,00

DAGNY BJØRNARAAS FOND

Til deltakelse på landsmøtet

Konto 6034.56.03142

Saldo pr.01.01. 50 259,49

Renter 585,66

Saldo pr.31.12. 50 845,15

VPS konto 060030021764 obligasjoner nominell verdi 1 000,00

Oslo 14.02.2012

Revidert og funnet i orden.

KOLBØRN 14/2-2012

REVISJON AS

Statsautorisert revisjonsselskap

Uttalelser

12. januar 2011
Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

De eldres situasjon i Norge - behov for kartlegging og handling

Norges Kvinne- og familieforbund har lang tradisjon for å være engasjert i de eldres situasjon og komme med tiltak til forbedring av disse. Det er derfor naturlig for oss å følge med i denne type saker også i media.

Vi ble meget sjokkert forrige uke over de forhold som ble avdekket rundt Nøtterøy kommune og tilbudet en eldre kvinne fikk som søkte om sykehjemsplass. Med bakgrunn i ordførerens uttalelser til media, fant vi saken såpass alvorlig at vi i dag har sendt en anmeldelse til Helsetilsynet i Vestfold – se vedlegg.

Vi er kjent med at flere tusen eldre står i sykehjemskø. Tallet eldre som opplever å ha behov for sykehjemsplass for lengre eller kortere periode blir adskillig høyere dersom man også inkluderer de som søker, men får avslag. Vi frykter at det som avdekkes fra Nøtterøy kommune kan være noe som skjer også i andre kommuner uten at vi har noen informasjon om dette. Vi vil likevel anmode statsråden om at det settes i gang kartlegging av situasjonen rundt dette spørsmålet og det tilbud de som mottar avslag på sykehjemssøknad får. Vi kjenner til at det i Oslo kommune har vært avdekket at flere frarådes å søke sykehjemsplass, da det ikke finnes plasser. Vi er kjent med at Oslo kommune i går satte i verk tiltak for å stanse dette.

Videre kjenner vi til og vet statsråden også er kjent med dette, at eldre i Oslo kommune fortsatt må bo på tomannsrom. Det å dele rom med ektefelle er veldig bra for eldre og vi skulle ønske dette ble gjennomført i langt større grad enn tilfellet er i dag. Det å skulle dele rom med en annen, kanskje ukjent person, er noe ganske annet. Via media ble vi klar over at dette med deling av rom i sykehjem ikke var en kjent problemstilling for statsråden. Vi ber da om at statsråden også setter i gang en kartlegging av hvor mange eldre som deler rom, men annen enn ektefelle, på sykehjem. Videre bør det i en slik kartlegging også undersøkes hvor mange ektefeller som er i sykehjem, men ikke får mulighet til å dele rom eller som faktisk befinner seg på forskjellige sykehjem.

Vi er kjent med Regjeringens tilleggsbevilgning til kommunene til eldreomsorgen mot slutten av 2010. Nå gir ikke slike tilleggsbevilgninger sykehjemsplasser over natten. Man trenger faktisk et bygg, man trenger midler til drift og det trenges bemanning. Så den fulle effekt av en slik bevilgning vil det ta tid å få til.

Når vi så vet alle de utfordringer kommunene står overfor i forbindelse med gjennomføringen av Samhandlingsreformen samt kommunenes økonomiske situasjon, er vi meget bekymret.

Vi tror våre foreslåtte kartlegginger vil kunne danne et bredere grunnlag for vurdering av hvilke flere tiltak som må skje for å sikre de eldre en verdi hverdag.

Vi håper på et positivt og snarlig svar og bidrar gjerne med mer informasjon eller innspill dersom dette er ønskelig.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund
Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Helsetilsynet i Vestfold
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Anmeldelse av Nøtterøy kommune, Vestfold

Norges Kvinne- og familieforbund vil anmelde Nøtterøy kommune til Helsetilsynet. Bakgrunnen for anmeldelsen er saken vi er kjent med gjennom media der en eldre kvinne som ønsket sykehjemsplass i stedet ble tilbudt antidepressiva.

Kort om historien

Gerd Fagerlie er plaget av angina pectoris,, urinveisinfeksjon og er nesten blind. Etter fall hjemme har hun gips på venstre arm. Hun benytter rullator. Hun er en eldre kvinne på 92 år. I og med at hun to ganger har falt hjemme opplever hun og de pårørende situasjonen som utrygg. Hun trenger veldig mye hjelp og har vanskeligheter med å klare seg selv. Derfor ble det søkt om sykehjemsplass til hun ble noe bedre – da med tanke på armbruddet.

Både hun og pårørende opplevde at hverdagen, i den tilstand hun var, som utrygg. I et møte med kommunen ble fru Fagerlie tilbudt antidepressiva. Dette følte både bruker og pårørende ikke var det som skulle til.

Nøtterøys ordfører forsvaret tilbudet om bruk av antidepressiva slik: ”Ja, så møter man også mer positive mennesker og man har en bedre livssituasjon”

Begrunnelse for anmeldelsen

Norges Kvinne- og familieforbund kan ikke se at antidepressiva er noe som vil medføre at eldre som er i en situasjon som fru Fagerlie, vil bedre den eller gi henne en bedring av sin helsesituasjon. Hun vil nok kanskje oppleve at hverdagen er ”lettere”, men hun vil ikke kunne klare mer selv, mulighetene for fall og ytterligere skader vil ikke bli bedre.

I et intervju torsdag 6.januar 2011 i TV 2 gir ordføreren i Nøtterøy kommune informasjon som kan tyde på at behandling med antidepressiva til eldre som ikke klarer seg hjemme og som ønsker sykehjemsplass skjer i kommunen.

Norges Kvinne- og familieforbund har ikke hatt tilgang til pasientjournal. Vi har heller ikke fagmedisinsk kompetanse. Men vi mener likevel at behandling av eldre som er i fru Fagerlies situasjon ikke er slik medisinsk faglig korrekt.

Norges Kvinne- og familieforbund mener denne saken er såpass alvorlig – slik den er fremstilt – at vi finner grunnlag for å be om at Helsetilsynet i Vestfold foretar en kontroll av både denne ene saken, men også gjennomfører et tilsyn i Nøtterøy kommune der situasjonen og behandlingen av eldre som søker om plass i sykehjem granskes.

Sluttkommentar

Norges Kvinne- og familieforbund er klar over den mangel på sykehjemsplasser som er i landet vårt. Vi er videre klar over at sentrale myndigheter skaper forventninger om at dersom en trenger sykehjemsplass, så vil søker få dette. Vi har respekt for at kommuner må foreta strenge prioriteringer slik dagens situasjon er. Vi finner det imidlertid ikke som forsvarlig at situasjonen da skal løses ved bruk av antidepressiva.

Vi vedlegger utskrift av saken fra TV2-nyheter.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund
Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

17.januar 2011
Helsedirektoratet

Fjerning av refusjon for test for HPV - gjennomføres i rekordtempo

Norges Kvinne- og familieforbund har siden november 2010 arbeidet med refusjon for test med tanke på utvikling av livmorhalskreft - HPV-test. Det var først da vi ved en tilfeldighet ble gjort oppmerksom på at refusjonsordningen skulle opphøre 1.januar 2011. Etter mye skriving og henvendelser var vi glade da vi fikk brev fra Helsedepartementet datert 21.desember 2010 som sa departementet hadde stanset forslaget om opphør av refusjon fra 1.1.2011. - Kopi av brevet følger vedlagt.

Vi ble meget overrasket da vi i forrige uke ble kjent med at nye retningslinjer kommer 1.februar i år. Dette fremkommer i et brev fra helsedirektoratet til Krefregisteret datert 15.desember 2010 - altså 1 uke før vi får svar fra helsedepartementet. Vedlagt følger kopi av brevet fra helsedirektoratet.

HPV-test har vært et forsøksprosjekt siden juli 2005. det skulle etter tre år foretas en evaluering - den foreligger ennå ikke. Vi har i brev til Krefregisteret stilt spørsmål ved når denne evalueringen antas ferdig. Foreløpig intet svar.

Videre har vi i brev til departementet bedt om at dersom man skal vurdere revisjon av retningslinjene for takst så må de faggrupper som benytter testene også tas med. - Kopi av brevet følger vedlagt.

Vi laget i sin tid en rask oppsummering dette med HPV-test og resultater - den følger også vedlagt.

Vi ber nå om at du som komiteens leder tar tak i dette. Vi har tidligere også hatt kommunikasjon med Sonja Sjørli i saken. Hun fikk også før jul overlevert en del av dokumentene i saken.

Ta gjerne kontakt dersom det er behov for mer informasjon og undertegnede stiller gjerne på et møte for å diskutere dette nærmere.

Med vennlig hilsen
Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

20. januar 2011

Synspunkter fra Norges Kvinne- og familieforbund i forbindelse med møte om fødesituasjonen og lokalsykehus

Norges Kvinne- og familieforbund har i alle år vært opptatt av spørsmål knyttet til kvinners helse. Videre har familien og familiens situasjon vært bærebjelker i vårt arbeid. Det har derfor vært meget naturlig for oss å arbeide med spørsmål knyttet til svangerskap, fødsels- og barselomsorgen. I vårt arbeid har også nærmiljø og saker som opptar innbyggere lokalt satt sitt preg på våre mange hundre lokallags arbeid. Som eksempler på dette kan blant annet nevnes arbeidet med innsamling av midler til mammografiapparater ved daværende sentralsykehus i Akershus og Sykehuset Asker og Bærum. Ikke sjelden har våre medlemmer skaffet tilveie nødvendig utstyr eller inventar til sykehusenes avdelinger. Dette har skjedd i tillegg til engasjement rundt jordmortjeneste i kommunene, etablering av helsestasjoner, bidrag til lokale fødestuer og bevaringen av disse.

Det er derfor naturlig for oss å gripe tak i den situasjonen som vi ser i dag både for fødestuer/fødeavdelinger og lokalsykehusene.

Vi vil i det følgende gi våre synspunkter med begrunnelser.

Fødetilbudet

Kvinner gir liv til kommende generasjoner. De bør ha de aller beste forhold for sin samfunnsnyttige oppgave. Tilbudet til gravide og fødende kvinner er likevel ikke bra flere steder i landet. Når man

nå legger ned lokale fødeavdelinger og fødestuer, opplever mange at tilbudet blir enda dårligere. Flyttingen til større sentrale fødeavdelinger har også medført spenning rundt spørsmålet om det er plass når fødselen skal skje. Videre er det i dag en debatt rundt hvor lenge en kvinne skal tilbys å være ved barselavdelingen etter fødsel. I gjennomsnitt ser vi ut fra innhentet informasjon at liggetiden i dag er 2 døgn. Men vi er kjent med debatten om at fødsel ikke er sykdom og således ikke har behov for så lang liggetid. Det har vært drøftet og drøftes ennå, at liggetiden skal kuttes ned til 8 timer for førstegangsfødende og 4 timer for flergangsfødende. Hva da med oppfølging med tanke på amming? Hva da med screening-programmet for nyfødte – dette skjer som kjent tredje døgn etter fødsel. Mange unge mødre opplever som førstegangsfødende seg usikre på situasjonen og sin nye rolle. Besøk av helsesøster hjemme etter fødsel blir viktig. Men ikke alle kommuner har lenger nok helsesøstre til at dette lar seg gjennomføre. Årsaken til dette skyldes enten mangel på økonomi til å ansette flere helsesøstre. Andre ganger skyldes dette mangelen på helsesøstre.

Videre kommer flere kvinner inn med rier, men blir sent hjem i påvente av fødsel. Dette skjer svært ofte av kapasitetshensyn. Det skjer like ofte i distriktene utenfor Oslo, Drammen og andre større byer landet over.

Andre steder i distriktene oppholder kvinnene seg ved en hotellavdeling mandag til fredag for så å måtte reise hjem til distriktet sitt for helgen da avdelingen stenger i helgene og så må de tilbake til byen mandagen i tilfelle det skal komme en fødsel. Dette er ikke bare en belastning for kvinnen, men også for hennes familie. Ikke alle fødende kvinner er førstegangsfødende. Dette betyr at de har barn som må ha tilsyn, hva med far og mulighetene for å være tilstede ved fødselen? Vårt flytte og bosettingsmønster har medført at mange familier i dag ikke har andre familiemedlemmer i nærheten som kan hjelpe og avlaste. I tillegg er dagens besteforeldregenerasjon yrkesaktive. Dette gjør at de ikke på samme måte kan stille opp som i tidligere tider. Dette må man også ta hensyn til.

Kontakten mellom det nye familiemedlemmet og andre søsken er viktig. Et nytt familiemedlem er ikke bare en viktig hendelse i foreldrenes liv, den har stor betydning for de andre barna i familien. Da blir lange avstander et hinder. I tillegg til de øvrige problemer avstanden medfører.

Ved nedleggelse av lokale fødestuer/fødeavdelinger vil avstanden til mer sentrale fødeavdelinger bli større. Ut fra informasjon vi har vil dette kunne dreie seg om 1,5 til 2,5 timers reise. Denne beregningen av reisetid er gjort med bakgrunn i normale forhold både med tanke på vær og føre. Vi har imidlertid mange steder i landet vårt store utfordringer med tanke på stengte veier på grunn av været – enten det er kraftig snøfall eller voldsomme mengder nedbør andre tider av året. Bare de siste dager har mer enn 40 viktige veier vært stengt daglig på grunn av været. Under slike forhold er det ofte heller ikke mulig å fly, slik at den fødende blir henvist til fødsel der hun befinner seg. Selv om det skulle være ordinære forhold for transport, så skjer det fødsler under transporten. Vi har fått opplyst at det i 2009 dreide seg om tett oppunder 200 fødsler som skjer under transport. Med de til nå kjente og planlagte nedleggelsene av lokale fødeavdelinger/fødestuer antas det at 3 – 500 flere fødende kvinner vil transporteres for fødsel. Hvor mange av disse vil ikke rekke frem før fødsel finner sted?

En viktig begrunnelse for å legge ned lokalt fødetilbud har vært at det er for få fødsler der slik at man ikke klarer å opprettholde kompetansen. Vårt spørsmål er – er kompetansen på fødsler hos ambulanspersonell bedre. Vil de få såpass mange fødsler at de har bedre kompetanse enn lokalt fødetilbud? Er forholdene i en ambulans bedre enn ved et lokalt fødetilbud? Norges Kvinne- og

familieforbund tror på ingen måte det. Vi tror snarere tvert i mot. Videre må det jordmor med for å følge? Hva om jordmor er på tur til sentral fødeavdeling med en fødende og en eller to kvinner til skal føde? Hvem følger da?

Ikke alle kommuner har nok jordmødre til å kunne dagens behov – hvordan skal de da kunne dekke et fremtidig behov ved transport til sykehus lenger unna. Reisen til den sentrale fødeavdelingen er kanskje 2,5 timer – men jordmor skal også tilbake. Altså opp mot 5 timer borte fra kommunen.

Vi ser også at kapasiteten ved de sentrale fødeavdelinger ikke er stor nok. Dette betyr at fødende avvises og henvises til andre sykehus. Ikke alltid får de tilbud om ambulansse og følgetjeneste og må kjøre selv i egen bil. Hva om de ikke rekker frem og fødselen skjer? Hvem har ansvaret dersom noe skjer og barnet får skader i forbindelse med fødselen? Så langt vi har brakt i erfaring gjelder da ikke Pasientrettighetsloven ei heller andre lover som kunne gitt familien nødvendig erstatning.

Hvor trygg sjåfør er en blivende far med en fødende ektefelle/samboer ved sin side eller i baksetet?

Selv fra Oslo meldes det om for få jordmødre noe som skaper problemer med tanke på kapasitet. Utfordringen er at en aldri vet akkurat når en kvinne skal føde. Dette gjør at bemanningen noen ganger kan synes å være for stor. Ved å slå sammen avdelinger har man oppnådd en redusert bemanning samlet sett. Problemet er at det også har redusert kapasiteten. Noen ganger kommer disse sakene i media – vi frykter at dette bare er noen få av flere saker. Ikke alle orker å ta dette opp i etterkant. Hverdagen krever sitt. I tillegg er fødselen over, man har andre ting å ta tak i og troen på at det nytter å ta saken opp, er ikke like sterk hos alle.

Lokalsykehus

Vi har aldri brukt mer penger på helsetjenester og sykehusstilbud i landet vårt enn nå har vi hørt statsråden si. Vi betviler ikke dette. Vår oppfatning er imidlertid at mye av dette har gått til omstillingsprosesser og omorganiseringer i tillegg til navneskifter m.m.

Sykehusene behandler flere pasienter, men vi tror at reinnleggelser skjer stadig oftere. Pasienter som henvises for innleggelse opplever at de blir vurdert og sendt hjem, eldre sendes hjem til sikre forhold før alt er avklart i kommunen. Kommunene sliter med økonomi og vi lever lenger i dag og årskullene er større. Dette medfører et kapasitetsbehov. Sammenslåing av sykehus viser seg å medføre redusert kapasitet. Helseregionene sliter økonomisk og dette medfører at det ikke alltid lar seg gjøre å ha et tilbud som dekker det faktiske behov. Resultatet blir strengere prioritering for innleggelse og korridorpasienter.

Videre medfører sammenslåingen en veldig fokusering på bygging av nye sykehus. Dette koster – og vi er av den oppfatning at dette gjør at helseforetakene ikke akkurat styrker sin økonomi. Helse Midt-Norge og debatten rundt sykehus her er et godt eksempel på dette.

I forbindelse med Samhandlingsreformen nevnes det at kommunene skal opprette døgnbemannede enheter som skal ivareta akutfunksjoner. Sett med våre øyne må dette bli et annet ord for lokalsykehus. Vi stiller oss derfor veldig undrende til den nedleggelse som synes å komme i distriktene i dag.

Fagmiljøene understreker behovet for en definisjon av lokalsykehusene skal være og hvilke funksjoner de skal dekke. Vi ser at dette er nødvendig – da blir det mulig å planlegge noe. Vi tror ikke befolkningens behov rundt omkring er så ulik at dette er definisjoner som må gjøres lokalt. Skal man sikre et helhetlig og enhetlig helsetilbud til hele landets befolkning, må det en slik definisjon på plass. Da vil det også være mulig for kommunene og helseforeta-

kene å starte planarbeidet for gjennomføring av Samhandlingsreformen.

Gjennomføringen av Samhandlingsreformen bekymrer oss. Vi er redd tidsplanen her er for knapp. Saken skal endelig oversendes Stortinget våren 2011 og gjennomføringen skal skje fra 1. januar 2012. Med erfaringer fra en slik hurtig tempo og gjennomføringsplan for NAV-reformen synes vi dette er direkte uansvarlig. Tiden er for knapp, usikkerheten for stor selv om vi tar høyde for at noe av motstanden skyldes mer generell motstand mot endringer. Ved å stanse opp nå, lytte mer til signalene og gå i dialog med aktørene ville man kunne utarbeide en helhetlig plan, for det savnes og er av flere etterlyst, ville man kanskje sikre at mange uheldige konsekvenser kan bli utfallet. Innen samferdsel sies det som følger: ”Det er farten som dreper.” Vi tror at det kan være tempoet som kan drepen mulighetene for konstruktiv utvikling av helsetilbudet og sikre Regjeringens mål for endringene. I tillegg er vi redd at det for brukerne av helsetilbudene i ytterste konsekvens kan bli skadelidende.

Sluttkommentar

Med de tiltak som allerede er varslet og som vi ser både med tanke på fødetilbud og nedleggelse av lokalsykehus, synes det som om gjennomføringen av Samhandlingsreformen er i full gang. Dette bekymrer oss da ikke tilbudet ute i kommunene er klart for å kunne takle dette.

Vi tror at dersom dette fortsetter vil man kunne oppleve at dette med regionale helseforetak kan bli en endring som flere og flere vil reversere. Vi tror ikke nødvendigvis en reversering av dette er løsningen. Hovedgrunnen vår for dette er de kostnadene dette vil medføre – kostnader som faktisk vil kunne gå ut over dagens tilbud.

Videre har vi store problemer med å se forskjellen mellom døgnbemannet kommunal enhet for å gi akutttilbud og et lokalsykehus, annet enn at døgnbemannet enhet kan være i alle kommuner. Ikke alle kommuner har lokalsykehus. Sett fra vår side mener vi derfor at dette vil medføre økte utgifter, dog ikke over statlige budsjetter. Men økte utgifter betyr økt økonomisk belastning.

Vi anmoder derfor om at departementet nå stanser all debatt om nedleggelse av lokale fødeavdelinger/fødestuer og lokalsykehus.

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder
Norges Kvinne- og familieforbund
Sonja Kjølraug Nestleder

Norges Kvinne- og familieforbund
26. januar 2011

Helsedirektoratet
Postboks 7000 St. Olavs plass
0130 OSLO

Att. Hans Petter Aarseth

Angående debatten om bruk av HPV-tester i sekundærskanning i Norge

Norges Kvinne- og familieforbund har engasjert seg i debatten rundt bruk av HPV-tester og endringene i retningslinjer for refusjonsordningen for denne type tester. Vi har i sakens anledning henvendt oss både til Helse- og omsorgsdepartementet samt til Helsedirektoratet. Vårt brev til direktoratet fra 30. november venter vi fortsatt svar på.

Norges kvinne- og familieforbund har i denne saken fokus på at kvinner i Norge skal få det beste tilbudet innen forebygging av

livmorhalskreft. Jeg så intervjuet med deg på NRK 18. januar 2011 ang. denne saken. Der uttaler du: "Vi mener at den testen som skal brukes må finne minst 95 % av de kvinnene som er faktisk positive for HPV". Etter å ha lest det som hittil er skrevet i media om denne saken, hvor det har vært fokus på HPV-testers sensitivitet i forhold til livmorhalskreft, virker det som om det her introduseres en ny viktig faktor, nemlig de ulike testenes evne til å finne alle kvinner som er positive for HPV-virus. Da et godt og riktig tilbud innen kreftforebygging, også innen livmorhalskreft, er et viktig arbeidsområde for Norges Kvinne- og familieforbund, ber jeg om å få informasjon om referanser til vitenskapelige eller populærvitenskapelige artikler som underbygger viktigheten av å finne alle kvinner som er positive for HPV-virus som et ledd i forebyggingen av livmorhalskreft.

Vi har også lest i Sykepleien.no desember 2010 at du i et intervju uttaler: "Fått to forskjellige faglige råd, og begge er like godt faglig forankret." For oss som en bruker er det derfor underlig at man ikke kan vente på evalueringsrapporten som så langt vi har brakt i erfaring vil foreligge om et par måneder.

Vi håper på et snarlig svar.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
forbundsleder

30. mai 2011
Utenriksminister Jonas Gahr Støre
Postboks 8114 Dep
0032 OSLO

FNs Sikkerhetsråds resolusjon 1325

Følgende ble enstemmig vedtatt på vårt internasjonale verdensforbunds Europakonferanse i Dublin i april etter forslag fra vårt forbund. Konferansen hadde 160 delegater.

"Women – victims of conflicts". Be it resolved that Associated Country Women of the World and its member organizations urge their governments to act not only adopt the UN Security Council Resolution 1325.

The increasing number of countries in armed conflicts shows that violence against women should be high on the political agenda. Violence, rape and abuse of women and children are well known as a strategy in armed conflicts. Rebel groups fighting for democracy and freedom use women as weapon in their national conflicts. Soldiers on both sides, all governments and UN must ensure that their soldiers and other staff works within the spirit of SR 1325. Breaking the SR 1325 and the four following up resolutions must lead to reactions from UN and international courts."

Vi er kjent med at Norge gjør en del, men ber om at arbeidet intensiveres og at Norge også sørger for økt deltagelse av kvinner i alle prosesser. Med bakgrunn i den informasjon som når oss via media om kvinner og barns situasjon i forbindelse med konflikten i bl.a. Libya ber vi om at Norge her aktivt arbeider for at dette skal opphøre snarest mulig.

Lørdag 28.mai gjennomførte vårt forbund et seminar med tema "Kvinnens helse nasjonalt og internasjonalt. Seminaret samlet over 60 kvinner fra hele landet. Seminaret vedtok vedlagte uttalelse.

Vi gjør oppmerksom på at likelydende henvendelse er sendt forsvarsministeren.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund
Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Kopi:
Forsvarsminister Grete Faremo
Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep.
0032 OSLO

30. mai 2011
Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Kvinnens helse nasjonalt og internasjonalt

Norges Kvinne- og familieforbund arrangerte lørdag 28.mai i forbindelse med den internasjonale kvinnehelsedagen et seminar med tema "Kvinnens helse nasjonalt og internasjonalt." Over 60 kvinner fra hele landet deltok i seminaret.

I forbindelse med seminaret ble vedlagte uttalelse enstemmig vedtatt.

Vi håper at statsråden vil følge opp våre synspunkter.

Skulle det være behov for ytterligere drøftelser rundt dette, så ta gjerne kontakt.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund
Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

KVINNERS HELSE – EN VIKTIG SAK FOR MENNESKEHETEN!

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F), samlet til seminar på Verdens kvinnehelsedag med tema "Kvinnens helse nasjonalt og internasjonalt", krever at:

- Kvinnens egenart, både fysisk og psykisk, må være basis for arbeidet i helsevesenet og grunnlag ved all medisinsk forskning.
- Tilbud om forebyggende helseundersøkelser og nasjonale screening, utvides og baseres på beste tilgjengelige metoder.
- Fødetilbudet må være forsvarlig og innen rimelig avstand. Det er kvinner som føder!
- Barselkvinner må få god oppfølging for egen og barnets helse.
- Omsorgstilbudet til familien ved uventet sykdom/hendelser må styrkes. Husmorvikaren må gjenoppstå!
- Kjønnsløstelse må motarbeides både nasjonalt og internasjonalt.

Internasjonalt krever K&F at Norge må gå foran i kampen mot å bruke kvinner og barn som våpen i væpnede konflikter. FNs Sikkerhetsråds resolusjon 1325 og påfølgende resolusjoner må etterleves, og Norge må presse på gjennom aktiv handling.

31. mai 2011
Landbruks- og matminister Lars Peder Brekk
Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

E. coli smitte – økt kontroll

Norges Kvinne- og familieforbund har registrert situasjonen rundt E. coli smitte både her i landet, i Tyskland samt i vårt naboland Sverige.

Slik dette ser ut til å utvikle seg er vi meget bekymret. Heldigvis er det ikke store utbrudd i vårt land ennå, men vi frykter det

bare er et spørsmål om tid før situasjonen endrer seg.

Vi er klar over at myndighetene kan spore hvor ulike matvarer er distribuert, men vi ser også at det nå allerede viser seg at dette tar tid og man har ikke full kontroll. Vi mener det er på høy tid å ta i bruk ett føre var prisnipp selv om dette nesten er i seneste laget. Vi mener det nå bør innføres grensekontroll av all mat som importeres til vårt land. Det er usikkerhet i Tyskland hvorvidt smitten kommer fra agurker, det antydes andre grønnsaker. Kanskje kan smitten skyldes helt andre matvarer. Full kontroll mener vi derfor må til.

Alvorlig sykdom koster – også sykdom påført som følge av matsmitte. Uansett utallige oppfordring om at den enkelte må praktisere god hygiene, mener vi myndigheten har ett større ansvar enn som så. Kontroll koster, men sett opp mot hva et større tilfelle med mange alvorlig syke som følge av matsmitte vil koste, mener vi dette må kunne forsvares.

Det er myndighetenes ansvar at den maten som frembys til oss som forbrukere ikke medfører helse risiko. Vi ber derfor statsråden om å ta ansvar.

Vi håper på et positivt og snarlig svar.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund
Elisabeth Rusdal
forbundsleder

10. juni 2011
Helse og omsorgskomiteén
Stortinget

Hvorfor har helseministeren slikt hastverk?

Det er med stor undring vi konstaterer at ting haster i Helse- og omsorgsdepartementet. Ikke alltid er det slik der. Men hastverk har statsråden når endringer i forskriften for refusjon av HPV-test skal gjennomføres. Riktignok har det vært ett forsøk siden 2005 der en evaluering etter endt forsøk skulle utarbeides. Den evalueringen har vært lovet flere ganger, senest i midten av mars. Intet har skjedd – evalueringen er ikke kommet. Derimot er forslaget til endring av forskriften for refusjon av HPV-test sendt ut på høring med høringsfrist 21.juni i år og der endringene skal gjelde fra 1.juli også i år! Hvorfor er det ikke samme hastverk når det gjelder å få ferdig evalueringen av forsøkene slik at man har et solid grunnlag for å se på hvilke endringer som skal foretas? Fra internasjonale fagmiljøer finnes det forskning som sier at de testene vi bruker i Norge i dag er likeverdige totalt sett. Hvorfor kan vi da ikke bare lage forskrifter for refusjon som opprettholder det som i dag praktiseres? Hvorfor skal vi endre?

En del sykehus bruker i dag en test som statsråden ikke lenger vil skal benyttes. Hun og hennes fagfolk ønsker kun en annen test? Hvorfor? I andre land, deriblant Danmark benyttes test som vi i Norge etter statsrådets ønske ikke skal benytte. Erfaringene fra Danmark viser at testen avdekker det den skal og den er faktisk mer kostnadseffektiv.

Når flere av landets spesialister bruker og har et ønske om å benytte den testen de i dag bruker, hvorfor skal statsråden da nekte dem dette?

Sett i lys av den korte tiden fra høringsfristens utløp og til de nye forskriftene skal tre i kraft, gir det grunnlag for å oppleve at høringen som nå gjennomføres er et spill for galleriet. Vi lurer faktisk på hva som er motivet i denne saken for slike raske endringer og vi lurer på hvorfor ikke det brukes tilsvarende hast og press for å få ferdigstilt evalueringen av forsøksperioden? Kan det være

at evalueringen vil gi et svar som ikke passer med statsrådets endringsforslag? Vi vet ikke – men finner det hele meget forunderlig.

Elisabeth Rusdal
Forbundsleder
Norges Kvinne- og familieforbund

15.juni 2011
Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Økning av porto på blader

Norges Kvinne- og familieforbund har via media blitt oppmerksom på at Posten kommer til å varsle en økning av porto på blader med 15 % fra 1. januar 2012. Dette blir en svært stor belastning for oss som frivillig organisasjon. Vi er en frivillig organisasjon med mer enn 4 000 medlemmer fordelt på over 200 lokallag. Ute i kommunene driver våre lag og medlemmer ulike tiltak som bidrar til gode nærmiljøer. Det kan være tiltak som barnehager, sosiale treffsteder, aktivitetstilbud for barn og unge m.m.

Vårt forbund bruker medlemsbladet til utveksling av informasjon, tips til aktiviteter og annet. Medlemsbladet er den eneste kanalen organisasjonen har for å nå direkte ut til det enkelte medlem. Vi benytter selvsagt også våre nye medier, men det er slik at en stor del av vår medlemsmasse ikke bor slik til eller har tilgang til denne type medier. De 4 utgavene av medlemsbladet vårt Kvinner&familie er derfor svært verdifulle i kontakten med medlemmene.

For oss vil den antydede økningen medføre at våre utgifter vil stige med ett sted mellom 20 – 30 000 kroner. Dette er utgifter vi ikke har – vi er inne i en periode der vi foretar en del kutt for å bringe budsjettet i balanse. Vi har i våre vedtekter at medlemskontingenten skal fastsettes av landsmøtet. Våre landsmøter avholdes i tråd med vedtektene, hvert annet år. Neste landsmøte skal avholdes i oktober 2012. Kontingent for 2011 og 2012 ble fastsatt av vårt landsmøte i 2010.

Vi er av den oppfatning at slik portoøkning særlig vil ramme frivilligheten. Denne gruppen er fra før rammet kraftig i forbindelse med utvidelse av moms på ulike tjenester. Regjeringens kompensasjonsordning dekker på ingen måte de merutgiftene den ordningen medførte. En ytterligere utgiftsøkning fra statlige organer vil kunne medføre alvorlige konsekvenser. Vi tillater oss derfor å foreslå at frivillige organisasjoner unntas fra den økte portotaksten for blader.

Jeg gjør oppmerksom på at tilsvarende henvendelse er sendt Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund
Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Kopi:
Statsråd Anniken Huirfeldt
Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

28. oktober 2011
Kreftregisteret – Rikshospitalet
Fridtjof Nansens vei 19,
0369 Oslo

Norges Kvinne- og familieforbund har gjennom media blitt kjent med at det foregår en diskusjon om effekten av mammografiundersøkelseprogrammet. Diskusjonen som er basert på en studie fra franske, britiske og norske forskere er ikke entydig positive og en evaluering vil komme.

Det offentlige mammografiprogrammet er et tilbud til alle kvinner i alderen 50-69 om å ta mammografi hvert annet år, et tilbud til kvinner uansett hvor en bor. Målet for programmet er å redusere dødligheten av brystkreft ved å oppdage sykdommen på et tidligere stadium enn det ville blitt uten regelmessig mammografi. Dette er også i tråd med råd fra Verdens helseorganisasjon (WHO).

At sykdommen blir tidlig oppdaget bidrar til at flere overlever, at behandlingen kvinnene må gå gjennom er mindre omfattende med f.eks brystbevarende kirurgi og mer skånsom etterbehandling. Mindre omfattende behandling gir også mindre komplikasjoner, færre senskader og kortere sykmeldinger. Dette betyr svært mye for kvinnenes livskvalitet og er også kostnadsbesparende for samfunnet.

Norges Kvinne- og familieforbund vil peke på at studier av mammografiprogrammet i Sverige viser en betydelig reduksjon i dødligheten hos kvinner som har deltatt i programmet. I Norge har dødligheten i løpet av de siste 17 år blitt redusert med 24%.

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) krever at mammografiprogrammet må utvides til også gjelde kvinner fra før fylte 50 år, og videre må også kvinner over 70 år få delta i dette programmet, spesielt da med bakgrunn i forventet høyere gjennomsnitt levealder.

Videre mener vi at mammografi undersøkelsene bør være gratis og komme inn under egenandelsordningen.

Norges Kvinne og familieforbund ber innstendig om at det nåværende mammografiprogrammet må holde frem som før, og på ingen måte reduseres før evt. nyere og mer effektive undersøkelsesmetoder blir tatt i bruk.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Sonja Kjølraug
Gjertrud Vik
Nestleder
Medlem Sentralstyremedlem

Kopi:
Helse- og omsorgsdepartementet
Universitetsgata 2,
P.B. 8011 Dep.
0030 Oslo

8. desember 2011
Helse- og omsorgsdepartementet
Universitetsgata 2,
P.B. 8011 Dep.
0030 Oslo

HPV-TEST OG REFUSJONSORDNINGEN – HVA SKJER?

av forbundsleder Elisabeth Rusdal

Norges Kvinne- og familieforbund har engasjert seg noe i saken om endringer i refusjonsordningen for HPV-tester. Bakgrunnen

for vårt engasjement var at dette var endringer som tydeligvis var planlagt skulle skje i det stille. Vi og flere andre aktører tok opp saken og vi fikk skriftelige løfter om at endringene var stanset og at det skulle gjennomføres en bred og åpen høring. Hvor ble den av? Jo den endte som en intern drøfting der vi som representanter for eventuelle brukere måtte søke om å få sakens dokumenter oversendt. Det fikk vi samtidig med at svarfristen var ute.

Det har vært en forsøksordning med HPV-testing siden 2005. Etter tre år skulle forsøket evalueres. Evalueringen foreligger ennå ikke. Norges Kvinne- og familieforbund har etterlyst resultatet av evalueringen og vi har bedt om at endringer ikke gjennomføres før vi ser hvilket resultat forsøket ga. Vi er lovet å få evalueringen, intet er til nå mottatt. I muntlig samtale med Kreftregisteret har vi fått opplyst at evalueringen vil bli klar midten av mars. Det er straks april – hva skjer egentlig?

Med bakgrunn i løfter om at endringer skal ikke skje og så forsøk på å vedta endringer er vi bekymret. Det er uenighet i fagmiljøet, det finnes god dokumentasjon for de ulike testene. Likevel synes det som om kun en av testene skal velges? Flere tester er i bruk i dag og er omfattet av forsøkene. Man har ventet 3 år på evalueringen – hvorfor ikke vente til den foreligger? Er det andre motiver bak en så hurtig gjennomføring? Når vil evalueringen foreligge?

Når Norges Kvinne- og familieforbund stiller dette spørsmålet via media – så er det på bakgrunn av at det tar meget lang tid å få svar i denne saken. Vi frykter at i løpet av den tiden kan endringer være gjennomført uten at dette er kjent. Hva inneholder evalueringen – et svar som ikke passer inn i det man har bestemt seg for allerede høsten 2010? Ikke vet vi – vi bare spør. Det gjenstår å se hvilket svar som kommer fra direktøren i Kreftregisteret, fra Helse- og omsorgsdepartementet eller fra helseministeren.

8. desember 2011
Statsråd Anne-Grethe Strøm-Erichsen
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vedrørende økt antall fødsler langs veiene

Norges Kvinne- og familieforbund har engasjert seg i denne saken og vi tok opp spørsmålet i et møte med departementet den 20. januar i år. Vi leverte den gangen skriftlig våre synspunkter. Den gangen antydte vi at antall fødsler langs veiene ville øke betraktelig. Dessverre ser det ut til at vi fikk rett. Videre tok vi opp spørsmålet om at kapasiteten ved de sentrale fødeavdelinger ikke er stor nok. Dette betyr at fødende avvises og henvises til andre sykehus. Ikke alltid får de tilbud om ambulanse og følgetjeneste og må kjøre selv i egen bil. Hva om de ikke rekker frem og fødselen skjer? Hvem har ansvaret dersom noe skjer og barnet får skader i forbindelse med fødselen? Så langt vi har brakt i erfaring gjelder da ikke Pasientrettighetsloven ei heller andre lover som kunne gitt familien nødvendig erstatning.

Når vi nå retter en henvendelse til statsråden så er dette på bakgrunn av de tall og den informasjon som fremkommer i Aftenposten og økningen i fødsler langs veiene bare i Oslo og Akershus. Dette er bekymringsfullt. Artikkelen inneholder ikke informasjon om antall som avvises og sendes til andre fødeavdelinger enn der de opprinnelig skulle født. Slik informasjon finnes sikkert i departementet. Vi tror ut fra de henvendelser vi mottar at dette tallet også til en viss grad er stigende.

Aftenpostens artikkel viser også at det mangler personell til følgetjenesten. Også dette er ting vi som forbund tidligere har på-

pekt. Vi tror nå dessverre at også dette er forhold som vil eskalere i fremtiden. Kommunene sliter økonomisk nå mer enn tidligere. I tillegg skal nå Samhandlingsreformen gjennomføres. Vi er av den oppfatning at dette vil medføre merkostnader for en allerede anstrengt kommuneøkonomi. Det vil kunne bety at det ikke er ressurser til å kunne øke bemanning slik at følgetjenesten kan styrkes.

Norges Kvinne- og familieforbund ber derfor om at statsråden setter i gang tiltak som vil bidra til at kvinner skal føle trygghet og forutsigbarhet i forbindelse med sin kommende fødesituasjon og at det ansettes flere jordmødre innen kommunehelsetjenesten. Slik vi oppfatter det må det da også tiltak til for å utdanne flere jordmødre.

Vi er klar over at disse forslagene ikke vil løse situasjonen på kort sikt. Da vil imidlertid stans i nedleggelsen av lokale fødestuer og stans i sammenslåing av fødeavdelinger være et godt virkemiddel.

Vi håper statsråden vil engasjere seg i denne saken. I tillegg håper vi at departementet vil se på det juridiske spørsmålet knyttet til ansvar dersom skade oppstår langs veien der ikke fagpersonell er med.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund
Elisabeth Rusdal
forbundsleder

Statsråd Anne-Grethe Strøm-Erichsen
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Behandling av pasienter – sending mellom ulike sykehus

Norges Kvinne- og familieforbund er via media kjent med at barn kan risikere å bli utsatt for lang ventetid i forbindelse med akutt behandling ved legevakt. Bakgrunnen for dette er delingen av ansvar og det store kravet til å holde budsjettammer og ha styring på økonomien innen helseforetakene

Vi har sist en episode med et barn ett år gammel som kom til kommunal legevakt i Asker og Bærum etter fall og med smerter i en arm. Etter å ha vært utredet ved legevakten og hatt et opphold der på flere timer, blir det konstatert brudd i armen. Da må det gipses og dette kommer under spesialisthelsetjenesten. I Vestre Viken HF betyr dette at barn skal henvises til Drammen sykehus. Her ble det ny ventetid og utredning før behandlingen kunne starte med gipsing. Historien er kjent for oss via lokalavisen Budstikka. Vi vedlegger en kopi av artikkelen.

Vi finner det urimelig at barn og deres foreldre skal oppleve slike ting. Det må være slik at kommunale legevakter også kan få anledning til gipsing eller at det nærmeste sykehus (i dette tilfelle i samme bygg) og at legevakten får refusjon på lik linje med – i dette tilfellet – Drammen sykehus ville fått.

Norges Kvinne- og familieforbund er også kjent med at pasienter med ulike lidelser må forholde seg til flere sykehus i forbindelse med behandlingen. Vi kan i den forbindelse nevne en mann som i utgangspunktet blir operert for kreft i tykktarm. Senere oppstår problemer med urinveier som han også behandles for. Disse behandlingene skjer dels ved Radiumhospitalet og dels ved Ullevål sykehus. Diagnosene ble stillet ved Gjøvik sykehus der pasienten søker til.

Senere fikk den samme pasienten konstatert kreft i lunge. Denne ble operert ved Rikshospitalet. Når det var tid for utskriving måtte pasienten overføres Gjøvik sykehus. Begrunnelsen var at Rikshospitalet ikke kunne skrive ut pasienter direkte til hjemmet. Pasienten må, på bakgrunn av behandling for kreft i urinveier opereres igjen for å rette opp problemer som konsekvens av behandlingen. Denne operasjonen skjer ved Hamar sykehus.

Når han ankommer der er han i tillegg plaget med tretthet og kraftig svimmelhet som vanskeliggjør det å gå alene. Dette kan ikke Hamar sykehus ta seg av og utrede. De henviser pasienten til fastlegen og skriver pasienten ut. Pasienten oppsøker fastlege mandagen og blir dagen etter innlagt Gjøvik sykehus. Der konstateres blødning i lillehjernen og pasienten flyttes torsdagen til Ullevål sykehus. Det konstateres at operasjon må skje og det raskt. Operasjon skjer så en uke etter at pasienten har oppsøkt sin fastlege.

Det sier seg selv at denne pasienten blir sliten og har en ganske stor ”jobb” bare med å forholde seg til og vite hvilke sykehus han skal kontrolleres ved. I dag behandles denne mannen for sine ulike krefttilfeller (tarm, urinveier, lunge og lillehjernen) ved følgende sykehus: Gjøvik, Ullevål, Radiumhospitalet og Rikshospitalet. Og da på toppen ved Hamar sykehus for utbedring av konsekvenser av kreftbehandling. Mener statsråden at vi skal ha et system som medfører at pasienter skal fraktes rundt til ulike sykehus for behandling nærmest som pakker?

Når man skal behandles ved ulike sykehus blir det kontroll ved ulike sykehus og det blir mange ulike behandlere og pleiepersonale å forholde seg til. Norges Kvinne- og familieforbund er av den oppfatning at slike situasjoner er en merbelastning både for pasienten og pasientens familie.

Vi mener at det må være mulig å få til en bedre ordning for denne pasientgruppen som har mange belastninger som følge av sin diagnose og ber om at statsråden vurderer tiltak som kan bedre situasjonen for denne gruppen.

I en diskusjon rundt denne problemstillingen deltar vi gjerne i debatten.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund
Elisabeth Rusdal
Forbundsleder

Høringer

Helse- og omsorgsdepartementet
Teatergata 9, Postboks 8011 Dep, 0030 Oslo

Forslag til ny kommunal helse- og omsorgslov

Vi har valgt å gi noen generelle kommentarer i tillegg til mer spesifikke merknader. I tillegg fremmer vi forslag om opprettelse av et nytt tilbud i alle kommuner – husmorvikar.

Generelle merknader

Vi stiller oss bak departementets uttalelse om betydningen av en samlet lov. Vi synes imidlertid det er beklagelig at departementet ikke har samlet alle endringer som må komme som en konsekvens av vedtatt Samhandlingsreform i en høring. Dette ville, til tross for enorm saksmengde, gitt et bedre grunnlag og en mer helhetlig endring. Vi tror at den debatt som går rundt helsetilbudet og fremtidig tilbud kunne vært unngått dersom det hadde vært en helhetlig og samlet forslagsrekke.

Vi er enige i at konkretisering av kommunalt ansvar er viktig. Norges Kvinne- og familieforbund er likevel bekymret for at denne konkretiseringen kanskje ikke vil redusere den trenden som i dag synes økende – at bruker blir en kasteball mellom statlig og lokalt ansvar.

Opprettelse av en koordinator for den enkelte synes ved første inntrykk som en god løsning. Med bakgrunn fra NAV-reformen der man også skal ha en saksbehandler, ser vi at dette kan bli vanskelig og at det kan bli unødvendig mye byråkrati.

Vårt generelle inntrykk er at alle forslag bærer mer preg av flytting av utgifter og ansvar fra stat/nasjonalt nivå og over på kommunalt/lokalt nivå. Dette bekymrer oss sterkt og vi betviler at det vil kunne bidra til å redusere helseforskjeller eller gi et likeverdig helsetilbud. Vi tror snarere at nettopp dette vil bidra til ett mindre likeverdig helsetilbud. Vårt argument på så måte er den økonomiske situasjonen for kommunene og de store forskjeller som finnes allerede i dag.

Brukere skal informeres og ivaretas og dette tar også tid.

Trygghet, omsorg, dekning av basale behov og visshet om at den enkelte får hjelp i akutte situasjoner eller når andre livsnødvendige behov melder seg/ er grunnlaget for livskvalitet. Opplevelsen av god livskvalitet gir også en helseeffekt. Respekt for det enkelte individ og dennes behov er uttrykk for respekten for menneskeverdet.

Via media informeres vi alle om kapasitetsproblemene i helse-sektoren. Mangel på personell, økonomiske kutt og nedleggelse av lokale sykehus årsaken slik vi vurderer situasjonen. Når lokale sykehus legges ned overføres ansvaret til større sykehus. Disse sliter med kapasiteten og trussel om dagsbøter vil ikke hjelpe. Finnes det ikke nok bemanning, så blir det ikke flere ved at sykehusene i stedet for å bruke midler på lønn, må benytte midlene til dagsbøter til Staten. Dette bidrar snarere til usikkerhet, bekrefter opplevelsen av ansvarsfraskrivelse fra staten og følelsen av å bli kasteball mellom nasjonale og lokale myndigheter.

Videre tillater vi oss å bemerke at ut fra debatten rundt helsepolitiske saker gjennom media den siste tids, synes det som om gjennomføringen av tiltak allerede er i gang i regi av regjeringen. Dette er sterkt beklagelig og undergraver demokratiske beslutningsprosesser. Vi mistenker at dette skjer for at tidsplanen med gjennomføring fra 1.1.12 skal være mulig. Ut fra Norges Kvinne- og familieforbunds (K&F) oppfatning, vil dette uansett ikke la seg gjøre. Saken skal til Stortinget våren 2011 og det kan la seg gjøre å få den behandlet før sommerferien. Kommunene trenger imid-

lertid tid til å planlegge gjennomføringen. For at kommunene skal få gjennomført sitt ansvar må det i tillegg til handlingsplaner også økonomiske planer med.

Vi vil nå gå over til kommentarer på hovedområder.

Spesialisthelsetjenesten

Vi synes det er viktig at man samler erfaringer knyttet til uheldige hendelser nasjonalt. Vi synes dette like godt kan ivaretas av Helsetilsynet. Man slipper da å flytte denne informasjonen og sparer midler. Det må kunne la seg gjøre å lage enkle rutiner som ikke skaper redsel for at straff skal være konsekvensen. Formålet må være å høste erfaring, lære av den og formidle lærdommen videre.

Svangerskaps- og barselomsorg

Kvinner gir liv til kommende generasjoner. De bør ha de aller beste forhold for sin samfunnsnyttige oppgave. Tilbudet til gravide og fødende kvinner er likevel kritikkverdig mange steder i landet, og det utdannes for få jordmødre. Mange kommuner ansetter jordmødre i for små stillingsbrøker.

I distrikter med store avstander er det viktig å opprettholde lokale fødeavdelinger og fødestuer. På grunn av nedlagte eller midlertidig stengte fødeavdelinger påføres fødende ekstra påkjenninger og utrygghet spesielt på grunn av lange avstander.

Barselkvinner og deres nyfødte trenger tid og omsorg, noe som er vel verdt en investering.

Den verdifulle kompetansen til jordmødre må brukes alle kommuner.

Norges Kvinne- og familieforbund er bekymret for den utviklingen vi ser når det gjelder liggetid for fødende kvinner. Vi er kjent med at det nå enkelte steder tilbys frivillig hjemreise 8 timer etter fødsel for førstegangsfødende og 4 timer etter fødsel for flergangsfødende. Noe av bakgrunnen for dette er det stadige press som er på fødeavdelingene. Denne situasjonen kan ikke fortsette, men dessverre tror vi at dette kan bli en virkelighet flere steder når tempoet i nedlegging av lokale fødeavdelinger fortsetter. Kommunene melder at det i noen tilfeller allerede i dag er mangel på jordmødre og helsesøstre. Dette gjør at hjemmebesøk etter fødsel ikke kan gjennomføres.

Fastlegen

Det er slik at det fortsatt finnes kommuner som ikke har mer enn en fastlege. Det meldes videre om at fastlegene ikke har kapasitet nok til å gi pasientene time innen kort tid. Noen opplever at de må "planlegge" sykdom selv om fastlegen har avsatt tid for akutte tilfeller.

Vi finner det derfor ikke som forsvarlig å tillegge fastlegene flere og utvidede oppgaver.

Behandling lokalt

Vi ser at kommunene skal pålegges å etablere døgnbemannede sentre som skal sikre innbyggerne behandling når akutt sykdom oppstår. Vi stiller oss undrende til dette. Vi er av den oppfatning at ved å beholde de lokale sykehus og eventuelt styrke disse, vil innbyggerne få det de trenger. Samtidig vil en kunne få en økonomisk innsparing.

Vi ser at det er behov for opprettelse av akutt plasser for eldre som plutselig har behov for en sykehjemsplass for kortere eller lengre tid. Men dette må ikke sidestilles med annet behov for akutt plass som innbyggere kan ha behov for.

Omsorgsstonad

Norges Kvinne- og familieforbund arbeidet for innføringen av

omsorgslønn i sin tid. Vi har siden den gang arbeidet for å få en ordning som er mest mulig lik og som dekker det som var den opprinnelige tanke, lønn for tyngende pleie og pass.

K&F tror at privat hjemmebasert omsorg for institusjonstren- gende familiemedlemmer fortsatt vil være et viktig tillegg til offentlig hjemmebasert omsorg og institusjonsomsorg. Pass og stell i eget hjem anses av mange som den beste løsningen og den innebærer dessuten en innsparing på de offentlige budsjetter. K&F vill at omsorgslønn skal finansieres av statlige midler. En stor del av den tunge pleien i hjemmene er helt avhengig av innsatsen til nære pårørende, og det er oftest kvinner som trer ut av lønnet arbeid for å ivareta omsorgsarbeidet. Da omsorgslønnen ble vedtatt av Stortinget, var meningen å kompensere for noe av dette inntektstapet. Tilbudet om avlastning og støtteordninger under sykdom for personer som påtar seg forpliktende pleie- og passansvar for familiemedlemmer må styrkes.

Primaært vil K&F at Staten overtar ansvaret for omsorgsløn- nen, og oppgraderer og forbedrer den. Den må legges inn i trygde- systemet. Omsorgslønn skal gi ordinære pensjons- og sykelønns- rettigheter. Omsorgslønn må gi rett til feriepenger.

Sekundært ønsker K&F at vedtatt lov om omsorgslønn må følges opp av kommunene. Omsorgslønn må øremerkes i de kom- munale budsjettene. Skal man lykkes med dette må det lages Na- sjonale standarder for tildeling av antall timer og avlønning, etter vanlig regulativ.

Kosthold

K&F er bekymret blant annet for barn og unges kosthold. K&F mener at det er viktig å lære barn og unge gode kostholdsvaner. Vår erfaring er at dette kan skje ved servering av varm lunsj i skolen. Ved å tilrettelegge for ordning med varm lunsj i skolen i alle kommuner får barn erfare at sunn mat er god mat. Videre vil man kunne sørge for at elevene får riktig ernæring midt på dagen. Erfaringer høstet gjennom et av våre lokallags skolerestaurant på Hundund skole i Bærum, viser at varm lunsj påvirker læringsmil- jøet. Norge er et langstrakt land og mange elever har lang reise til skolen daglig. De vil også kunne få en bedre hverdag ved å få tilbud om et varmt og næringsriktig sammensatt måltid i løpet av sko- ledagen. For å kvalitets sikre måltidet mener K&F at det er viktig med nasjonale retningslinjer for dette. Vår skolerestaurant er i dag sertifisert etter svenske krav.

Utskriving/liggetid/kapasitet

Det legges i høringsnotatet opp til mer standardiserte behandlings- løp og kriterier for når utskrivning kan skje fra sykehus etter endt behandling. Vi er redd her at det blir lite rom for individuell vur- dering både med tanke på hvor lang tid pasienten trenger for å være utskrivningsklar. Videre at hjemmesituasjonen ikke er nødvendig tilrettelagt. Dette vil gjøre både pasienten og de pårørende usikre og utrygge. Utrygghet har ingen rehabiliterende effekt, snarere tvert i mot. Vi er av den oppfatning at for rask utskrivning bare vil medføre økt antall reinnleggelser. Verken eldre pasienter eller øvrige pasien- ter skal behandles slik at de selv og/eller deres pårørende opplever at de flyttes frem og tilbake som pakker. Vår høye grad av sysselsetting og endrede bosettingsmønster medfører også at ikke alle har pårø- rende i nærheten.

Tannhelse

God tannhelse er av avgjørende betydning for menneskers generelle helse. Høye priser og manglende refusjonsordninger for tannpleie fører imidlertid til at mange mennesker unnlater å ta vare på egen tannhelse på en tilfredsstillende måte. Dette er svært bekymrings- fullt. Som et viktig sykdomsforebyggende tiltak ønsker K&F at det

etaberes omfattende refusjonsordninger for tannpleie på samme måte som det i dag finnes for øvrig helsepleie.

Helsetjenester i skoler og helsestasjon

Mange barn og unge har problemer med overvekt og spjseforstyr- relser. Lærere, barnehagepersonell helsestasjonene og skolehelsetje- nesten er viktige samarbeidspartnere for foreldre i det forebyggende helsearbeidet.

Etter K&Fs syn skal helsestasjonene gi et godt og likeverdig tilbud til alle barn, og ha mulighet til å kunne oppdage og tilby hjelp til barn med avvik fra normal utvikling. Skolehelsetjenesten må gis midler til å fungere ved alle skoler, også ved videregående skoler. Vi antar at kommunene her må motta økte tilskudd. Vi ser behovet for at helsesøstertjenesten og psykisk hjelpeapparat som PPT og BUP/ spesielt for ungdom styrkes i kommunene.

Nytt tiltak – husmorvikar

Når lengre tids sykdom opptrer i familien, er det viktig at kom- munen har et tilbud til barnefamlliene. Husmorvikarordningen er nedlagt i mange kommuner. K&F ønsker at husmorvikartilbudet må finnes i alle kommuner. K&F ser at denne tjenesten er nød- vendig, men at tilbudet kan endres noe. Tjenestens tilbud må ha omsorg som hovedfokus. Vi ser at innføring av husmorvikar er en løsning. En kommunal hjelpeordning strekker seg til å gi en hjem- mehjelp ansatt på timebasis, med en arbeidsinstruks som på langt nær dekker behovet for barns omsorg. En arbeidstaker har etter folketrygdloven rett til 10 dagers permisjon med lønn når barnet eller den som passer barnet er syk. Dette dekker ikke alle behov, for eksempel hvis omsorgsgiver selv er syk. Husmorvikarsvikar vil kunne dekke dette behovet.

Ved alvorlig sykdom mener vi det er lite gunstig at barnefami- lier tilbys fosterhjem, i henhold til lov om barneverntjenester, som eneste mulige tiltak til hjeip og pass av barn når sykdom oppstår i familien.

Husmorvikartjenesten må gjøres kjent for brukerne i kommu- nens informasjonsmateriell.

Sluttkommentar

Vi vil understreke at det – dersom en skal oppnå et likeverdig hel- setilbud over hele landet, må det foretas tilstrekkelig bevilgning. Bevilgningene må i større grad ta hensyn til den enkelte kommu- nes behov.

For innbyggerne er det av avgjørende betydning at det er en forut- sigbarhet i helsetilbudet med tanke på behandling og hvor behandlin- gen skal skje og at tilbud til en gruppe ikke betyr reduksjon av tilbud til en annen gruppe.

Når en ikke bruker får det tilbud vedkommende har krav på, må det være bistand og tilstrekkelig informasjon slik at bruker el- ler pårørende kan klage. Slik dette fungerer i dag synes mange det er vanskelig hvor klage skal fremsettes. Flere melder at når klage er fremsatt, så blir de ofte henvist videre og opplever å bli en kasteball mellom ulike nivåer i den offentlige forvaltningen uten at noen griper inn og løser problemet eller gir veiledning om hvordan situasjonen kan løses.

Oslo 13.januar 2011

Elisabeth Rusdal Forbundsleder
Norges Kvinne- og famllieforbund

Gjertrud Vlk (sign) Sentralstyremedlem
Norges Kvinne- og familieforbund

14. januar 2011

Helse- og omsorgsdepartementet
Teatergata 9, Postboks 8011 Dep, 0030 Oslo

Forslag til ny folkehelselov

Vi har valgt å gi noen generelle kommentarer i tillegg til mer spesifikke merknader.

Vi vil i denne omgang ikke komme med særlige synspunkter rundt spørsmål knyttet til fastlegeordningen. Vi ser at de forslag som fremmes i denne høringen samt høringen til Forslag om ny kommunal helse- og omsorgs lov vil kunne medføre endringer i forbindelse med fastlegenes funksjon og rolle. Vi har registrert at departementet vil komme tilbake til dette i en senere høring og vil allerede nå be om å bli satt på høringslisten her.

Generelle merknader

Vi stiller oss bak departementets uttalelse om betydningen av en samlet lov. Vi synes imidlertid det er beklagelig at departementet ikke har samlet alle endringer som må komme som en konsekvens av vedtatt Samhandlingsreform i en høring. Dette ville, til tross for enorm saksmengde, gitt et bedre grunnlag og en mer helhetlig endring. Vi tror at den debatt som går rundt helsetilbudet og fremtidig tilbud kunne vært unngått dersom det hadde vært en helhetlig og samlet forslagsrekke.

Vårt generelle inntrykk er at alle forslag bærer mer preg av flytting av utgifter og ansvar fra stat/nasjonalt nivå og over på kommunalt/lokalt nivå. Dette bekymrer oss sterkt og vi betviler at det vil kunne bidra til å redusere helseforskjeller eller gi et likeverdig helsetilbud. Vi tror snarere at nettopp dette vil bidra til ett mindre likeverdig helsetilbud. Vårt argument å så måte er den økonomiske situasjonen for kommunene og de store forskjeller som finnes allerede i dag.

Videre vil den enkelte helseregions økonomiske stilling ha betydning. I dag preger dette den helsepolitiske debatten og vi tror forskjellene faktisk kan bli enda større enn de i dag er.

Det bevilges mer midler over statsbudsjettet i dag enn tidligere. Det er en økning i antall behandlede pasienter. Vi er imidlertid usikre på om økt behandling av antall pasienter skyldes økte bevilgninger. Vi er av den oppfatning at mye av økt bevilgning går med til omorganiseringer og endringer innen for helseforetakene, inkludert endringer av navn på foretakene. Økningen i antall behandlede pasienter gir oss grunnlag til å reflektere over. Vi er av den oppfatning at noe av dette skyldes kortere liggetid for den enkelte pasient. Vi tror også at antallet reinnleggelser er større i dag enn tidligere.

Vi er enige i at konkretisering av kommunalt ansvar er viktig. Norges Kvinne- og familieforbund er likevel bekymret for at denne konkretiseringen kanskje ikke vil redusere den trenden som i dag synes økende – at bruker blir en kasteball mellom statlig og lokalt ansvar.

Norges Kvinne- og familieforbund er glad for at det skal lages avtalte behandlingsløp. Vi ber om at det i dette arbeidet må legges til grunn de individuelle forskjeller som finnes. Ingen pasienter eller brukere av helsetjenester er like. Så standardiserte normer vil vanskelig kunne brukes som annet enn grunnlag for utarbeidelsen av den individuelle planen.

Utfordringen i hele arbeidet blir å unngå for mye byråkratisering og administrasjon. Videre må Staten ta utfordringen med å øke kunnskapen om årsaken til sammensatte lidelser, bedre kunnskap om og forståelse av muskel- og skjelettplager. Kan årsaker til dette også skyldes manglene tidlig diagnose av f. eks tyreaoidearealterte sykdommer eller den stress som mange i dag utsettes for i forbindelse med krav fra arbeidsliv, familie, barnehage og skole.

Vi er svært glade for fokus på det forebyggende helsearbeid samt at helse skal inn som en faktor på alle plan. Vi understreker at fokus på forebygging og arbeidet med dette ikke må ta vekk oppmerksomheten fra nødvendig behandling. Videre må man erkjenne at en rekke personer vil ha behov for betydelig helsehjelp også i fremtiden – da kunnskapen og betydningen av forebygging – ikke var så stor tidligere.

Trygghet, omsorg, dekning av basale behov og visshet om at den enkelte får hjelp i akutte situasjoner eller når andre livsnødvendige behov melder seg, er grunnlaget for livskvalitet. Opplevelsen av god livskvalitet gir også en helseeffekt. Respekt for det enkelte individ og dennes behov er uttrykk for respekten for menneskeverdet.

Vi vil nå gå over til kommentarer på hovedområder.

Miljørettet helsevern

Vi tilbringer stadig mer av vår tid utenfor hjemmet. Fra tidlig alder er barn i barnehage og skole. Som voksne er vi ute i arbeidslivet og mange har en lang arbeidsdag. Dette gjør at et godt inneklima er viktig. Her må kravene stilles ikke bare til private aktører, men også til det offentlige. Muligheter for pålegg og sanksjoner må være lik enten eier er privat eller offentlig myndighet.

Vi opplever fortsatt at mange barnehager og skoler har et inneklima som er meget dårlig. Det er et paradoks at enkelte kommuner praktiserer at undervisningslokaler kan benyttes av elever, mens lærere fritas for å undervise i de samme lokaler. Lokalene benyttes da heller til selvstudium for elevene.

Beredskap

Vi vil gjerne understreke at beredskap er mer enn bare miljøkatastrofer. Det må i sterkere grad tas med betydningen av beredskap med tanke på naturkatastrofer av ulikt omfang, større ulykker m.m. I dette arbeidet kan frivillig sektor være verdifulle samarbeidspartnere både med utvikling av tiltak og i forbindelse med situasjoner som oppstår.

I stadig stigende grad skjer transport av radioaktivt avfall langs hele kysten vår. For å sikre en bedre beredskap med tanke på en ulykke er Norges Kvinne- og familieforbund av den oppfatning at det må en nasjonal beredskapsplan til. Videre at det er Staten som trår til når mer enn en kommune er berørt.

Bosettingsmønsteret gjør at familiene ikke nødvendigvis bor så nærme hverandre som tidligere. Mangelen på sykehjemsplasser er også stor. Videre er andelen eldre i befolkningen økende. Dette gjør at det skapes et behov for akutt plasser for eldre. Her må det bevilges egne midler for opprettelse av slike plasser i større grad enn det som skjer i dag.

Et nasjonalt mål etter 2.verdenskrig var å ha kornlager. Dette var for å sikre innbyggerne dersom vi kom i en kritisk situasjon. Denne posten ble kuttet i Statsbudsjettet for 2003.

Tilstander som vi nå opplever i flere land, og på flere kontinenter, viser at vi ikke må være så naive å tro at en matvarekrise ikke kan skje i Norge.

Vi oppfordrer derfor Regjeringen til å gjenopprette et statlig kontrollert kornlager i Norge for minst 12 måneder. Dette kan også nyttes av FN som nødhjelp til andre land, som er i krise. Norge har økonomi til dette.

Matsmitte

Vi opplever at det skjer flere tilfeller av matsmitte. Her svikter det offentlige sitt ansvar. Vi opplever en økende grad av importert mat. Kontrollen må denne må intensiveres. Det er et offentlig ansvar at den maten som frembys er trygg. Ansvaret kan ikke bare føres over på den enkelte eller detaljisten. Det skal være god kontroll av matvarer i dagligvareforretninger og dette er et offentlig ansvar. Videre må vi ha bedre kunnskap genmodifisert mats innvirkning på helse. Her kreves det mer forskning og informasjon i offentlig regi.

Kosthold

Høringsnotatet uttrykker bekymring blant annet for barn og unges kosthold.

K&F mener at det er viktig å lære barn og unge gode kostholdsvaner. Vår erfaring er at dette kan skje ved servering av varm lunsj i skolen. Ved å tilrettelegge for ordning med varm lunsj i skolen i alle kommuner får barn erfare at sunn mat er god mat. Videre vil man kunne sørge for at elevene får riktig ernæring midt på dage. Erfaringer høstet gjennom et av våre lokallags skolerestaurant på Hundstund skole i Bærum, viser at varm lunsj påvirker læringsmiljøet. Norge er et langstrakt land og mange elever har lang reise til skolen daglig. De vil også kunne få en bedre hverdag ved å få tilbud om et varmt og næringsriktig sammensatt måltid i løpet av skoledagen. For å kvalitetssikre måltidet mener K&F at det er viktig med nasjonale retningslinjer for dette. Vår skolerestaurant er i dag sertifisert etter svenske krav.

Tilsyn

Norges Kvinne- og familieforbund er opptatt av t det er behov for en samlet kunnskap og kompetanse. Videre at erfaringer fra ulike deler av landet samles i en kunnskapsbase. Vi mener at Helsetilsynet er best i forbindelse med dette. Dette bør la seg gjennomføre uten at personell skal unnlate å melde fra av frykt for eventuelle reaksjoner. Det viktigste er faktisk å få samlet kunnskap og faglig vurdering av nødvendige endringer for å forebygge uheldige hendelser i fremtiden. Dette vil sikre en helhetlig og lik vurdering og korte avstanden fra forslag til nye tiltak fremmes og til de er vedtatt gjennomført.

Sluttkommentar

Vi vil understreke at det – dersom en skal oppnå et likeverdig helsetilbud over hele landet, må det foretas tilstrekkelig bevilgning. Bevilgningene må i større grad dreie seg om brukerrettede tiltak enn omorganiseringer og endringer av foretaksgrenser.

For innbyggerne er det av avgjørende betydning at det er en forutsigbarhet i helsetilbudet med tanke på behandling og hvor behandlingen skal skje.

Elisabeth Rusdal Forbundsleder
Gjertrud Vik (sign.) Sentralstyremedlem
Norges Kvinne- og familieforbund

27. januar 2011

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8019 Dep
0032 OSLO

HØRING – NOU 2010:8 – Med forskertrang og lekelyst

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) har med interesse lest ovennevnte utredning, som gir en god og viktig oversikt over status for barnehager og deres arbeid i dag.

Utredningen støtter seg på tidligere utredninger, bl.a. NOU 2009:10 Fordelingsutvalget og St.meld. 41 (2008-2009), uten at en kan se at debatten om disse er tatt med i arbeidet med denne. K&F savner dermed en del synspunkter som tidligere har kommet fram.

K&F setter valgfrihet i sentrum. Det er viktig å kunne velge omsorgsform for egne barn, bl.a. om og når barn skal i barnehage. Mange foreldre kan heller ikke benytte barnehageplass på grunn av reiseavstand eller egen arbeidstid/-form. Når alle tilbud blir kanalisert via barnehagen, vil det fortsatt være noen barn som vil falle utenfor de pedagogiske tilbud som foreslås.

Vi registrerer at aktuell politikk forutsetter at ”utdanningsløpet går fra barnehage til skole”, men er uenig i denne vektleggingen, som også gjentas i komiteens mandat. Barnet lærer fra det er født: i uformelle og formelle situasjoner, gjennom kroppslig

erfaring før det får språk, så vel som i tilrettelagte lærings situasjoner. Utdanning oppfattes av de fleste som formalisert læring med ferdighetsmål og registrering av måloppnåelse.

K&F har følgende kommentarer til utvalgets anbefalinger:

12.1 Obligatorisk barnehage

K&F støtter at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig. Vi viser i denne sammenheng også til NOVAs utredning om foreldre som ikke har barn i barnehagen og hvilke begrunnelser de gir.

12.2 Gratis barnehage

K&F mener at kvalitet i barnehagen må prioriteres økonomisk framfor gratis barnehage i tiden framover. Det er likevel viktig at barn som spesielt trenger barnehage får nødvendig praktisk og økonomisk støtte til barnehageplass. Dette vil gjelde et fåtall av barna.

12.3. Organisering

K&F støtter forslag om bedre samarbeid med foreldre, samt forslag om at det bør opprettes et tverrfaglig samarbeidsteam i kommunene. Dette er særlig viktig for private barnehager, som ofte faller utenfor det kommunale systemet.

12.4. Innhold og oppgaver

K&F støtter i hovedsak forslagene. Vi presiserer likevel at det i forbindelse med utvidelse av rammeplanens mål og krav også tas hensyn til den økende formaliseringen vi ser bl.a. i skolen, der pedagogene får stadig mindre tid til det pedagogiske arbeidet. K&F ser det også som viktig med systematisk identifisering av barn med særskilte behov, og at disse følges opp i hjelpeapparatet og ved overgang fra barnehage til skole.

12.5. Personale

Mangelen på kompetent pedagogisk personale er en naturlig konsekvens av den store utbyggingen de senere årene, og det er dermed viktig at rekruttering til yrket prioriteres. Dette vil medføre en stor økonomisk satsing, både mht. utdanning og avlønning. K&F støtter også prioritering av spesielt leder- og styreropplæring.

Derimot er vi skeptiske til at det skal innføres et formelt utdanningskrav til assistenter i barnehagen. Spesielt for småbarnsavdelinger trengs ”hender” med erfaring og empati, uansett utdannings- eller yrkesbakgrunn. Med nok pedagoger som kan rettlede, vil alle kunne gi barna nødvendig omsorg og oppfølging.

Barnehageloven tallfester ikke antall assistenter pr. barnegruppe, bare pedagoger. Hadde det vært økonomisk mulig å øke tallet på ansatte, vil en kunne unngå tilfeldig vikarbruk, og gi både barn og voksne en mer stabil og trygg dag.

12.6. Samarbeid barnehage/skole

K&F støtter forslaget om at skolen må få økt ansvar for å orientere seg om barnehagens pedagogikk og innhold, ikke bare barnehagen som må strekke seg mot skolen. Med stadig flere elever med barnehagebakgrunn, må skolen basere seg på den kunnskap og de ferdigheter barna har med seg ved skolestart.

12.7 Styring av sektoren

K&F støtter forslaget om at kommunens tilsyn av og rådgivning til barnehagene styrkes.

12.8 Forskning

Mye forskning om barn og barnehager gir motstridende konklusjoner. Mer forskning på og evaluering av barns utvikling i barnehage er derfor viktig.

Med hilsen

Norges Kvinne- og Familieforbund

Elisabeth Rusdal Forbundsleder

Eldbjørg Gunnarson sentralstyremedlem/saksbehandler

11.oktober 2011
Populus – Studieforbundet folkeopplysning

Høring om kontingent

Modell 1. Lav kontingent

En fast flat kontingent for alle medlemsorganisasjonene på rundt kr 2 000, pr organisasjon og det som trengs til administrasjon utover dette tas fra opplæringstilskuddet.

Konsekvens:

Det nye studieforbundet signaliserer en lav egenfinansiering til tilskuddsgiverne.

Det vil bli mindre igjen til opplæring slik at det er mulig at snittprisen for tilskudd pr. time kan bli lavere enn dagens tilskudd.

Modell 2. Høy kontingent

En langt høyere kontingent som knyttes til studietimer pr organisasjon. Det minsker beløpet som må tas fra opplæring til administrasjon.

Konsekvens:

Organisasjonen betaler mer for medlemskapet, men det vil bli mer igjen på posten for opplæring som kan betales ut til kursarrangørene.

Velg alternativ og begrunn det:

Norges Kvinne- og familieforbund velger alternativ 2.

Kontingenten skaleres etter samme skala som en har stemmerett på årsmøtet.

8–100 timer

101–500

501–1500

1501–5000

5001–10000

10001–

De som har under 8 timer betaler kr 1000 i årskontingent

8–100 timer betaler kr 2000

101–500 kr 3000

501–1500 kr 4000

1501–5000 kr 5000

5001–10000 kr 6000

over 10001 kr 7000

Dette vil med dagens medlemstall gi en kontingentinntekt på ca kr 210 000 pr år.

Til sammenligning:

En flat kontingent på kr 2 000 vil gi ca 175 000 kr i året.

Hvordan skal kontingenten betales:

Alternativ 1.

Medlemsorganisasjonene betaler kontingent for sin organisasjon.

Alternativ 2.

Kontingenten pr organisasjon deles opp i 2 komponenter, en grunnkontingent og kontingent pr studietime. Grunnkontingenten betales av sentralledet i organisasjonen. Kontingenten som er knyttet til studietimer trekkes for utbetaling av tilskudd til den enkelte arrangør.

Velg alternativ og begrunn det:

Alternativ 1.

Det vil bli en del merarbeid for studieforbundet å trekke fra pr time.

HØRINGSSVAR fra medlemsorganisasjon: Norges Kvinne- og familieforbund

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund

Helen Svensson

Daglig leder

13. oktober 2012

Populus – Studieforbundet folkeopplysning

Høring om fusjon – En felles plattform

Norges Kvinne- og familieforbund slutter seg til fellesplattformen for de tre studieforbundene, men har endringsforslag. K&F støtter punkt 5 i høringen:

«(5) Fortsatt må studieaktiviteten i medlemsorganisasjonenes lokallag være den primære arbeidsoppgaven for studieforbundet, det er en forutsetning at tilskudd til lokal studieaktivitet holdes på dagens nivå eller økes. Tilskuddsordningen må være enkel. Lokallag tar initiativ til kurs de ønsker å arrangere, søker studieforbundet om tilskudd og kunnngjør kurset lokalt.

Med hilsen

Norges Kvinne- og Familieforbund

Elisabeth Rusdal Forbundsleder

17. oktober 2011

Frivillighet Norge

Ved Birgitte Brekke

Svar på høring – Frivillighet Norges notat til Finanskomiteens høring

Norges Kvinne- og familieforbund har følgende kommentar.

I 2009 fikk vi igjen 125 000 kr. I 2010 fikk vi 59 000 kr. Uten at våre kostnader var blitt redusert vesentlig. Det vil si at vi mistet over halve mva. kompensasjonen. Hvis den kommer til å gå ytterligere ned blir det nesten ikke «lønn verd» å søke. Søknader er jo blitt mer komplisert og tidkrevende og byråkratiet øker.

For oss i Norges Kvinne- og familieforbund var 125 000 kr. ganske mye penger å få refundert fra staten, og det har betydning for vår økonomi når dette reduseres vesentlig.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund

Helen Svensson

Daglig leder

Pressemeldinger

4. januar 2011

Fødesituasjonen – vær i det minste ærlig – dreier det hele seg om økonomi og behov for sparing mer enn faglig forsvarlig tilbud?

”Med utspillet fra fødselsprofessor Pål Øian så er det hevet over enhver tvil at forutsigbarhet rundt fødesituasjonen for kvinnene skal ofres av hensyn til økonomi. Dette er overraskende og uventet utspill fra fagmiljøet,” uttaler en svært sjokkert forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund Elisabeth Rusdal.

I debatten rundt nedleggelsen av lokale fødetilbud har det vært brukt som argument at for å sikre kvinnene en trygg fødesituasjon må man ha et vist antall fødsler. Hvordan blir dette med tanke på de som skal bistå under transportfødsler? Er det egentlig transportfødsler vi skal sørge for å ha?

Vi tror egentlig ikke det er slik man tenker. Derimot kan hele saken egentlig dreie seg om økonomi og kostnader ved opprettholdelse av tilbud lokalt.

Vi begrunner dette ut i fra følgende:

- Man ønsker å flytte fødetilbudet til større sykehus – transport billigere enn lokalt tilbud
- Ved en del sykehus i dag tilbys det adskillig kortere liggetid – hjemreise etter 8 timer ved første gangs fødsel, 4 timer ved flergangsfødsel.

Landet vårt er langstrakt og det er allerede fra myndighetenes side uttalt at enkelte vil få en forlenget reise ved fødsel på 2 til 3 timer. Vi kjenner også alle til utfordringene som ligger i dette – dårlige veier, fergeforbindelser m.m.

Selv våre dyr har strengere regler og forskrifter når det gjelder drektighet og transport i denne perioden.

I forbindelse med transport av fødende kvinner vil det være behov for å ha med jordmor. Vi ser i dag at mange kommuner sliter med jordmordekningen – hva da dersom flere av disse nå bindes opp i transporten av fødende kvinner? Hvem skal betale for behovet for økt antall jordmødre? Kommunene? Da bekymrer vi oss – vi kjenner alle til den anstrengte økonomien som finnes i flere kommuner.

”Vi utfordrer nå våre politikere – ta ansvar – gi våre fødende kvinner forutsigbarhet og trygghet. Skyv ikke ansvaret over på regionale helseforetak eller kommunene som sliter økonomisk. La lokalt fødetilbud fortsatt være en valgmulighet for de fødende,” avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund med rundt 5 000 medlemmer.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164

12. januar 2011

Norges Kvinne- og familieforbund anmelder Nøtterøy kommune til Helsetilsynet

”Jeg sjokkeres over det som avdekkes når en eldre hjelpetrequende kvinne søker om sykehjemsplass i en akutt situasjon. Tilbud om antidepressiva løser ikke situasjonen.”

Denne uttalelsen kommer fra forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund

Bakgrunnen for anmeldelsen er et nyhetsinnslag i forrige uke, der en eldre kvinne med ulike helseplager i tillegg til at hun nesten er blind har falt og brukket armen. Hun opplever situasjonen som uttrygg og føler hun ikke klarer seg selv og søkte om sykehjemsplass i kommunen. Søknaden ble avslått og hun ble i stedet tilbudt antidepressiva.

I nyhetsinnslag fra forrige uke kommer det også frem informasjon som gjør at det er grunnlag for å tro at denne saken ikke er enestående i kommune. Da må vi reagere.

Pårørende har politianmeldt kommunen for brudd på verdighetsgarantien og det er forståelig. Men saken er jo slik vi vurderer den mer feilbehandling. Da må Helsetilsynet inn i bildet.

I tillegg ber vi om at Helsedepartementet sørger for å undersøke om denne situasjonen og håndteringen av sykehjemssøkere også skjer i andre kommuner i Norge.

”Vi vil understreke at vi forstår kommunenes problem når det gjelder mangelen på sykehjemsplasser. Regjeringen gir i sine uttalelser og løfter inntrykk av at dersom du trenger sykehjemsplass, så skal du få det. Vi som befinner oss ute i virkelighetens verden vet at situasjonen ikke er slik. I mange kommuner er det lange ventelister. Kommunene sliter økonomisk. Regjeringens tilleggsbevilgning mot slutten av foråret, gir ikke sykehjemsplasser over natten. Man trenger faktisk et bygg, man trenger midler til drift og det trenges bemaning”, avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164

20. januar 2011

Det er farten som dreper.

Dette er et av argumentene Norges Kvinne- og familieforbund i dag tar opp i møte med Helsedepartementet i spørsmålet om nedleggelse av lokalt fødetilbud og nedleggelse av lokalsykehus

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) møter i dag i helsedepartementet for å drøfte situasjonen rundt nedleggelse av lokale fødeavdelinger og lokalsykehus. Møtet er kommet i stand etter en sterk anmodning fra organisasjonen.

Forbundet vil i møtet også gi uttrykk for bekymring i tempoet med gjennomføringen av Samhandlingsreformen. Man burde ta lærdom av det tempoet som NAV-reformen ble gjennomført i.

Det er et kjent begrep fra samferdselssektoren at det er farten som dreper. K&F er av den oppfatningen at tempoet i gjennomføringen er av en slik art at det kan drepe hele reformen. I tillegg er man bekymret for hvordan tilbudet til brukere da skal kunne opprettholdes. K&F ber derfor om at gjennomføringen utsettes til å skje fra 1.januar 2013 i stedet.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164 eller nestleder Sonja Kjølraug på mobil: 97515971 kontaktes etter kl. 11.30

30. mai 2011

KVINNERS HELSE – EN VIKTIG SAK FOR MENNESKEHETEN!

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F), samlet til seminar på Verdens kvinnehelsedag med tema "Kvinnens helse nasjonalt og internasjonalt", krever at:

- Kvinners egenart, både fysisk og psykisk, må være basis for arbeidet i helsevesenet og grunnlag ved all medisinsk forskning.
- Tilbud om forebyggende helseundersøkelser og nasjonale screeninger, utvides og baseres på beste tilgjengelige metoder.
- Fødetilbudet må være forsvarlig og innen rimelig avstand. Det er kvinner som føder!
- Barselkvinner må få god oppfølging for egen og barnets helse.
- Omsorgstilbudet til familien ved uventet sykdom/hendelser må styrkes. Husmorvikaren må gjenoppstå!
- Kjønnsmlestelse må motarbeides både nasjonalt og internasjonalt.

Internasjonalt krever K&F at Norge må gå foran i kampen mot å bruke kvinner og barn som våpen i væpnede konflikter. FNs Sikkerhetsråds resolusjon 1325 og påfølgende resolusjoner må etterleveres, og Norge må presse på gjennom aktiv handling.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164 eller nestleder Sonja Kjørlaug på mobil: 975 15 971.

31. mai 2011

MAT MER SPENNENDE ENN VI LIKER – MYNDIGHETENE MÅ TA MER ANSVAR

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) er bekymret over situasjonen rundt E. colismitten. Slik vi ser det svikter våre myndigheter nå. Forbundet ber nå om rask handling i form av full grensekontroll av all mat.

"Nå får vi igjen for manglende kontroll ved grensen", sier forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund. "Vi har som en bevist forbrukerorganisasjon gang på gang bedt om at man benytter føre-var – prinsippet. Ved å ha kontroll av den maten vi tar inn, kunne mye vært unngått. I dag på morgenen ble den enkelte fortalt man nå må ta ansvar og sørge for god hygiene. Videre så sa myndighetene at man har sporet opp det som har kommet inn av agurker fra aktuell utenlandsk produsent.

I løpet av dagen viser det seg at man kanskje ikke har kontroll på dette likevel. Videre så hersker det usikkerhet rundt spørsmål om det er agurk som er smittekilden, kanskje er det salat eller tomat. Nok er nok med ulike teorier. Her må kraftigere tiltak settes i verk", sier Elisabeth Rusdal.

Norges Kvinne- og familieforbund ber nå myndighetene om å innføre strakstiltak i form av full kontroll av all mat som kommer inn. Vi vet jo ikke sikkert hva som forårsaker smitten av E. coli. Myndighetene har ansvar for at den mat som selges ikke innebærer helsefare. Ennå er det mulig å være noe føre var. Det er å håpe at myndighetene bruker denne muligheten.

"Kontroll koster, men alvorlig sykdom som følge av matsmitte koster også – og da ikke bare i form av penger. Det handler om å ta ansvar", avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund som har mer enn 4 000 medlemmer fordelt på over 200 lokallag rundt om i landet.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164.

10. juni 2011

Hvorfor har helseministeren slikt hastverk? Driver hun et spill for galleriet?

"Det er sendt ut forslag til endring av forskriften for refusjon av HPV-test. Høringsfristen er 21.juni og endringene skal tre i kraft fra 1.juli. Sett i lys av den korte tiden fra høringsfristens utløp og til de nye forskriftene skal tre i kraft, gir det grunnlag for å oppleve at høringen som nå gjennomføres er et spill for galleriet", uttaler forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Det er med stor undring vi konstaterer at ting haster i Helse- og omsorgsdepartementet. Ikke alltid er det slik der. Men hastverk har statsråden når endringer i forskriften for refusjon av HPV-test skal gjennomføres. Riktignok har det vært ett forsøk siden 2005 der en evaluering etter endt forsøk skulle utarbeides. Den evalueringen har vært lovet flere ganger, senest i midten av mars. Intet har skjedd – evalueringen er ikke kommet. Derimot er forslaget til endring av forskriften for refusjon av HPV-test sendt ut på høring med høringsfrist 21.juni i år og der endringene skal gjelde fra 1.juli også i år!

Hvorfor er det ikke samme hastverk når det gjelder å få ferdig evalueringen av forsøkene slik at man har et solid grunnlag for å se på hvilke endringer som skal foretas? Fra internasjonale fagmiljøer finnes det forskning som sier at de testene vi bruker i Norge i dag er likeverdige totalt sett. Hvorfor kan vi da ikke bare lage forskrifter for refusjon som opprettholder det som i dag praktiseres? Hvorfor skal vi endre?

En del sykehus bruker i dag en test som statsråden ikke lenger vil skal benyttes. Hun og hennes fagfolk ønsker kun en annen test? Hvorfor? I andre land, deriblant Danmark benyttes test som vi i Norge etter statsrådens ønske ikke skal benytte. Erfaringene fra Danmark viser at testen avdekker det den skal og den er faktisk mer kostnadseffektiv.

Når flere av landets spesialister bruker og har et ønske om å benytte den testen de i dag bruker, hvorfor skal statsråden da nekte dem dette?

"Sett i lys av den korte tiden fra høringsfristens utløp og til de nye forskriftene skal tre i kraft, gir det grunnlag for å oppleve at høringen som nå gjennomføres er et spill for galleriet. Vi lurer faktisk på hva som er motivet i denne saken for slike raske endringer og vi lurer på hvorfor ikke det brukes tilsvarende hast og press for å få ferdigstilt evalueringen av forsøksperioden? Kan det være at evalueringen vil gi et svar som ikke passer med statsrådets endringsforslag? Vi vet ikke – men finner det hele meget forunderlig", avslutter Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund.

For ytterligere informasjon og kommentarer kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164

15. juni 2011

LIGG UNNA!!

- Kontantstøtten har aldri vært ment som et integreringstiltak

"Da kontantstøtten ble innført var dette for å gi foreldre valgfrihet med tanke på barns hverdag. Hensikten var IKKE at det skulle bedre integrering", freser forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund. Politikere som mener det, bør sjekke fakta i saken og ikke opptre nærmest historieløs. Det er greit å være motstander, men det får være grenser til mangel på viten om bakgrunn for de vedtak som er fattet.

Norges Kvinne- og familieforbund bekymrer seg også for integreringen av innvandrere og vi deltar gjerne i en debatt rundt

dette. Hva med etablering av møteplasser for kvinner med små barn der det i tillegg til språk var fokus på vårt samfunn og hvordan dette fungerer og bistand til å sikre seg kompetanse for å kunne delta i arbeidslivet. På slike sentre kunne det være barnehage integrert som en del av tiltaket. Et tiltak kvinnen og hennes barn kunne tilbys raskt etter ankomst.

I debatten rundt kontantstøtte savner vi undersøkelser, momenter om hvordan effekten for familiene som har benyttet seg av kontantstøtteordninger er fornøyd. Til nå har det vært publisert mest synspunkter og tanker om uheldige konsekvenser.

Vi noterer oss at partier som Høyre og Fremskrittspartiet nå er villige til å fjerne kontantstøtten. Vi undres hvor det ble av disse partienes holdninger om valgfrihet og at foreldre skal få velge hverdag for egne barn. Dersom disse partiene har gått vekk fra valgfriheten er det viktig at vi får dette avklart.

Dersom man skulle fjerne kontantstøtten for å sikre at alle barn går i barnehage, har man et enormt behov for nye barnehageplasser. Finnes det økonomi til dette plutselig? Trolig vil vi få en lang periode der barnehagekøene vokser og mange blir stående utenfor – igjen. En meget uheldig situasjon. Det blir å gå baklengs inn i fremtiden, avslutter Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund.

For ytterligere informasjon og kommentarer kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164

21. juni 2011

I dag går fristen ut – om bare noen dager trer endringene i kraft.

”I dag går høringsfristen for endringer i forbindelse med HPV-testing ut. Utrolig nok skal endringene skje allerede fra 1.juli i år. Imponerende at Helse- og omsorgsdepartementet kan være så raske i sin saksbehandling”, ironiserer forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund. HPV-test benyttes i forbindelse med diagnostisering av livmorhalskreft. Siden 2005 har det foregått et forsøksprosjekt som skulle vært evaluert, men den evalueringen er neppe påbegynt. Da er det ganske utrolig å gjennomføre endringer som kan medføre helse- og livsrisiko for noen kvinner.

Hvert år får ca 300 norske kvinner kreft i livmorhalsen. Og hvert år dør mellom 80 – 100 kvinner av denne sykdommen. Langt flere kvinner får konstatert og behandlet forstadier til sykdommen. Det dreier seg vanligvis om celleforandringer som legen finner ved rutineundersøkelse.

Dersom allmennlegen ved sin prøvetaking avslører lette celleforandringer, blir kvinnen bedt om å komme til ny kontroll etter 6-12 måneder. Før 1.juli 2005 ble kvinnene bedt om å komme til ny celleprøve etter 12 måneder. Fra 1.juli ble det innført et treårig forsøksprosjekt med at kvinnene kalles inn etter 6 måneder – de kvinnene med celleforandringer. Det blir da tatt en HPV-test i tillegg til ny celleprøve. Erfaringene fra dette forsøksprosjektet er at man i løpet av tre år har forebygget 70 tilfeller av kreft på landsbasis. Det vil si litt over 20 tilfeller per år. Så langt vi har brakt i erfaring har dette kostet rundt 4 millioner kroner i løpet av den treårige forsøksperioden.

Kreftregisteret fikk i oppdrag av Helsedirektoratet å utarbeide en evalueringsrapport fra forsøksperioden. Uvisst av hvilke grunner, foreligger denne forskningsrapporten ennå ikke. Norges Kvinne- og familieforbund har etterlyst rapporten, og fikk sist opplyst at den skulle foreligge i mars. Fortsatt foreligger ikke rapporten og det er faktisk uvisst om arbeidet med rapporten er påbegynt. Like-

vel ønsker man endringer av hvilke tester som skal benyttes.

Det finnes to typer HPV-tester – både en DNA-basert test og en mRNA-basert test. Denne siste testen benyttes i dag ved fem av landets sykehus. Det er også denne testen som man i Danmark benytter. Internasjonalt arbeides det med å erstatte dagens celleprøver med HPV-test i primærskreeningen fordi HPV-test gir større trygghet mot utvikling av livmorhalskreft. Her i Norge benyttes i dag HPV-test ved sekundærskreening.

I følge Helsedirektoratet finnes det internasjonale undersøkelser som ikke gir indikasjon om å at den ene test-typen er bedre enn den andre. Likevel ønsker man å bare benytte en av testene. Fagmiljøet er uenig i hva som er best.

Det ytes takstbasert refusjon ved benyttelse av HPV-test. Denne refusjonen ble i utgangspunktet foreslått avvirket fra Helsedirektoratet 1.juli i 2010, dette ble så utsatt og foreslått gjeldene fra 1.januar 2011.

Norges Kvinne- og familieforbund tok saken om med helseminister Anne-Grethe Strøm-Erichsen som i brev til forbundet lovet at endringene ikke skulle skje før det var gjennomført en bred og åpen høring. Parallelt med dette varslet Helsedirektoratet at endringer skulle skje fra 1.februar i år. Dette vakte reaksjoner og saken ble omsider sendt ut på høring i mai og med en høringsfrist til 21.juni – i dag. I høringsbrevet fremkommer det at endringene vil tre i kraft fra 1.juli d.å.

Vi er kjent med at flere instanser har levert sine hørings svar – noen med omfattende underlagsdokumentasjon. Vi anser det som lite trolig at departementet i løpet av få dager vil kunne gjennomgå dette på en forsvarlig måte og utarbeide de nye retningslinjene slik at endringene kan skje fra 1.juli. Vi finner det også underlig at man har ventet i flere år på en evalueringsrapport fra forsøksperioden ikke bruker tid og krefter på å få denne rapporten ferdig for man foretar endringer som medfører at en type tester ikke lenger skal benyttes.

For oss som ikke tilhører fagmiljø, men representerer fremtidige brukere, lurer vi faktisk på om evalueringen av forsøksperioden vil gi et svar som ikke passer. Vi håper dette ikke er tilfelle, for da er saken meget alvorlig. Vi har i dag i brev til statsråden igjen innstendig bedt om at arbeidet med å ferdigstille evalueringsrapporten intensiveres og at endringer ikke skjer før rapporten foreligger, avslutter Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund.

Norges Kvinne- og familieforbund er en interesseorganisasjon som arbeider med kvinnepolitiske, familiepolitiske, forbrukerpolitiske og flerkulturelle spørsmål nasjonalt. Vi har over 4 000 medlemmer fordelt på mer enn 200 lokallag spredt rundt i hele landet.

For ytterligere informasjon og kommentarer kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164

4. juli 2011

Barns hverdag

VIMÅ TENKE NYTT OG KANSKJE INNSE AT NOEN TANKER IKKE FUNGERER – GI FORELDRENE TILBAKE TROEN PÅ AT DE DUGER

For oss i Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) er det ikke noe nytt at små barn kan bli både slitne og stresset av lange dager i barnehagen. Dette har vi erfart både som foreldre, men også som barnehage-eiere. Vi deler syn om at det er behov for å tenke nytt. Men da må vi kunne tenk nytt innenfor hele feltet når det gjelder små barns hverdag og ikke bare ta utgangspunkt at det er en modell som er veien til å lykkes. Vi må gi foreldre

valgfrihet og mulighet til ulike valg for sine små barn. Vi må uttrykke tro på at foreldre er bra for barn og duger som oppdragere. Det har vi de siste årene sett og hørt alt for lite til. Mulig funnene i dagens publiserte undersøkelse var overraskende for regjeringen og en del politikere. For oss var det derimot en stadfestelse av noe vi har hevdet lenge, sier Elisabeth Rusdal forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund.

Dersom foreldre skal kunne ha mulighet til å velge kortere tid for sine små barn i barnehagen, trengs det nye tanker inn i familiepolitikken. Småbarnsfamiliens hverdag og økonomiske situasjon er lagt før barnet kommer. Ikke alle har økonomisk mulighet til å velge annet enn at begge foreldre er i full jobb. Da blir full tid i barnehage for små barn hverdagen. Mange fikser dette greit og der er nok ikke problemet størst. De som gjerne skulle ha vært noe mer hjemme med eget barn – enten det er far eller mor – kan slite mer. Det å føle at man går på akkord med det som kunne være det optimale i barns hverdag og oppvekst. Slike forhold kan skape stress og en tynge hverdag. For disse kan blant annet kontantstøtte være noe. Men slik dagens politiske holdning er – vil stadig flere politikere ta fra småbarnsforeldre kontantstøtte.

I tillegg har tilskuddsordninger for barnehagedrift medført de siste årene at korttids- og halvdagsbarnehager nesten ikke finnes lenger. Denne barnehagetypen kunne dekket noe av behovet. Men reduserte tilskudd samt begrenset etterspørsel medførte at mange av disse ble lagt ned. Kanskje kan dette igjen bli noe man kan gjenopprette.

”Skal små barns hverdag bedres – da trenger vi en åpen og god debatt om ulike løsninger. Vi trenger ulike tilbud slik at foreldre får en valgfrihet. Og sist men ikke minst – vi trenger tilbud som har barnets beste som hovedfokus og ikke samfunnets behov for økt yrkesdeltagelse”, avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Forbundet har i over 90 år hatt barns hverdag og familiepolitikk som viktige arbeidsområder. Organisasjonen har rundt 4.500 medlemmer fordelt på over 200 lokallag. I organisasjonens regi drives det også en rekke barnehager. Forbundet var en viktig aktør for gjeninnføringen av statsstøtte til barnehagedrift i 70-årene.

For ytterligere informasjon kan forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164

25.november 2011

Kvinner i Helse Nord er heldige – de prioriteres med tanke på forebygging av livmorhalskreft!

”Det er med glede jeg konstaterer at Helse Nord ikke svikter kvinner og deres helse. Det er prisverdig og meget bra at Helse Nord velger å benytte to typer HPV-test av kvinner. I og med at det fortsatt råder usikkerhet fra helseministerens side om hvilke tester som skal benyttes, er det gledelig at helse Nord da velger å benytte begge typer tester på alle kvinner når de tester for livmorhalskreft.”

Med disse ordene kommer forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund til Bodø lørdag 26.november og søndag 27. november for å treffe forbundets tillitsvalgte i Hålogaland krets.

Norges Kvinne- og familieforbund har engasjert seg i saken om endringer i refusjonsordningen for HPV-tester. Bakgrunnen for vårt engasjement var at dette var endringer som tydeligvis var planlagt skulle skje i det stille og som skulle gjennomføres for evalueringsrapporten fra forsøksperioden var avsluttet.

Det har vært en forsøksordning med HPV-testing siden 2005. Etter tre år skulle forsøket evalueres. Evalueringen foreligger ennå ikke. Norges Kvinne- og familieforbund har etterlyst resultatet av

evalueringen og vi har bedt om at endringer ikke gjennomføres før vi ser hvilket resultat forsøket ga. Nå sies det at evalueringen vil foreligge om noen uker og at endringene skal skje fra 1.januar 2012.

Det gir grunnlag for å stille spørsmål om evalueringen har et resultat som er tilpasset Helsedirektoratets ønsker.

”Vi har siste uke fått meldinger om at i følge en OECD-rapport så er Norge på verdenstoppen når det gjelder behandling av en rekke kreftformer. Ved å ta livmorhalskreft hos kvinner på alvor og la legene velge test har vi muligheten til å komme på verdenstoppen i forebygging av livmorhalskreft. Da kunne helseministeren også si at hun prioriterer kvinners helse. Slik er det dessverre ikke i dag. Godt at legene i helse Nord i det minste tar belastningen og satses på tiltak som kan være med å forebygge”, avslutter Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164.

7. desember 2011

Fødesituasjonen – flere fødsler langs veien. Dette overrasker ikke oss.

”Aftenposten bringer i dag oppslag om at det skjer flere fødsler langs veien i år enn forrige år. Dette overrasker ikke oss – vi sa dette allerede i januar i år i møte med Helse- og omsorgsdepartementet. Synd de ikke lyttet. Men nå må de ta grep”, uttaler forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund Elisabeth Rusdal.

I tillegg er det sjokkerende at mange kommuner ikke har klart tilbud om følgetjeneste ennå. Hvem har ansvaret dersom noe skjer og barnet får skader i forbindelse med fødselen? Så langt vi har brakt i erfaring gjelder da ikke Pasientrettighetsloven, ei heller andre lover som kunne gitt familien nødvendig erstatning.

Dette er konsekvensen av sammenslåing av fødeavdelinger og nedleggelse av lokale fødestuer. I debatten rundt nedleggelsen av lokale fødetilbud har det vært brukt som argument - for å sikre kvinnene en trygg fødesituasjon må man ha et vist antall fødsler. Hvordan blir dette med tanke på de som skal bistå under transportfødsler? Er det egentlig transportfødsler vi skal sørge for å ha?

Vi tror egentlig ikke det er slik man tenker. Derimot kan hele saken egentlig dreie seg om økonomi og kostnader ved opprettholdelse av tilbud lokalt.

Vi begrunner dette ut i fra følgende:

- Man ønsker å flytte fødetilbudet til større sykehus – transport billigere enn lokalt tilbud
- Ved en del sykehus i dag tilbys det adskillig kortere liggetid – hjemreise etter 8 timer ved første gangs fødsel, 4 timer ved flegangsfødsel

Selv våre dyr har strengere regler og forskrifter når det gjelder drektighet og transport i denne perioden.

”Vi ber i dag til helseministeren om at hun tar ansvar, gir alle våre fødende kvinner forutsigbarhet og trygghet. Skyv ikke ansvaret over på regionale helseforetak, eller kommunene som sliter økonomisk. La lokalt fødetilbud fortsatt være en valgmulighet for de fødende”, avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund med rundt 5 000 medlemmer.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164 eller nestleder Sonja Kjørlaug på mobil: 975 15 971

12. desember 2011

Pasienter sendes som pakker rundt fra sykehus til sykehus!

”Det kan ikke være slik at pasienter på grunn av myndighetenes behov for sentralisering og sparing av helsekroner sendes rundt nærmest som pakkepost. Nå ber vi statsråden rydde opp og avklare situasjonen”, sier Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Bakgrunnen for forbundets henvendelse til helseministeren er to ulike saker, men med belastninger for pasient og pårørende.

Det ene tilfelle et barn på 1 år som faller og skader armen. Drar til legevakten for Asker og Bærum lokalisert ved Bærum sykehus. Etter venting og utredning blir det konstatert brudd i armen. Da får foreldrene beskjed om å reise til Drammen sykehus for gipsing. Dette kan ikke gjøres ved legevakten ei heller ved sykehuset der legevakten er samlokalisert. Totalt gikk det ni timer før dette lille barnet var ferdig behandlet. Slik kan vi ikke ha det!

Det andre tilfellet en mann med kreft og spredning. Utgangspunkt en tarmkreft med spredning til urinveier, lunger og nå trolig lillehjerne. Han behandles da ved følgende sykehus: Gjøvik sykehus (pasientens lokale sykehus), Rikshospitalet, Radiumhospitalet, Hamar sykehus og Ullevål sykehus. Dette fordi de ulike sykehus har sine spesialfelt. Kontroller for de ulike typer skjer ved de ulike sykehus. Det sier seg selv at det her blir mange behandlere og pleiepersonell å forholde seg til. Dette er en selvsagt en stor belastning i tillegg til ”jobben” med å holde orden på hvilken kontroll, når og hvor.

I brev til helseministeren ber forbundet statsråden se på og komme med forslag til tiltak som kan bedre på denne type sending av pasienter.

”Skillene mellom hvor behandling skal skje kan ikke være så skarpe. Det kan da ikke være nødvendig at et lite barn skal bruke ni timer før barnet er behandlet. Ei heller kan vi ha det slik at en pasient skal måtte forholde seg til fem ulike sykehus for behandling av sin kreft. Vi venter at statsråden vil se på dette raskt slik at denne ”pakkepostsendingen av pasienter kan opphøre”, avslutter Elisabeth Rusdal, forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164.

15. desember 2011

NEI TIL GENMODIFISERT LAKS

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) som en organisasjon som er opptatt av ren mat, ernæring og matvaresikkerhet vil anbefale våre medlemmer til ikke å velge laks til middag. Som forbrukere har vi forbrukermakt og vi vil oppfordre forbrukerne til å være bevisst, etterspørre rene matvarer og si klart nei til uønskede varer.

Ingen vet i dag med sikkerhet hva slags virkning genmodifiserte matvarer vil ha på menneskehelsen, heller ikke miljøet.

I Norge har det vært forbud mot genmodifisert mat og derfor reagerer vi sterk på at Mattilsynet nå har godkjent produkt som inneholder genmodifiserte organismer til bruk i føret til oppdrett-fisk. Hvordan vil dette påvirke fisken?

Fisk som har fått genmodifisert fôr er i følge oppslag i media på full fart inn i butikken. For at forbrukerne skal vite hva en spiser krever K&F og at den laksen som blir fora med genmodifiserte organismer må merkes tydelig at den har fått genmodifisert fôr.

Norges Kvinne- og familieforbund vil ha bedre opplysning og kontroll med genmodifisert mat.

I Norge er det i dag forbud mot all genmodifisert mat. Som forbrukerorganisasjon vil vi følge utviklingen nøye.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan sentralstyremedlem Gjertrud Vik kontaktes på mobil: 41607006 eller forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164.

Kretsens årsmeldinger år 2009

Akershus krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder og sekretær: Solvor Larsen
Kasserer: Ritha – Gunn Svensli
Medlem: Camilla Gihle
Follo kontakt: Sigrid Goffeng
Romerike kontakt: Ingrid Øverby
KFB: Liv Holst
Internasjonal utvalg: Anna Solberg og Elisabeth Rusdal
HFBU: Marthe Aastad
Kunstringen: Gerd Mathisen
Revisor: Knut Svensli

Virksomhet i kretsen

Det er i perioden avholdt to kretsstyremøter, ett årsmøte, og kretsleder har deltatt på forbundets Inspirasjonsseminar og Internasjonalt utvalgs seminar med tema Kvinners helse – nasjonalt og internasjonalt, samt besøkt Rælingen K&F.

Virksomhet i lagene

I lagene har det vært arrangert salg av brukktøy, besøk på kunstutstilling, barnegym, førstehjelpskurs, assistert frivillighetsentralen, deltatt på lokal markedsdag med mer.

Det driftes fem heldagsbarnehager i kretsen, en arbeidsstue for barn og en Hobbyklubb for eldre.

Aktiviteter i forbindelse med K&Fs satsingsområder:

Relatert til tema: 2

«Ja til omsorg – Nei til vold»: 1

Organisasjonsutvikling: 4

Kvinne- og familiepolitikk: 2

Forbrukerpolitikk: 5

Internasjonalt arbeid: 2

og flere barnehageprosjekter er avholdt.

Solvor Larsen, Kretsleder/Sekretær

Aust Agder krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Else Angeltveit
Kasserer: Anne Marit Hovstad
Sekretær: Esther Haugland
Styremedl.: Anne Grete Birkenes,
Gro Herdis Jareide

Virksomhet i kretsen:

Kretsen har i år hatt to styremøter, årsmøte på Eldresenteret i Lillesand samt ett sommermøte med Rebecca Birungi fra Uganda i Lillesand. Gro Herdis Jareid har vært KFB-representant.

Virksomhet i lagene:

Evje K&f: Medlemsmøter, juleavslutning, gitt kr. 500 til TV – innsamling.

Hornnes K&f: Tiltak for eldre, (handlevogn på Evjeheimen), svømming, bunadkurs, kaffimat ved dugnad på kirkegården. Tur til Åmli og besøk til Holmen gård, Harebakken gartneri og bruktbu-tikken på Hynneleiv. Gitt kr. 10.000 til Hornnes bedehus (Lyd og videoanlegg).

Else Marie Angeltveit

Grimstad K&f: Deltatt på årsmøte i Oikos, deltatt på kretsens årsmøte, støttet SOS barnebyer med kr. 1800, støttet internasjonalt arbeid i K&f med kr. 2000,-

Vegusdal K&f:

Støttet:

Internasjonalt utvalg i K&f med kr. 3500,-

Scenetepe kr. 5000,-

Bygdeavisa kr. 400,-

Strikkekafe, kretsens årsmøte i Lillesand.

Jubileumstur til Krakow, sommer avslutning i Fjermedalen.

Gullkonfirmantfest sammen med Bygdekvinnelaget.

Laget var invitert av Bygdekvinnelaget til en kveld med besøk fra «Strikkefeen» i Vennesla.

Åpent møte om «Mary Kay» hudprodukter. Julemoro ved butikken.

Juleavslutning, arrangerte grøttest for elever, lærere og pensjonister.

Lillesand K&f: Eldre treff, kretsårsmøte, juleavslutning på Lille Ro, blomstebarnetog. Deltatt på årsmøte i Carl Knudsgårdens venner og generalforsamling i Radio L, Vært bøssebærere under TV- aksjonen. Gitt gaver til: Sana, SOS barnebyer og eldresenteret.

Risør K&f: Deltatt på kretsens årsmøte, innlegg i Agderposten ang. Sørlandet sykehus, sommertur, ett bunadskurs på våren, to bunadskurs på høsten, julemøte, gitt kr. 1000 til Burmesiske flykninger i Thailand.

Bergen og Midthordland krets

Kretsstyret har bestått av:

Leder: Randi Støre Gjerde
Nestleder: Kari Lahn Knudsen
Kasserer: Christine Andreassen
Sekretær: Anne Britt B
Studieleder: Merethe B. Strømmen

Sonene

Bergen/Laksevåg: Solveig Thomassen

Os: Brita Lund

Åsane: Ingrid Axelsen

Randi Støre Gjerde

Vara sonene

Bergen/Laksevåg: Ellis M. Hauge

Austevoll sone: Kjellaug Risøy

Fritatt fra å møte i styret

Vara: Tone Solbakken

Virksomhet i kretsen

Bergen og Midthordland krets består av 14 lag fordelt på 5 soner. Austevoll har 4 lag, Bergen og Laksevåg har 4 lag, Fana har 3 lag, Os har 1 lag og Åsane har 2 lag. Kretsen har totalt 438 medlemmer. Kretsstyret har holdt 8 styremøter i perioden, samt arrangert bokkafé, årsmøte, og seminaret «Vi retter blikket mot Landsmøtet 2012» sammen med Hordaland krins.

Representasjon

Kretsleder deltok i panelet da Jordmorforeningen i Hordaland arrangerte møte om barselomsorgen den 15. februar i Bergen. Den 6. april var det besøk på forskjellige hotell sammen med forbundets nestleder Sonja Kjørlaus, kretsleder for Hordaland Torill Handal og forbundets Daglige leder Helen Svensson. Deltatt på 2 møter for TV aksjonen 2011. Besøkt Os Kvinne- og familielag. Repre-

sentert kretsen ved markering av 80- og 90-årsdager hos Ulriken Kvinne- og familielag. Internasjonal kontakt Merethe Strømmen, og sekretær Anne Britt Bø deltok fra kretsen på inspirasjonsmøte på Gardermoen 28. mai. De fleste av styrets medlemmer deltok på KFBs 60-årsjubileum hos BKK på Kokstad.

Vi vil gjerne takke Bjarnhild Hodneland for den store innsatsen hun gjør som fylkesleder for KFB-Hordaland, og for de lærerike og interessante møtene og besøkene hun arrangerer.

Bokkaféen er en godt innarbeidet tradisjon i forbindelse med Kvinnefestivalen i Bergen. I år inviterte vi bergensforfatteren Annette Mattsson til å fortelle om sitt forfatterskap. I et trivelig nytt auditorium på Bergen offentlige bibliotek tok hun oss med inn i sitt forfatterskap. Annette har skrevet både romaner og noveller, og en av dem leste hun høyt for oss. Vi ble fengslet av tekstene, og mange har i ettertid vært på biblioteket og lånt bøkene hennes. Det kan nevnes at hun gav ut en ny novellesamling høsten 2011 «Å dele en flamme».

Årsmøtet 2011 ble avholdt på Danckert Krohn seniorsenter 6. april. Vi fikk besøk av forbundets nestleder Sonja Kjørlaug som snakket om forbundet og utfordringene vi har.

Det var 27 stemmeberettigede til stede på møtet. Alle årsmeldinger og regnskap ble godkjent uten bemerkninger. Det var bare en sak til behandling denne gangen. Vi er bekymret for Cowa prosjektet som nå mister sin NORAD støtte. Årsmøtet bevilget kr. 12.000,- til prosjektet, slik at 4 jenter får økonomisk støtte for ett år. Vi håper at det kommer en løsning, slik at Cowa prosjektet kan bestå.

Høstseminar. Siden vi skal arrangere landsmøte i 2012 sammen med Hordaland krins, valgte vi denne gangen å lage en felles helgesamling for de to kretsene. Lørdag 8. oktober møttes 20 engasjerte damer til seminar på Scandic Hotell, 13 deltakere fra vår krets. Temaene for helgen var lagenes hjemmesider, og utforming av plan for forberedelser til landsmøtet. I tillegg var det en fin anledning til å bli godt kjent med de som vi skal samarbeide med i det kommende året. Eldbjørg Gunnarson sto for innføring i oppdatering av hjemmesidene. Det er en litt kronglete prosess, men med prøving og feiling fikk vi etter hvert taket på det. En egen hjemmeside kan være et nyttig redskap for lagene, men da må de holdes ajour.

Virksomhet i lagene.

Halvparten av lagene i kretsen driver egen barnehage. 95 personer har sitt daglige virke i disse barnehagene, og utgjør 87,5 årsverk. 305 barn har plass i disse 7 barnehagene som ligger i 4 av våre 5 soner. Det er i grunnen ganske imponerende at så mange lag fortsatt driver egne barnehager. Barnehagedrift er krevende og vi ser at flere av lagsstyrene bruker mesteparten av sin energi på dette.

Lagene har hatt totalt 47 lagsmøter. Det er stor spennvidde i temaene for disse møtene. Noen har prøvd seg på tapas, mens andre har lært å lage forskjellige kort. Noen har fått demonstrert husholdningsartikler og kosmetikk, mens andre møter har vært preget av aktuelle tema. Tertnes K&F hadde besøk av Shahnaz Amin Haaq som fortalte om barneoppdragelse i forskjellige kulturer, og hvordan dette kan påvirke barnas psykiske helse. Det er lett å glemme, når vi snakker så iherdig om integrering, at barna blir stående i et skjæringspunkt mellom kulturer. Hundvåkøy K&F har hatt folkehelsekoordinator for Austevoll på besøk, og fått orientering om folkehelsearbeid i kommunen.

Ellers er det tydelig at mange lag er opptatt av de eldre. Rundt om i kretsen er det faste treff for eldre både på dag, og kveldstid. Noen lager treff på eldresenter/sykehjem, mens andre møtes i egne lokaler i nærmiljøet. Kanskje en idé å starte tallmessig registrering av disse aktivitetene også?

Alle lagene har noen møter og arrangement som er faste hvert år. Basaren står sterkt mange steder, og er en viktig inntektskilde for lagene og andre som rundhåndet får av overskuddet. Når det går mot jul møtes noen til felles bakedag med utveksling av kaker, og de aller fleste har et kosemøte med julemat en gang i desember. Lagene er flinke til å arrangere turer for medlemmene rundt om i distriktet. De drar til gallerier, kulturhus, parker, utstillinger, spennende teaterforestillinger, eller ganske enkelt på kino. Hytteturer og vandring på gamle stier er også populært.

Det legges ned utrolig mye arbeid gjennom året av våre medlemmer. Og som regel er det de samme menneskene som engasjerer seg og drar lasset slik at andre skal få en fin opplevelse, eller nyttig påfyll. Tusen takk til dere alle!

Styret

Finnmark krets

Kretsstyret har bestått av:

Kontaktperson: Hedvig Hansen

Kasserer: Arnhild Hegge

Studiearbeid/ sekretær: Aslaug Ukvitne

Medlem: Inger Gjerde

Medlem: Signe Barlien

Virksomhet i kretsen:

Tanker rundt kretsen har vært ymse, bl.a. om nedleggelse. Derfor ingen årsmelding for 2010, den slås sammen med årsmelding for 2011. Kretsen består av fem lag og 49 medlemmer nå i 2011. Kretsstyret hadde møte 31.04. 2010 i Vadsø, og i 2011 kun kontakt pr. telefon med styret og lagene.

Virksomhet i lagene:

Lagene arbeider godt i sitt nærmiljø, med vekt på lokale oppgaver. Vi har mange tradisjoner og gjentar disse år etter år. Blant annet gamle mattradisjoner, samisk mat, håndarbeidskvelder, julemesse, bingo, loppemarked, deltar på kulturdager hvor vi deler ut informasjon om forbundet. Et lag har sponset lys på kirkegård. Et lag har treff en dag i uka, med forskjellige temaer, som er åpne for ikke medlemmer også. Lagsjubileum har vært feiret på mange måter, f.eks. reiser/utflukter og lotteri til gode formål. Årlig støtter lagene TV-aksjonen, og har også fadderbarn, samt er fadder for en barneby i Murmansk. Dessverre har ingen av lagene hatt studiearbeid, det må bedres. Styret har gjennomført et kurs i 2010, med kretsårsmøtet som en del av innholdet.

Vi er ved godt mot angående vår krets, som fortsatt skal bestå.

Styret.

Hedmark Krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder/sekretær:

Anne Lise Bryhn

Nestleder/studieleder: Jorunn Thoug

Kasserer: Anne Langdalen

KFB. Målfrid Neerland

Valgkomité: Bitte Solberg, Anne Lang-

dalen og Anne Grete Sætre

Revisor: Andi Ensrud Aastad

Internasjonal kontakt: Anne Lise Bryhn

Anne Lise Bryhn

Virksomhet i Kretsen:

Nybergsund K&f arrangerte årsmøte i Husmorlagets Hus i Elverum 09-04-2011

Styret har hatt flere tlf. møter og kontakt på nett

Vi har tre lag i Hedmark: Nybergsund K&f, Tørberget K&f og Elverum K&f.

Det har vært et aktivt år for våre medlemmer. Grete Nordbæk og kretsleder deltok på 28. mai på Inspirasjonsseminar på Rica Hotell Gardermoen. Temaet var Kvinners Helse nasjonalt – helsepolitiske utfordringer. Situasjonen for kvinner i sør, v/journalist Rebecca Birungi, Media Womans Assosiation, dyktig og gripende beretning fra sitt hjemland. Godt å se at det hjelper med vårt internasjonale arbeid. Forbundsleder snakket om Kvinners Helse.

I høstens kommunevalg ble det fokusert på husmorvikar og ernærings spørsmål.

Professor Per Fugelli holdt foredrag om helse på Terningen Arena Elverum kretsleder og Grete Nordbæk møtte.

Opplysningsmøte på Terningen Arena om samhandlingsreformen flere politikere fra Åmot Trysil og Elverum var tilstede. Kretsleder og to medlemmer var til stede.

Virksomhet i Lagene:

Nybergsund K&f: Laget har hatt ett styremøte, ett årsmøte og ti medlemsmøter.

To medlemmer deltok på Kretsårsmøtet i Elverum.

De har vært på sparketur, på tur til Lyshaven i Elverum, og middag på restauranten Forstmann.

Plantet blomster i kassene på Sundet, bakt bløtkaker til 17. mai, vært på sykkeltur, og

17. september var den store bakedagen i museumsbakeriet i Nybergsund.

To medlemmer møtte da Nybergsund barnehage fylte 40 år, og overrakte blomsterhilsen. Nybergsund Husmorlag var den som startet opp barnehagen. Mammografitur til Volvat Hamar, reist til Hadeland Glassverk, gitt kaker til Luciabasaren, hatt stand på julemessa i Nybergsund, gir en julestjerne til alle over 80 år, faderskap i Bangladesh. Gitt gaver for over kr. 10000.- Utlodning på medlemsmøtene samt besøkt eldre som sitter mye alene.

Tørberget K&f: Laget har økt medlemstallet sitt til 17 stk.

De har holdt ni medlemsmøter, to styremøter, samt årsmøte. De støtter lag og foreninger med penger. Bl.a. Tørberget menighetsråd, Care Norge, Evas støttesenter og V.T. Skolekorps

To medlemmer møtte på årsmøtet til Tørberget samfunnshus.

Fire medlemmer møtte til Kretsårsmøtet i Elverum. De har arrangert kirkekaffe og pensjonistklubb i kirken, og som før plantet blomster i urnene ved lokalet. Det årlige arrangementet Tørbergsdagene ble støttet med utlodning og assistert ved dugnad. Laget har mottatt midler fra Norsk Tippings Grasrotandel.

Som andelseiere i Tørberget samfunnshus, måtte de ha ideer om midler til drift. To medlemmer fra Tørberget K&f foreslo julemesse. De Strikket, bakte og heklet og var med på dugnaden. En del penger ble det til lokalet. Juleduken ble loddet ut i år også.

I år har de solgt 25 loddbøker.

Elverum, K&f. Laget hadde årsmøte 1.febr. 2012. De har holdt mange styremøter angående klage til kommunens avgjørelse om utbygging av torget vårt. Saken gikk til fylkesmannen og vi fikk støtte. Det nytter og bry seg.

På Møteplassen Elverum sitt årsmøte deltok to medlemmer fra laget. På Kretsårsmøtet til Hedmark K&f var tre medlemmer tilstede. Stort åpent møte i Huset med Byplanlegger Frode Konst som foredragsholder. Varaordfører og flere politikere var tilstede.

Nylakkerte guly i tømmerhuset vårt ved oppstart på høsten.

Lagets medlemmer møtte på biblioteket der fire kjente krimforfattere fortalte og leste fra sine bøker. Vår pressekontakt Grete Nordbæk har vært i avisen ang. nedleggelse av føden i Elverum og fødesituasjonen i Hedmark.

Hun har også vært på Hamar på foredrag om hvor viktig det er med «nærmat».

Julemarked utenfor Rådhuset, meget vellykket med flott reportasje i avisen.

Enda et årsmøte ble holdt på Gråberg der to medlemmer møtte. 33 lag og foreninger har samarbeidet om Møteplassen, som er en fortsettelse av Eldreklubben i Elverum. Elverum Husmorlag, som det het i 1969, var med å stifte den og fikk etter hvert mange eldre med, også rundt om på bygdene. Et solid foretak. Østkanttorget ble til og mange kroner rullet inn til Eldreklubben.

Julemøte ble holdt den 6. des. med varme på peisen og Riise Grønset som fortalte fra sin nye bok. Lokalavisen ville ha bilde og reportasje i avisa angående Elverum Torg.

Fire medlemmer stilte opp. Fint bilde og reportasje i avisen.

Takk for et lærerikt og godt gjennomført år for våre saker.

Vi er fremtiden. Sammen er vi sterke.

Kretsleder i Hedmark

Anne Lise Bryhn

Hordaland krins

Krinsens styre har bestått av:

Krinsleiar: Torill Handal

Nestleiar: Sigrunn Strøm – er også leder Askøygruppa

Kasserer: Berit Sandtorv Nilsen

Skriver: Haldri Karin Engenes – er også leder for Sunnhordlandgruppa og

Kasserer for Internasjonal nemnd

Studieleder: Margit Unneland – var

også leder for Nordhordlandgruppa i 2011

Nestleiar i Sotragruppa: Kari Johnsen – er også leder for valg-nemnda

Kontakt for Vossalagene: Anny Karin Forthun

Kontakt for Hardangerlagene: Ingebjørg Bakke

Virksomhet i krinsen

Hordaland krins har pr. 31/12-2011 registrert: 940 medlemmer.

3 lag har lagt ned i 2011, og vi har nå 56 lag å forholde oss til.

Sotragruppa har lagt ned fra og med 2012. (Formelt ved dette årsmøtet.)

Lagene er nå fordelt på 3 grupper, med 32 lag, i tillegg har vi 10 lag fra Voss, 10 lag fra Hardanger og 4 lag på Sotra.

Det har vært avholdt fem kretsstyremøter. Bergen- og Midthordland deltok halve tiden på det ene av styremøtene. Ett styremøte ble holdt på kveldstid midt i uken, mot vanligvis en lørdag.

Vi har startet forberedelsen til Landsmøtet 2012. Den 25. januar, deltok Berit S.Nilsen på en omvisning på flere aktuelle hotell i Bergen, sammen med kontakt fra Bergen Reiselivslag og to representanter fra Bergen- og Midthordland krets. Dette for å finne det mest aktuelle hotellet hvor det er plass til alle deltakerne.

Den 6. april kom Helen Svensson og Sonja Kjølraug fra forbundsledelsen til Bergen.

Sammen med oss to kretsledere hadde vi en ny hotellrunde. Tre hotell kunne være aktuelle, men valget falt tilslutt på SAS hotellet

Torill Handal

på Bryggen. Landsmøtet skal avholdes den 19.–21. oktober.

I forholdet mellom HFBU / K&f sine håndverksteder/ arbeidsstuer, har det vært svært mye usikkerhet rundt lover og regler. Derfor ble det holdt et møte i Bergen den 28. april mellom våre to kretser og Marit Takvam fra HFBU. En del ting kom på plass, og det ble inngått en avtale om at når HFBU skal arrangere det årlige kurset, på høsten, skal lag som driver arbeid for barn og unge via K&f, også bli inviterte.

Årsmøtet ble holdt den 7. - 8. mai, på Scandic hotell, Kokstad, med 47 deltagere. Leder for HFBU, Marit Takvam var invitert for å informere om organisasjonens arbeid og hvilke retningslinjer de følger. Det ble også tid for en spørreunde.

Hordaland krins har valgt en kontaktperson, BUA-kontakt, som vil holde kontakten mellom lagene våre og HFBU. Denne kontakten skal foreløpig velges blant en i kretsstyret. På ettermiddagen fikk vi besøk av forbundsleder Elisabeth Rusdal. Hun er alltid like inspirerende å høre på, og tema var Kvinner og Helse. Vi fikk også høre nytt fra forbundet, om aktuelle saker som var tema da.

Det kom også opp spørsmål om å sende en uttale til den nye Vergemålsloven. Dette ble skrevet og sendt til Det kongelige Justis- og Politidepartement, Lovavdelingen.

I 2009 og 2010 hadde vi en vervekampanje gående. Laget som hadde vervet flest medlemmer i prosenter, ble kunngjort på årsmøtet. Vinneren ble Jondal K&f, de fikk en gavesjekk på kr. 2.500. Vi håper at vervekampanjer fortsetter rundt om i lagene våre. Vi trenger dere alle!

Internasjonalt utvalg inviterte til seminar på Gardermoen fredag 27. mai. Leder i vår

Internasjonale nemnd; Tove R. Hidle og krinsleiar deltok. Vi deltok også på lørdagens seminar som forbundet arrangerte på samme sted. Der deltok også nestleiar Sigrunn Strøm og kasserer Berit S. Nilsen. Tema var: «Kvinner helse - nasjonalt og internasjonalt.»

Da vi sammen med Bergen- og Midthordland krets, ble valgt som vertskap for Landsmøtet i 2012, arrangerte vi et felles kurs på Scandic hotell 8.–9.oktober. Eldbjørg Gunnarson lærte oss hvordan vi bruker hjemmesidene til forbundet. Det ble også planlagt, og satt ned komitéer som skal jobbe med ulike ting fram mot Landsmøtet. Vi sendte også inn forslag til slagord for Landsmøtet: «Sammen framover – mer enn meg og mitt». Dette ble i etterkant trukket ut som slagordet for Landsmøtet 2012.

Komitéen for landsmøtelotteriet sendte ut brev til alle lagene med informasjon.

Miljø- og forbruk:

Til Hordaland fylkes miljøpris for 2011 har Hordaland krins v/ Sigrunn Strøm sendt inn forslag på Strusshamn K&f. Dette laget har i 30 år drevet med brukmarked to ganger i året.

Sigrunn som er medlem i laget, har god kjennskap til dette flotte miljøprosjektet. Dette er nå viden kjent, og Grønn Hverdag har også laget en fin rapport om dette i bladet sitt.

Internasjonalt arbeid:

Mange lag har strikket «Care Teddy» og sendt penger til forbundet. Pengene skal gå til prosjektet Sibiu, Romania.

Vår Internasjonale nemnd har sendt ut invitasjon på en tur til Riga. Da blir det også tid til å besøke våre venner i Kegums. Dette blir i pinsehelgen 2012.

Kvinner frivillige beredskap:

Folk og Forsvar arrangerte den 1. februar et dagseminar i Bergen med tema : «Sikkerhetspolitikk – Norge - Europa og verden»

Vår KFB - kontakt sitter også i KFB sitt fylkesforum, dette viser at hun er en engasjert dame.

Kurs:

1. Prinsippprogrammet, med fokus Kvinner og Helse.
2. Datakurs, Lære å bruke forbundets hjemmesider.

Nytt fra forbundet:

K&f - dagen er nå flyttet til 15. september. Dette er stiftelsesdagen til forbundet i 1915, så vi nærmer oss 100-års jubileum !

Meldinger fra Hordaland krins:

1. Sendt inn forslag på kandidat til Miljøprisen 2011, til Hordaland fylkeskommune
2. Skrevet uttale til ny Vergemålslov, og sendt brevet til Det kongelige Justis - og Politidepartement v/ lovavdelingen.
3. Julehilsen til alle lag. Som vanlig legges ved en oversikt for alle årsmeldingsskjemaer – hvem som skal ha hvilket.(Det er fremdeles mange lag som ikke gjør dette riktig.)

Virksomhet i lagene:

Det har vært avviklet 940 lagsmøter, dette viser den store aktiviteten som er rundt om i lagene.

Av tema for våre satsningsområder kan oppsummeres:

(her er det mange lag som ikke har ført på evt. tema)

”Ja, til omsorg – Nei til vold” : 13 tiltak

”Kvinner og familie”: 9 tiltak

Antall aktiviteter relatert til tema: 9 tiltak.

Å være med på TV-innsamlingen, ser ut til å ha blitt en årlig del av lagets arbeid.

Mange lag er flinke givere i ulike sammenheng både nasjonalt og internasjonalt.

Når det gjelder kurs i lagene, er kretsen vår fremdeles på topp når det gjelder slike tiltak.

To lag har oppgitt at det er arrangert kurs, som de ikke har fått godkjent. (dette kan skyldes for få timer).

Tiltak for barn:

Tre lag driver barnehager, ett lag driver barnepark og ett lag har åpen barnehage. Vi har fått melding fra ni lag som driver arbeidsstuer. Nitten andre tiltak for barn og unge, er også oppgitt. Ellers arrangeres det: påskeverksted, juleverksted, ungdomsklubb, småbarns treff, og ett lag driver med kulturformidling for barn ved å komme på skolen i skoletiden. Ett lag arrangerer kurs i strikking for de eldste barna på skolen. Det blir arrangert juletreffester, jonsok-moro, og jonsok bryllup og 17. mai program. Det arrangeres også vinteraktiviteter for barn og familien, med mye moro i snøen. Natur og miljø er også et populært tema i lagene. Ett lag gir gratis frukt til barna ved barnehagen, en gang i måneden.

”Organisasjonsutvikling” : 1 tiltak

”Miljø- og Forbruk”: 20 tiltak

Av lagenes aktiviteter, kan nevnes:

Pynting i kirken, bakedager av ulikt sortiment, trivselskafé, bokkafé med utlån av bøker samt salg av kaffe og vaffer. Salg av betasuppe og rømmegrøt, arrangert adventmøter, det blir sendt blomsterhilsen til aldersheimer, og det er satt opp hvilebenk på tursti/utsiktspunkt, hjemmestrikkede labber til nyfødte, trimkvelder, basarer og loppemarked/bruktmarked. Mange driver nå også strikkekafé, som er blitt en populær måte å treffes på. Ett lag driver strikkeklubb med asylanter fra Iran, Somalia, Eritrea og Marokko, en gang i uken. Artige innslag i 17. mai toget, håndverksmesser, grillfest for eldre, bingokvelder, seniordans, soppturer, fjellturer,

byvandring i Bergen, samt besøk hos en lokal baker som har egen steinovn, der de fikk bake brød og pizza.

Noen lag driver arbeidsstue også for voksne. Ett lag har lært å sy om klær, noe som blir til de flotteste kreasjoner. Og noen lag har arrangert Zumba-kurs.

Det er også fast tradisjon å besøke de eldre ved institusjoner, dette er et viktig og kjekt tiltak for alle parter. Noen lag er med på å kjøre hjemmeboende eldre til sjukeheimen, der fysioterapeut har lett trim med dem. Så får de middag og kaffe/ kake, før de blir kjørt hjem.

Ett lag har en liten «hageflekk» ved lokalbutikken, hvor de har en sitteplass og et bed som de pynter med fine blomster og holder ved like utover sesongen.

Vaskedugnader er også noe mange lag er med på, dette kan være en liten inntektskilde til lagene.

Tema på møtene:

Flere lag inviterer foredragsholder til sine møter med aktuelle tema som bl.a.: Barnevakten, Mobbing i skolene og forskningsprosjektet: «Kvinner og fattigdom i Kairo».

På lagsmøtene er det også demonstrasjon og opplæring i å lage ulik mat eller bakverk.

Tre lag er sammen om utlån av brudebrakt og brudekrone. Lagene har deltatt med syng av deler til utstyret til brudebrakt fra Strandebarm. Det er også sydd guttebunad, for utlån til f.eks. konfirmanter. Mange lag har utlån av dåpskjoler og duker. Lag blir også spurt om å servere ved store tilstelninger. Bedriftsbesøk og omvisninger på ulike plasser, er også noe lagene er med på. Flere av lagene våre reiser også på tur til utlandet for felles opplevelser.

Det blir arrangert kurs i mange ulike teknikker. Dette er veldig viktig å få lære, og jeg minner om at alle må huske å søke tilskudd via studieforbundet Populus. (fra 1. januar er det nytt navn: Studieforbundet Næring og Samfunn).

Ulike støtter:

Mange lag var med på TV-innsamlingen i høst, støtte blir gitt til Kreftforeningen og til Dementforeningen. Det blir også sendt inn støtte til ulike Internasjonale prosjekter. –se egen oversikt fra nemnden.

Takk til alle for god hjelp og støtte.

Flere lag har opprettet Facebook-side.

Mange er aktive med i den lokale Frivillighetssentralen, og er medlem av Folkeakademiet.

Ved markering av Nordens dag, 10.mars, er det flere lag som kommer sammen til et felles møte.

Av all denne oppsummeringen, er det sikkert enda mye mer som kunne ha vært nevnt. Det viser bare det store engasjementet rundt om i bygd og grend. Dette håper vi jo at lagene fortsetter å være en del av.

Takk til alle lag for godt utført arbeid.

Lagens egenkapital i 2011: Kr. 2.298.237,-

Virksomhet i gruppen:

Sotrargruppa hadde ekstraordinært årsmøte i oktober 2011. Det er kun fire lag igjen her og det var derfor ønskelig å legge ned gruppen. Saken ble vedtatt, og endelig vedtak om nedleggelse blir satt på årsmøte i dag, og er gjeldende fra 1/1-2012.

På årsmøtet ble det valgt en kontaktperson og vara, som blir et bindeledd mellom lagene og krinsstyret. Kontakten blir medlem av krinsstyret.

Vi har således nå tre grupper å forholde oss til i vår krins.

Utenom gruppestyremøtene, er det noen grupper som arrangerer fellesmøter for lagene,

eller felles turer. Det er viktig å holde denne sosiale kontakten, spesielt der hvor avstandene gjør at en ikke treffes så ofte. På gruppemøtene er det ofte invitert en person som holder et foredrag over spesielle tema.

Askøygruppa hadde et møte hvor beredskapsleder innen helse, orienterte om kommunens beredskap i forhold til akuttberedskapen.

Andre grupper har kun sine årsmøter for lagene, og kanskje også et høstmøte. Det viktigste er at gruppeleder når ut til lagene med informasjon, og kan innhente nytt fra lagene sine.

Gruppeleder skal også være en kontaktperson mellom lag og krins, der lagleder kan innhente hjelp og støtte, dersom dette trengs.

Gruppen er en god hjelp å ha for krinsstyret i alle sammenhenger.

Gruppenes (4 grupper) egenkapital i 2011: kr. 99.477,-

Krinsleiar takker alle for et godt samarbeid i 2011. Takker også for alt godt engasjement og støtte, som blir gitt omkring våre viktige saker.

Alle lag har gjort en utrolig bra jobb ved å profilere forbundets arbeid, og ikke minst alt det arbeidet som blir lagt ned i nærmiljøet.

Håper lagene fortsetter med medlemsvervingen, vi trenger fortsatt nye medlemmer!

Lykke til med videre arbeid i lagene.

Torill Handal

Krinsleiar

Hålogaland krets

Krinsstyret har bestått av

Leder: Margaret Enger

Nestleder: Gunn Evjen

Sekretær: Trine Engmark

Kasserer: Marie Åvitsland Tveita

Studieleder: Ann-Kristin Evjen

Styremedlem: Hansine Nystad

Internasjonal

Kontakt: Myrthild Falch

1. vara: Eva Johannessen

2. vara: Hulda Nilsen

Virksomhet i kretsen

Hålogaland krets hadde pr. 01.01.12 18 lag med til sammen 189 medlemmer. Det ble avholdt fem styremøter. På grunn av dyre reiser har vi også hatt kontakt på e-post og pr. telefon. Kretsens årsmøte ble avholdt på Engavågen i tiden 30. april til 1. mai, med Engavågen K&F som arrangør. Forbundet var representert ved sentralstyremedlem Wenche Hoel.

Kurs i organisasjonsarbeid ble arrangert i Bodø i november. Marie Tveita og Jørn H. Sørensen ga oss god innføring i studiearbeid. Forbundsleder Elisabeth Rusdal informerte om forbundet. Det ble et meget bra kurs, bare synd at ikke flere deltok. Kretsleder deltok på K&Fs Inspirasjonskurs og internasjonalt seminar på Gardermoen i mai.

Virksomhet i lagene

Kretsen har mange aktive lag som i tillegg til over 100 lagsmøter arbeider med saker i nærmiljøet og støtter ulike tiltak med dugnader og pengegaver. Her kan nevnes: rundvask av grendehus, svømmehaller og kirke. Det er også gitt midler til trening, tilstelning for eldre, støtte til ungdomsklubber, gaver til syke-/aldershjem og til kresesenter. Lagene arrangerer også festmiddag ved diverse jubi-

Margaret Enger

leer. FNs Internasjonale familiedag ble markert med varm lunsj til 70 ungdomsskoleelever.

Ett lag har hatt kurs i livreddende førstehjelp og bruk av hjertestarter. Laget har også hatt innsamling for å berike bygda med en hjertestarter.

Noen lag har strikket babysokker i gave til de små, med hilsenen velkommen til verden.

Ett lag har holdt strikkekurs for CARE TEDDY strikkebamser, disse er solgt og pengene gikk til krisesenter for kvinner i Romania. Laget har også kjøpt inn førstehjelpsutstyr til stedets trimhall.

Ett lag har Gjøglergruppe som opptrer ved forskjellige arrangementer. Laget er ansvarlig for vedlikehold og dekning av strøm-utgifter til stedets lysløype og arbeidet med et turløypeprosjekt. I løpet av høsten fikk de også ferdigstilt en rasteplass/utsiktspunkt.

Flere lag har holdt førstehjelpskurs. Mange lag avslutter året med juleverksted og julebord. Flere lag har markert Nordens dag og noen lag har egne hus som de leier ut. For å få inntekter til lagene blir det avholdt lørdagskafeer, bingo, lotterier, loppemarked og basarer.

Ett lag driver barnehage med tilbud til 24 barn fordelt på hele og halve plasser, og med syv ansatte. I forbindelse med barnehagens 50 års jubileum ble det servert kaffe og kaker til tidligere og nåværende ansatte og barn.

Internasjonalt arbeid

Flere lag støtter ulikt internasjonalt arbeid. Her kan nevnes: Sendinger av klær til barnehjem i Mongolia, støtte til SOS – barnebyer, U-landshjelpa, fadderbarn, Nest-prosjektet og COWA-prosjektet samt deltakelse i TV-aksjonen.

Miljø - og forbrukerarbeid

Ett lag driver bruktbuikk med salg av barnetøy, butikken er åpen hele året. Salgsstands om sommeren, basarer/lotteri og julemesse samt forskjellige aktiviteter en dag i uka hele året. Ett lag driver loppemarked hele året. Og ett lag driver vevkurs (gjenbruk av klær) samt har avtale med firma angående innsamling av tøy.

Studiearbeid

Det blir også utført en god del studievirksomhet. Her kan nevnes: Veving, porselensmaling, malerkurs, førstehjelpskurs, «englekurs», kurs i produksjon av julekort, lefsebaking, hekleteknikken pjonning og juledekorasjoner.

Finansiering

Kretsen har kretslotteri annet hvert år, noe som gir penger i kassen. Lagene finansierer driften ved utleie av hus, kafeer, julesalg, lotterier og bingo.

Sluttord

To av lagene har ikke sendt inn årsmelding. Også i år ser vi av lagenes årsmeldinger at noen lag har støttemedlemmer. Det er synd at disse ikke er reelle medlemmer av lagene, noe som gir penger til kretsen i form av returkontingent. Likeledes styrker det forbundet med økt medlemsmasse.

At medlemstallet i kretsen er gått ned skyldes at tre lag er lagt ned. Heldigvis er det oppmuntrende å se at noen lag har fått nye medlemmer. Alle lag er aktive hver på sin måte.

Honnør til dere for godt arbeid. Til sist takker vi i styret lagene for samarbeidet i 2011, og ønsker det nye styret lykke til med det videre arbeidet.

Margaret Enger
Kretsleder

Nedre Buskerud krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Laila Nordby, Solberg K&F

Kasserer: Kari Midtskogen, Solberg K&F

Studieleder: Karin Åhlander, Solberg K&F

Styremedlem: Jorun Nes Holmen, Hokksund K&F

Kontakter for:

Håndverk og barn: Merethe Halstvedt, Solberg K&F

KFB: Mina Loe Elde, Hokksund K&F

KFB vara: Sigrid Thielemann, Solberg K&F

2 revisorer: Jorunn Stubberud, Vikersund K&F, Gerd Helen Klepzig, Vikersund K&F

Valgkomite for 2012: Solberg Kvinne- og familielag

Virksomhet i kretsen

Nedre Buskerud krets ble stiftet 10. juni 1937.

Kretsen hadde 78 medlemmer fordelt på 5 lag pr. 31.12.2011.

Nok et år har gått for kretsen og vi har avholdt tre styremøter i tillegg til årsmøtet. Vi har også prøvd å få til et møte med Øvre Buskerud krets om sammenslåing av kretsene, men ingen virket interesserte i det og derfor måtte møtet avlyses. Det var kun kretsleder som ville møte.

Virksomheten i lagene

Virksomheten i lagene varierer, ett lag har barnepark, ett har barnehage og ett har arbeidsstue for barn, men sammen står lagene bak mange fine og nyttige tiltak i nærmiljøene.

Vi kan nevne: **Vikersund K&F** som vil bli kjent med sin kommune, de har vært på vårtur til Øya, sommertur til Ingvild Sønsteby på Krøderen og besøk på Villa Fridheim, gitt støtte til Modum o-lagsdrift med kr. 5.000,- holdt julemøte på Tyrifjord Hotell, deltatt på kretsens årsmøte med to delegater og to gjester, de har betjent Kultur kaféen i kommunen 13 ganger, de har fortsatt med gymparti med Mary Fuhre som leder, med 20 medlemmer, de har støttet SOS-barnebyer med kr. 1.200,- og de støtter forbundet med loddsalg og kr. 100,- til gevinst. **Hokksund K&F** har hatt besøk av fysioterapeut Lene Stensrud, fra Hokksund Kurbad, som viste enkle øvelser for å holde seg i form. Sommeravslutning ble holdt på et av medlemmenes hytte i år igjen. Møtet i oktober ble brukt til å diskutere hva de skal jobbe med fremover. Det ble et hyggelig møte med mye latter. I oktober skulle det vært et møte i kretsen om sammenslåingen, men dette ble avlyst. De hadde meldt på fem deltakere og så frem til møtet som dessverre ikke ble noe av. November møtet ble holdt på Akademika, byens bokhandel, hvor de fikk høre om nye bøker, og fikk gode julegavetips. Desember møtet ble holdt på Portaasen, Herman Wildenveys barndomshjem. Her var det utstillinger og et godt måltid, 80 % av medlemmene møtte og **dette er bra**. Støtte ble gitt til SOS barnebyer med kr. 3.000,-. **Solberg K&F** har arrangert visekveld med Drammen Viseklubb, noe som fremdeles er populært. De har hatt besøk av Gustavsen i Pleie- og omsorgsavdelingen i kommunen, besøk fra NAV av Marit Løvgren og besøk av Terje Bakken som fortalte om vinterfugler og andre løse fugler. Ingen sommeravslutning ble holdt i år grunnet dårlig oppslutning. Juleturen gikk til Hildes Gård på Sørum. Strikkeklubben fortsetter hver onsdag fra kl. 11.00 året rundt. **Solberg K&F** driver også arbeidsstue og de har fadderbarn på Haiti, som de støtter med kr. 2.640,- i året. **Nedre Eiker K&F** driver barnepark i Mjøndalen, de er kun to medlemmer pr. d.d. **Åssiden K&F** driver barnehage med 30 barn, de samarbeider m/ "Forut" og samler inn penger en gang i året.

Nedre Buskerud krets – Styret.

Nordmøre Krets

Kretsstyret har bestått av:
Kretsleder: Anne Lise Johnsen
Nestleder: Johanne L. K. Avset
Kasserer: Brynhild L. Arntsen
Studieleder: Liv Hatlen
Sekretær: Hilde Husby Gule
Medlemmer: Mona Angell, Åshild Mokkalbost, Lise G. Kleven (også internasjonalt kretskontakt)

Anne-Lise Johnsen

Virksomhet i lagene

Her på Nordmøre holdes kvinneperspektivet godt i hevd. De kommunene som har kvinne- og familielag har grunn til å være fornøyde med det. Lagene stiller opp for sine lokalsamfunn både med prosjekter knyttet til mennesker og til nærmiljø. FAU på skolen på Vevang har fått rasteplassbord til en bålhytte, det er holdt småbarns treff på Ekkilsøya og laget på Kvernes rydder i nærområdet. Oppgavene er ofte de samme flere plasser og resultatene synes. Det bør nevnes at laget på Tustna har et arrangement som egentlig handler om å sette hele Aure kommune på kartet. Internasjonal Dag er i ferd med å bli så populær for innbyggerne at det hele nesten blir for stort for et lag å arrangere alene, snakk om luksusproblem. Det er godt å kunne fortelle at lagene lever et liv som viktige brikker i lokalsamfunnene. Medlemsmassen er rimelig konstant, noen kommer, noen går, og det siste gjerne av helt naturlige årsaker. Mennesker flytter på seg og det rekrutteres smått og stort. Juniormedlemmer er viktige medlemmer, som kanskje ikke alle lag som har tiltak for de små tar med i beregningen.

Virksomhet i kretsen

Nordmøre krets er en enkel krets å administrere, for nesten alt skjer på lokalplanet og lite i kretsens regi. Kretsens årsmøte, som i år ble holdt på Tustna, hadde godt oppmøte og det er trivelig å treffes rundt om i lokalmiljøene. Kystkultur var fokus på møteplassen på Tustna med museumsbesøk og besøk på en gammel restaurert fiskerbosetning.

Det er fantastisk hva som skjer rundt omkring i landet på dugnad og med stor glede, noe som ofte blir for lite omtalt. Vi har vel alle et lite Norge Rundt innslag i vår nærhet som vi kunne fortalt om. Ta bladet fra munnen og skryt uhemmet av alt som er til glede i hverdagslivet.

Beste hilsen Anne-Lise Johnsen

Nord-Trøndelag krets

Kretsstyret har bestått av:

Postkontakt: Anne M. Eggestøl
Nestleder: Liv Beate Elnan Garnvik
Kasserer: Gerd Naustvoll
Sekretær: Gunvor Rognes
Studieleder: Jorid Klette Berg
Styremedlemmer: Inger Lise B. Røvik
Styremedlemmer: Anne Mari Aunehagen
Varamedlem: Anne Marie Thorseth
Postkontakt for håndverksted barn og unge: Gunvor Rognes
Kasserer for håndverksted barn og unge: Ragnhild Lerstad
KFB-kontakt: Jorid Klette Berg
Revisor: Solveig Løvli
Revisor: Astrid Opedal

Anne M. Eggestøl

Virksomhet i kretsen:

Nord-Trøndelag krets av Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) ble stiftet 23. mars 1933.

Kretsen hadde pr. 31.12.11 98 medlemmer fordelt på 9 aktive lag og 3 hvilende lag.

Årsmøtet i 2011 ble arrangert av kretsen på Tingvold Park Hotel, Steinkjer lørdag den 12. mars. Vi hadde besøk av Eldbjørg Gunnarson fra sentralstyret.

9. juni holdt Populus Trøndelag samling i Namsos der 3 lag (Nærøy med 2 repr., Mosvik med 1 repr. og Namsos med 3 repr.) var representert.

22. juni - produksjon av programheftet (4 repr. fra Follafoss K&F og 1 fra Namsos K&F)

18.10.11 - kretsstyremøte i forbindelse med "skilsmissen" Håndverksted for barn og unge og K&F.

28. mai - K&F-seminar med tema Kvinner og helse - 2 repr. fra Nord-Trøndelag (fra Namsos K&F)

Avisinnlegg: Kvinners helse - en viktig sak for menneskeheten. Er likestillingen gått for langt?

Programheftet 2011/12 ble utgitt.

Virksomhet i lagene:

Støttet K&Fs Landslotteri med kr 4000,- i loddpenger i tillegg til gevinster. demonstrasjon fra butikken "Enklere liv", eldrefest med tombola, kirkegårdspuss, sommerkveldsturer, grillturer, blomsteroppheng i "gata", gaver til nærmiljøet, fadderbarn, medlemsmøter, julegrøt, kaffeservering til stavkirkebyggere, basarer til inntekt for forsamlingshus, fiskerestaurant en søndag i mars, naturen som spiskammers, juleverksted og håndverksted for barn og unge.

Takk for godt samarbeid i året 2011!

Oppland krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder/sekretær, KFB-kontakt: Wenche Rolstad
Kasserer/studieleder: Anne Enger
Sonekontakt Valdres/Styremedlem: Synnøve Rødningen
Sonekontakt Vest-Oppland: Berthe Foreman
Vara styremedlem: Marit Lerhol og Liv Rykhus

Wenche Rolstad

Andre verv knyttet til K&F's virksomhet blant kretsstyrets medlemmer

Kretsleder: 1. vara til K&F sentralstyre. KFB kretskontakt. Leder i Fylkesforum KFB Oppland. Medlem i Fylkesmannens beredskapsråd.

Kretskasserer: Sentralstyremedlem. Leder i Kontrollkomitéen i Studieforbundet Populus folkeopplysning. Etter at studieforbundet nå er omorganisert, og heter Studieforbundet næring og samfunn, er hun nå nestleder i interimstyret.

Sonekontakt VO: Styremedlem i Raufoss K&F.

Soneleder V: Kasserer i Heggebø K&F.

Virksomhet i kretsen

Kretsen, stiftet 1. januar 1998, består av 9 lag. 4 lag i Valdres og 5 i Vest-Oppland. Vi har heller ikke i år noe lag i Gudbrandsdalen.

I løpet av året har vi hatt 2 styremøter og behandlet 13 saker.

Kretsleder har i 2011 deltatt på inspirasjonsseminar, ett sentralstyremøte, vært på 2 jubileer, Gjøvik K&F's 85-års jubileum den 26.02. og Midtre Hegge K&F's 80-års jubileum den 4.09.

Har og vært på møte i Gjøvik K&F den 30.11. Hun, og de i kretsstyret som er fra denne sonen, deltok i sonemøte for Vest-Oppland. Dette ble holdt på Gran Frivilligsentral i Brandbu og det var 20 medlemmer tilstede.

Kretsens årsmøte

Dette året var vi på Raufoss 12.03.11. Forbundsleder Elisabeth Rusdal var gjest. Dessverre sender ikke alle lag delegater til kretsens årsmøte. Noen lag sender observatører i tillegg, så til sammen var vi 14 stemmeberettigede, 6 observatører, 1 fra valgkomitéen samt forbundsleder. Vi markerte Nordens dag/K&F-dagen etter at kretsårs møtet var ferdig.

Studiering

Forbundsleder og noen fra lagene var samlet kvelden før Kretsårs møtet. Her begynte vi på kurs på Prinsippprogrammet. Kretsstyret har gjennomført studieringen.

Spesielle saker vi har jobbet med

Etterlysning av Husmorvikarordning i fylket.

Kretsleder sendte ut brev til alle 26 kommuner i fylket med spørsmål om hvordan husmorvikarordningen eller tilsvarende hjelpe-tjeneste var i kommunen. Etter 2 purringer foreligger det svar fra 16 kommuner. Av de som har svart har ingen husmorvikar. Flere av kommunene har andre ordninger, men ikke tilbud som dekker det en husmorvikar gjorde. De politiske fylkespartiene fikk samme spørsmål, uten at vi har fått ett eneste svar fra disse.

Saker sendt fra Oppland krets til K&F's Landsmøte i 2010:

Mammografi, underlivsundersøkelse og beregning av kontantstøtte i forhold til deltids barnehageplass, var sakene vi fremmet. K&F sentralt har fulgt opp med brev til offentlige myndigheter og de vil ta med seg våre synspunkter i sitt videre arbeide med sakene.

Markedsføring av K&F

Vi har fått mange pressemeldinger, både sentrale og egenproduserte, på trykk i diverse lokalaviser i Oppland også dette året. Så nå tror vi at flere vet hva Norges Kvinne- og familieforbund er og står for.

Informasjon fra forbundsledelsen

Det er blitt mer lettvent etter at så å si alle lagledere/kontaktpersoner i kretsen har e-post adresse. Dette fører til at informasjon fra ledelsen har blitt sendt videre til lagene, så alle skal være orientert. Der lagleder ikke har e-post blir det sendt pr. post i de fleste tilfeller, men det er alltid en i lagets styre som kan ta imot e-post.

Landslotteriet.

Alle lagene i Oppland sendte en sum inn til K&F sentralt, så de som stod for Landslotteriet kunne kjøpe gavekort som gevinst.

Salgsvarer

Det er ennå igjen noen post-it blokker og pinner vi fikk laget til Landsmøte 2008.

Sonemøter

Det er avholdt sonemøte i Vest-Oppland. Da Midtre Hegge K&F hadde jubileum, og alle lagene i Valdres sone var der, ble det ikke avholdt sonemøte der.

Utfordringene for 2011

Bli mer synlige i lokalsamfunnet og pressen, øke medlemsmassen, og finne saker, der vi bor, som vi kan fronte. Noen av lagene har vervet nye medlemmer og det er flott!

Utfordringene for 2012

Er det samme som det har vært i flere år. Vi må; øke medlemsmassen, bli mer synlige i lokalsamfunnet, fortsette å sende pressemeldinger og leserbrev og ta opp aktuelle saker i kommuner eller på fylkesnivå.

Virksomhet i lagene

Oppland består av 26 kommuner, men vi er bare representert i 6 av disse med til sammen 9 lag. Disse fordeler seg med 4 lag i Valdres, i samme kommune, nærmere bestemt i Øystre Slidre. Disse lagene er Beito, Skattebu, Heggenes og Midtre Hegge. I Gjøvik /Toten regionene er det 2 lag, Gjøvik i Gjøvik kommune og Raufoss i Vestre Toten kommune. De resterende 3 lag er i Hadelandsregionen med Vestre Gran i Gran kommune, Grindvoll og Lunner i Lunner kommune og Jevnaker i Jevnaker kommune.

Lagene er meget aktive og vel ansett i nærmiljøet og kommunen de holder til.

Mange lag er faste hjelpere på diverse tilstelninger på Frivilligsentralene, noe de har vært i mange år. De henter eldre til middag, er hjelpere på Likemannskafé, formiddagkaffe på sykehjem og formiddagstreff.

Lagene er med på å arrangere julefester både for barn og eldre. Gamlehjem og eldresentra blir besøkt av flere lag, både med "noe å bite ti" og underholdning.

Det arrangeres salgsmesser og basarer, men de deltar også på andre messer med stand og salg.

Flere lag ordner med kirkekaffe ved forskjellige anledninger både i kirken og ved dugnader på kirkegårder. Noen har også pynting av kirken.

Loppemarked er en annen aktivitet. Noen av lagene har sommeravslutning sammen, mens andre besøker nabolag på møter. Noen lag hadde også bøssebærere med i Årets TV-aksjon og noen var bøssebærere i Kreftaksjonen.

Noen lag har andeler i grendehus og lignende, og er med i styrene der.

Lag har også gitt gaver til turngruppetur for barn, orgel til kirken, Kirkens SOS, Demensaksjonen og TV-aksjonen. Lagene har også gitt blomstergaver til alders og sykehjem og til eldre medlemmer.

Alle lagene ga penger til Landslotteriet og alle solgte også ut loddøkene sine.

Flere av lagene har sommerturer og andre turer så som fjelltur, teatertur, grilltur ved fjorden og til Hadelands glassverk. Nordens Dag/K&F-dagen er markert i flere lag.

På møtene er det variert program. Noe går på Kvinne- og Familierpolitikk, Ja til omsorg nei til vold og organisasjonskunnskap. Prinsippprogrammet brukes i noen lag til kurs. Flere av lagene har fått inn referat fra møtene sine i lokalavisene.

Andre eksempler på aktiviteter i lagene er:

Ett av lagene driver barnehage. De drev også SFO frem til sommerferien.

Ett lag har bakt rundstykker og kaker til dansekveld

Ett annet lag har solgt sveler og kaffe på Friluftsfestival. Dette innbrakte kr. 5 000 som ble gitt til Frivilligsentralen. Ett lag driver Bruktbokhandel. Ett lag har i samarbeid med Bygdekvinnelaget arrangert et åpent møte om "Kvinnehelse i et globalt perspektiv".

Ett lag har arrangert Borddekkingskonkurranse og ett lag stod på stand på Frivilligdagen og solgte sveler og kaffe.

To av lagene feiret jubileum dette året. Gjøvik K&F var først ute med sine 85 år. De ble stiftet 26.01.1926. Dette ble feiret den 26. februar. Midtre Hegge K&F feiret 80 års jubileum, ble stiftet 22. februar 1931. Dette ble feiret 4. september. Kretsleder var så heldig å få være med å feire begge lagene.

En stor takk til lagene og medlemmene for flott innsats og synlighet i lokalmiljøet!

Wenche Rolstad

Oslo krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Elisabeth Stubergh Nielsen
Nestleder: Wenche Wangen
Kasserer: Unni Holmsen
Sekretær: Kari Røvang
Styremedlem: Marit Warme
Styremedlem: Karen Sørsdahl
Styremedlem: Bjørg Enersen
Valgkomitè: Else-Marie Martinsen
Inger J. Johansen
Revisor: Ruth Sannæss

Elisabeth Stubergh
Nielsen

Kunstringen: Wenche Wangen
KFB/Miljø kontakt: Marit Warme
Intern.kontakt: Inger J. Johansen
Studiekontakter: Wenche Wangen og Elisabeth S. Nielsen

Virksomhet i kretsen

Oslo Krets har bestått av 7 lag, kretsen har pr. 31.12.11 – 268 medlemmer.

Årsmøtet i Oslo krets ble holdt på Ammerud Skole 26. april.

Alunnsjø K&F stod for arrangementet.

Kretsen deltok med tillitskvinner på Inspirasjonskurs på Gardemoen – K&F sentralt var arrangør.

Kretsens sommermøte for lagenes tillitskvinner ble i år holdt på restauranten Jeromes i Oslo.

Kretsen har hatt ett seminar i 2011, et weekend seminar på Holmen Fjordhotell. Vi var 45 medlemmer fra 5 lag. Temaene her var: Foredrag: «Lottekorpsets vei til suksess» v/Helle Kanaris. En spennende historie om hvordan man kan drive et sykehjem etter Lottemodellen. (Dansk modell). Forbundsleder Elisabeth Rusdal orienterte om K&Fs gjøremål. Foredrag: «Min hemmelige barn-dom» v/Inger Stokk. Et gripende foredrag om barnemishandling.

Vi hadde to gruppesamlinger: Den første gruppesamlingen bestod av medlemmer blandet fra de ulike lag. Her skulle foredragene diskuteres og fordøyes.

Gruppesamling to: Med egne lagmedlemmer: Her fikk man i oppgave å diskutere lagenes funksjon i sitt nærmiljø. Er det noe vi kan gjøre?

Resultat av det siste gruppearbeidet ble lest opp i plenum og lagene skulle, når de kom hjem, starte å jobbe med det de hadde foreslått.

Foredrag: «Dating Vera Lynn – somesunnyday». v/Guri Hjeltnes og Arne J. Eriksen. En musikalsk og avstressende avslutning på seminaret.

3. september fylte Oslo Krets 75 år. Dagen ble feiret den 3. november i Oslo Militære Samfunn, med gjester og medlemmer. Vi var totalt 94 medlemmer tilstede.

Kretsens støtte til ulike organisasjoner:

Ekeberg/Bekkelaget Frivillighetssentralen: kr. 5.000,-
= Oslo – Varme Klær: Kr. 100.000,-
SOS Barnebyer Bergen: 50.000,-
Til K&F – gave: 500.000,-
Alunnsjø – Holdningskampanje: 6.000,-
K&Fs Internasjonale arb. i Sibiu, Romania: 150.000,-
Oslo Krisesenter: 100.000,-

Virksomhet i lagene

Lagene har til sammen hatt 44 lagsmøter i 2011.

Alunnsjø:

Aktiviteter i forbindelse med K&Fs satsningsområde: Vern for eldre. Strikkekurs for barn hver mandag gjennom hele året. (Fikk kulturmidler fra Bydel Grorud til Kurset). Sommertur: Oslofjorden rundt.

Gitt støtte til Delta Internasjonalt, KFUK – KFUM arbeid i Kenya, SOS-barnebyfaddere i

Davan, Filipinene. Støttet Ammerud skoles musikkorps.

Formiddagstreff i Cafe 19 på Ammerudhjemmet. Svømming på Ammerudhjemmet.

Laget har hatt fire studieringer på våren og tre på høsten.

Laget har hatt tre litteratur-ringer og en engelsk-ring med til sammen 23 deltakere.

Kunstring: ”Kvinner på sokkel”.

Bekkelaget:

Medlemmene i Bekkelaget K&F har vært aktive og deltatt i forskjellige aktiviteter dette året. Noen av våre medlemmer har styreverv i Bekkelagshøgdas Samfunnshus og i Frivillighetssentralen. I Frivillighetssentralen har også flere av våre medlemmer vært til god hjelp. Lagleder deltok på ACWWs konferanse i Dublin i april. Tre av medlemmene deltok også på K&Fs seminar ”Kvinner og Helse – nasjonalt og Internasjonalt” på Gardemoen.

Forenings møter: Mannequinoppvisning hos Simensbråten./Ekeberg. ”Hvordan vi dekker bord”. Sommerfest. ”Vi lager julekort og juledekorasjoner”, samt tema fra Kretsens oktoberseminar ble diskutert, samtidig som de nye arbeidsoppgavene for oss, som ble utarbeidet på seminaret, ble presentert. Jule-mannequinoppvisning Simensbråten/Ekeberg. Førjultstreff.

Hauketo/Prinsdal:

Kurs i scrapbooking (kortlaging). Gamle håndarbeidsteknikker. Demonstrasjon og informasjon om Aloe Vera-produkter. Høststreff med ost og kjeks. Enklere Liv med demonstrasjon av produkter. Adventsmøte med julemeny.

Holmen:

Foredrag om angst hos barn. Medlemmer har deltatt i kunst-ring og teater-ring.

Nordstrand:

Driver fortsatt barnehage.

Røa:

Lagsmøter: 80-års jubileumsfeiring. ”Lysakerelven og dens historie”. Sommerfest. Hamsun, Vigerland og Munch. ”Styrke og kraft, tydelig deltagelse i eget liv”

Bokmøte og julemøte.

Arrangementer: Lørdagscafé på Røa eldrecenter.

Bevilgninger: Røa idrettsanlegg(oppgradering av dusjanlegg), Fotball Røa gutter -97 og Røa IL Bandy-97.

Simensbråten/Ekeberg:

Lagsmøter: Nyttårsfest. Ekeberg –historikk. Mannekengoppvisning v/PM Manglerud.

Filmmuseet. Stell av smykker v/gullsmid Svein Sundal. Lagets 60-års jubileumsfest på restauranten ”Smia”. Mannekengoppvisning (juleklær) v/PM Manglerud. Julemøte.

Laget er medlem av Østensjøvannets venner. Medlemmene har deltatt i bok-ring og kunst-ring.

Ved siden av sine egne årsmøter og gjøremål, har Alunnsjø – Bekkelaget – Hauketo/Prinsdal - Røa og Simensbråten/Ekeberg lag, alle vært representert med medlemmer på kretsens evenementer i 2011. Flere av våre medlemmer har også benyttet seg av både teaterringen og kunstringen.

Rogaland krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Ingebjørg Rasmussen

Nestleder: Ingunn Thorsen

Sekretær: Sylvia Stoknes-Larssen

Kasserer: Reidun Grude Anthonsen

Studieleder: Liv Svendsen/Inger

Halvorsen

Sonekontakt Stavanger: Jorunn

Pedersen

Sonekontakt Jærsonen: Sigrun Kleven

Sonekontakt Haugalandssonen: Marit Bakke

Ingebjørg Rasmussen

Virksomhet i kretsen:

I kretsen var det pr. 31/12-11 204 medlemmer, fordelt på 11 lag. Det er avholdt ett kretsårs møte og seks styremøter. Årsmøtet ble holdt på Kronen Gaard i Sandnes kommune med deltakere fra de fleste aktive lag i kretsen. Gjeste på årsmøtet var nestleder i forbundet, Sonja Kjølraug. Tema for årsmøtet var: "Med familien inn i den digitale hverdagen". Det ble arrangert en studiering, med lærer, i bruk av internett samt reist på guidet besøk på Vitenfabrikken i Sandnes.

Miljø- og forbrukerarbeid

Lagene i kretsen hadde til sammen 38 arrangementer som vedrørte miljø- og forbrukerarbeid.

Internasjonalt arbeid

Lagene hadde til sammen 8 emner som omhandlet Internasjonalt arbeid. I tillegg har flere lag fjernadopsjon av barn eller barnehjem. Det ble også gitt penger og gaver til TV-aksjonen. Flere medlemmer fra Rogaland krets deltok på Internasjonalt seminar i Oslo våren 2011.

Studiearbeid

I Rogaland krets har det vært arrangert 14 studieaktiviteter med til sammen 66 deltakere.

Aktivitet i sonene

Aktiviteten i sonene er forskjellige og noen lag arrangerer møter med felles tema.

Virksomhet i lagene:

Lagene har hatt omkring 50 lagsmøter.

Ganddal K&F

Lagets styre har bestått av: lagleder Sissel Haga, nestleder Anne Siri Korslund, kasserer Irene Kvaleberg, studieleder Britt Solveig Brekk, sekretær Astrid Bolstad og styremedlem Susanne Roldalqvam og Møyfrid Andreassen. Laget driver en lekegruppe for barn, som er åpen to dager i uken. Lagets egenkapital er kr. 650.000,-. Det er 25 aktive medlemmer i laget. De har avholdt fire medlemsmøter, og tre styremøter i tillegg til et bakekurs. "Jul i Ganddal" er et årlig arrangement som samler unge og gamle i bydelen og er et populært tiltak.

Grinde & Årek K&F

Lagets styre har bestått av: lagleder Randi Aursland, kasserer Erna Svee, studieleder Edith Dvergsnes, sekretær Sylvia Stoknes Larssen, Styremedlem Astrid Stoknes og vara Ingelev Andersson, Ingrid Grinde og Lilly Krunenes.

Sylvia Stoknes-Larssen er sekretær i kretsen og Edel Mikkelsen er medlem av valgkomiteén i forbundet. Lagets egenkapital er ca. kr. 14.000. De er 28 aktive medlemmer. Randi Aursland og Lilly Krunenes deltok på kretsens årsmøte.

Studieaktiviteter har vært: matlaging, gamle og nye striketeknikker, 12 deltakere og bunad kurs vår og høst, med 24

deltakere. De har holdt flere studieringer med matlaging og striketeknikker som tema. Og de arrangerer bunad kurs vår og høst. Ellers har laget hatt mange forskjellige aktiviteter på møtene sine: mannekengoppvisning, kåseri og musikalsk underholdning, lysbildeframvisning fra tur til New Zealand, Thai-mat og kurs i striketeknikker. Flere medlemmer sto for kirkekafe i Aksdal kirke. Laget er også medarrangør av juletreffest for beboere på Tysværtunet omsorgssenter og hadde som tradisjon tro med seg fløtekaker. De driver et håndverksted for barn, som har kurs hver vår og høst. I tillegg har de juleverksted. Det har deltatt 30 barn på disse aktivitetene.

Det er gitt pengegaver til Rogaland krets, forbundet, samt tilskudd til arrangement for beboere på Tysværtunet Aktivitet og Omsorgssenter. Laget er også medlem av ACWW.

Kopervik Kvinne og Familielag

I 2011 hadde laget åtte lagsmøter og åtte styremøter. Det er 63 medlemmer i Kopervik K&F, og de fikk flere nye medlemmer i 2011. Et medlem, Marit Mannes, avgikk ved døden i 2011. Hun var aktiv i laget helt til hun døde.

Lagets egenkapital er på om lag 29.000,- kroner.

Laget har i 2011 bestått av følgende styre: lagleder Gunnvor Saue, nestleder Eli Kjølmoen, kasserer Rigmor Tveit, styremedlemmene Liv Jorunn Welde, Reidun Håland, Aud Vikane i tillegg til vara Kjellaug Fjelland og Ingrid Jelsa Johnsen.

Deltakere på kretsårs møtet var: Rigmor Tveit og Gunnvor Saue. Reidun Grude Anthonsen er kasserer i kretsen og Gunnvor Saue er vara for Haugalandssonen. Lagets møter har inneholdt mange ulike aktiviteter: årsmøte, besøk fra Garnhuset med nyheter, fellesmøte med lag fra resten av kretsen hvor Margit Vea hadde foredrag om barn og mat. Da samlet laget omtrent 70 damer. Program ellers har vært blomsterdekorasjoner og juledekorasjoner, informasjon om Fairtradehandel, julemøte med kos og nisser, mannekengoppvisning og basar der inntekten gikk til Kopervik Ungdoms og alderssenter, dette ga et godt overskudd. Videre har laget vært på busstur til Sogndalsstrand og hadde en uforglemmelig og flott tur. Det har også vært arrangert en kveldstur til Fjørsilkebris og her fikk laget flere medlemmer. To lørdager har laget hatt kafé og salg av håndarbeid på Kopervik Kulturhus. På kvinnedagen var innvandrerkvinner invitert og det ble holdt foredrag om sosial tilpassing i norsk kulturliv. Laget har også gitt kr. 5000,- til Kriesenteret i Haugesund, der pengene skal brukes på barna.

Ogna K&F

Styret består av lagleder Sigrun Kleven, nestleder Brit Kleven og kasserer Magne Kleven. Lagets egenkapital er ca. kr. 25.000,-. Det var 12 medlemmer i laget i 2011.

Laget har spesialisert seg på studiearbeid og det ble avholdt 13 kurs i 2011.

Ellers har laget aktiviteter for eldre ukentlig, med forskjellig tema hver gang. Pensjonisttreff med foredrag og middag er også en populær aktivitet.

Og laget har gitt kr. 5.000,- til et senter for demente på Vigrestad.

Sand K&F

Styret består av følgende personer: Lagleder Annlaug Nerheim, ellers styremedlemmene Eldrid Skjelbreid, Marit Ivarsflaten og Siri Larsen.

Laget har holdt fem medlemsmøter og fire styremøter. Egenkapitalen er på omkring kr. 37.000,-. Laget har 25 medlemmer og har hatt et meget variert og travelt år. Av program kan nevnes: jule/nyttårsfest for eldre med kåseri, underholdning av elever på kultursko-

len, besøk av brannsjef som snakket om brannvern i hjemmet, kåseri med professor Per Fugelli, besøk av aromaterapeut, bytte av planter og avleggere, loppemarked, middag sammen med medlemmer over 80 år og fire av medlemmene deltok på TV-innsamlingen 2011.

Stavanger K&F

Styret har bestått av følgende: lagleder Ingebjørg Rasmussen, nestleder Ingunn Thorsen, sekretær Ingunn Kvelland, kasserer Jorunn Pedersen, studieleder Liv Valgjerd Svendsen og styremedlem Inger Halvorsen. Laget har 23 medlemmer. Egenkapitalen er på omkring kr. 23 000,-. Det er avholdt ti medlemsmøter og åtte styremøter i 2011. Laget har hatt forskjellig program. Det kan nevnes: årsmøte med valg, tre møter med studiarbeid om mat og ernæring hvor det ble tilberedt forskjellig mat, fellesfeiring av 10. mars, foredrag om «Menneskehandel i et illegalt marked», besøk av leder av fylkeslaget av Norges Migreforbund, reisebrev fra Hawaii, minnekveld fra Nordens sommerkonferansen i Göteborg, strikkekafe samt juleavslutning med inviterte pensjonister. Laget har eget bibliotek og leselysten er stor blant medlemmene, og bøkene blir ofte diskutert. Laget har vært meget aktivt i forberedelsene til kretsårsmøtet 2011, hvor sonen var ansvarlig. Flere av medlemmene er med i kretsstyret, og på årets møte var det seks lagsmedlemmer tilstede. Laget har også medlemmer i andre roller som: styremedlemmer på et syke- og aldershjem, en er aktiv i Stavangers bystyre, to er med i Kvinners frivillige beredskap. I alle disse rollene er det mange møter årlig. Gaver: laget har gitt kr. 2.600,- til forbundets Internasjonale utvalg, kr. 4.800,- til SOS- barneby og kr. 1.000,- til forbundets lotteri.

Tananger K&F

Styret har i 2011 bestått av lagleder Synnøve Myklebust, kasserer Elly Due-Olsen, sekretær Anne Sofie Nilssen, studieleder Elly Due-Olsen og styremedlem Lilian Mæland. Valgkomité: Kristine Rott og Gerdny Dalane. Laget har åtte medlemmer. De har avholdt åtte medlemsmøter og to styremøter.

Lagets egenkapital er kr. 3.400,-.

På møtene har programmet vært variert med blant annet: årsmøte, fastelavensmøte, sommeravslutning, julemøte og mannekengoppvisning.

Det er gitt kr. 3.096,- til "Livsglede for eldre i Sola".

Torvastad K&F

Styret har i 2011 bestått av lagleder Aud Wold og kasserer Gunhild Grønning. Laget har 12 medlemmer. De har holdt fire medlemsmøter og fire styremøter. Egenkapitalen er kr. 374.700,-. De eier et hus som brukes til en privat barnehage.

De har gitt pengegave til et nytt flygel i kirken og til Torvastad skolekorps.

Vea K&F

Styret har i 2011 bestått av lagleder Ragnhild Jakobsen, sekretær Annemor Helgesen og kasserer Bjørg Sund. Laget har åtte medlemmer. De har holdt syv lagsmøter i 2011. Lagets egenkapital er kr. 19.680,-. De har besøkt omsorgsboligene i nærområdet og gitt pengegave til en ny kirke i Vedavågen. De har også gitt kr. 1.000,- til årets TV-innsamling.

Sogn og Fjordane krins

Krinsstyret har bestått av:

Krinsleiar: Aina Alfredsen Førde
Nestleiar/sekretær: Gunvor Sunde
Kasserar: Anne-Marie Berge
Styremedlem Sunnfjord: Bjørg Meek, Krinsmedlem
Styremedlem Sogn: Gunvor Hommedal
Styremedlem Nordfjord: Anny Hilde
Vara Sogn: Reidun Øygard Sørensen
Vara Sunnfjord: Rønnaug Haugen
Vara Nordfjord: Ragnhild Vambeset
Internasjonal kontakt: Eva Vatle Skeie
Revisorar: Sigrid Solheim og Eva Ytrehus
Valnemnd: Våge K&F, Skei K&F og Vik K&F

Arbeid i krinsen

Sogndal K&F var arrangør for krinsårsmøtet. Tema for årsmøte var Ny Giv! Jan Heier frå Studieforbundet Populus var gjest og heldt foredrag om ny lov om vaksenopplæring. Han laga og facebookgruppe for krinsen. Krinsen har hatt tre styremøter, det har vore handsama 10 saker. Saker som har vore handsama: Årsmøte – konstituering av styret, vi fekk ny leiar og nestleiar. Den mest tidkrevande saka har vore hus-saka til Solund Kvinne – og familielag, der det har vore mykje korrespondanse pr. brev og telefon med advokatfirmaet. Saka har og ført til negativ medieomtale. Styret er no glad saka er avslutta.

Aina Alfredsen Førde, Gunnvor Sunde og Eva Vatle Skeie deltok på K&Fs Inspirasjonsseminar/Internasjonalt seminar på Gardermoen 27. – 28. mai 2011. Der var mellom andre journalist Rebecca Birungi frå Uganda Media Womens Assosiation. Hovedforedraget hennar var om kjønnslemlesting. Gro Lindstad, dagleg leiar i FOKUS (Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål), holdt foredrag om FN's Sikkerhetsresolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet. Eit tankevekkande sitat av Major General Patrick Cammaert: «It is perhaps more dangerous to be a woman than a soldier in armed conflict».

Arbeid i laga

Tolv lag har sendt inn sine årsmeldingar. Elve lag har oppgitt sin egenkapital pr. 31.12.2011, det vart den nette sum pålydande kr. 1.101.341,20. Det har vore avhelde 65 møter i laga. I krinsen har det i 2011 vore 362 registrerte medlemmer fordelt på 23 lag. Krinsen har juniormedlemmar: eit lag driv barnehage, eit lag har 1-2-3 klubb der barn lærer tradisjonelle handarbeidsteknikkar. Barne og ungdomsarbeid er der fleire lag som jobbar med. Nokre lag er styremedlemmar i Frivillighetssentralane. Fleire har i år servert skulemåltid og det har vorte godt motteke av elevane. Fleire lag held strikkekafe.

Andre aktivitetar i laga er: bokring, nybyrjarkurs i speilreflekskamera, kurs i bruk av facebook, skype og twitter, judokurs for born, spansk kurs, babysymjning, nattugleprosjekt, sjokoladepålegg, kunststrikk som studiering, kurs i hekling og strikking, julemesser, basarer, blåturer, bli kjend kveldar, Afrikakveld, Jonsokarrangement, kulturdag «Det er sundt å nynne», veglys, og eit lag har gjeitt to symaskinar til Romania. Det er m.a.o. stor aktivitet i laga og som tidlegare år gjer dei alle ein viktig innsats for nærmiljøet.

Det har vore liten aktivitet innan Miljø- og forbrukararbeid og KFB dette året. Og ingen årsmelding er skriven av Studieleiar. Internasjonalt utval har eiga årsmelding.

Takk til alle lag for innsatsen i frivillig arbeid – stå på – der er bruk for oss!

Lykke til!

Krinsleiar Aina Alfredsen Førde

Sunnmøre og Romsdal krets

Kretsstyret har bestått av

Kretsleder: Oddlaug Hovdenak, Vågane K&F
Nestleder og studiekontakt: Arlèn Kvalsund, Nerlandsøy K&F
Kasserer: Aud Marit Davik, Fjørtoft K&F
Sekretær: Ingrid Sandøy, Sandøy K&F
Nestleder i Romsdal gruppe: Aase Tøndel, Molde K&F
Kontakt for laga på Nordre Sunnmøre: Unni Klokk, Valderøy K&F
Gruppeleder i Søre Sunnmøre gruppe: Anita J. Kvalsund, Kvalsvik K&F

Kretskontakter

Kontakt for miljø og ressurs.: Gerd Røsberg, Kleive K&F
Kontakt for internasjonalt arbeid: Gjertrud Vik, Haugsbygda K&F
Kontakt for KFB: Ingrid Sandøy, Sandøy K&F og Oddveig T. Abelseth, Skodje K&F.

Revisorer Magni Ringstad og Ragnhild Ulvestad.

Valgkomité Molde K&F, Løset/Håset K&F og Tresfjord K&F.

Virksomhet i kretsen

I 2011 har kretsstyret holdt to styremøter. I tillegg har styret hatt mye kontakt via e-post, og slik hatt saker til behandling. Det meste av dette er saker som er sendt fra K&F sentralt.

På årsmøtet 2011, den 9. april på Fjellstova, Ørskogfjellet, møtte 25 medlemmer, av disse hadde 24 stemmerett. 16 av 26 lag var representert.

Kretsleder og kretssekretær deltok på sentralt seminar på Gardermoen 28. mai der tema var "Kvinnens helse".

Medlemsutvikling

2010: utbetalt kontingent fra K&F for 285 medlemmer (+ 41 juniormedlemmer)

2011. utbetalt kontingent fra K&F for 243 medlemmer (+ 27 juniormedlemmer)

Tallene fra årsmeldingene i lagene viser at pr. 31.12.2011 hadde vi 223 medlemmer i kretsen fordelt på 25 lag. Skodje K&F med 7 medlemmer ble lagt ned i 2011. Disse medlemmene fikk tilbud om direktemedlemskap til K&F. Nordre Sunnmøre gruppe ble lagt ned i 2011. Lagene der har en kontaktperson i kretsstyret. Vi vet at alderen på mange av medlemmene våre er høy. Det er svært vanskelig å rekruttere til slike frivillige lag og organisasjoner som K&F, så vi må legge ned et stort arbeide i å beholde de medlemmene vi har. I tillegg må vi rekruttere der det er mulig.

Virksomhet i gruppene

Romsdal gruppe er representert i kretsstyret, de har hatt ett styremøte i tillegg til årsmøtet.

Årsmøtet samler stort sett alle lagene. Alle lagene i gruppen var invitert til 90-årsjubileet i Molde K&F 4. oktober.

Søre Sunnmøre gruppe har hatt tre styremøter i tillegg til årsmøtet og har vært representert i kretsstyret.

Virksomhet i lagene

Årsmeldingene fra lagene viser at det er der den store aktiviteten foregår. Det har til sammen vært avholdt ca. 190 medlemsmøter, i gjennomsnitt 7-8 pr. lag. Nedenfor oppsummerer vi hovedområdene for lagenes aktiviteter.

Barn og unge

Molde K&F driver heldagsbarnehage for 20 barn. 4 lag i Romsdal gruppe har håndverksted for barn, med stor deltakelse. Ett lag har småbarnstreff for barn og foreldre. Flere tiltak for denne gruppen er juleverksted for barn, strikker plagg til prematurbarn ved sykehus, besøker barnehager, har juletreffester, stiller konfirmantkapper m.m.

Eldre

Det er gitt blomster til sykekehjem og omsorgssenter til advent/jul og påske. Servert kaffe og kaker på omsorgssenter, det er kjøpt utstyr og gitt støtte til tiltak ved slike sentre. Og ett lag har vært med å arrangere seniorfest for flere hundre deltakere.

Våre nye landsmenn

Internasjonal ettermiddag for nye fremmedspråklige innflyttere.

Andre aktiviteter

Mange lag gir pengegaver til tiltak i sine nærmiljø. Noen har St. Hansfeiring med rømmegrøtsalg, er med på aktiviteter som for eksempel "Rundedagen", Åheimsfesten" og 8. mars-feiring på folkehøgskole. Middagsarrangement i regi av laga er godt mottatt i nærmiljøene. Deltakelse på fellesmøte med andre kvinneorganisasjoner i kommunen. Medarrangør ved kirkekaffe, pynter til høsttakkefest i kirken og stiller graver på kirkegårder. Innkjøp av stoltrekk på forsamlingshus. Basarer og andre inntektsgivende arrangementer er vanlig i mange lag. Deltatt på innsamlinger, som TV-aksjonen og lignende.

Utleie

Mange lag leier ut service til middag og kaffe. Andre produkter som leies ut av lagene er for eksempel dåpskjoler, duker og kompostkvern.

Aktiviteter for egne medlemmer

Her er det ett stort spekter: hobbykvelder, turer, ulike fester, felles matlaging til jul, og ikke minst trivelige lagsmøter med lagssaker, god mat og prat, og av og til underholdning.

Gaver/tilskudd fra andre

Noen kommuner gir støtte til lag, de fleste ikke. Lag har fått Frifondsmidler til bl.a. foreldrereng.

Studieaktivitet

Noen få lag har bra studieaktivitet, med tema fra Prinsippprogrammet, litteraturring og kurs i forskjellige håndarbeid/forming m.m. Studiearbeidet har gått ned i kretsen, vi er spent på om den nye studieorganisasjonen, med større bredde enn tidligere Populus, vil skape mer aktivitet i våre lag.

Internasjonalt arbeid, miljø og ressurs og KFB har egne årsmeldinger.

Sluttord.

Jeg har tro på at vår organisasjon er en viktig faktor til at vår krets har mange gode lokalmiljø der alle aldersgrupper har det godt. Vi må fortsette med alle våre aktiviteter, det er mange som setter stor pris på oss! Vi er synlige selv om vi av og til synes "vi er arme og små".

Vi har en god støtte i K&F sentralt dersom vi vil bruke de i våre saker. Medlemsbladet har blitt svært bra det siste året, og vi utforder ledelsen sentralt til å fortsette den gode trenden med bladet som det viktigste bindeleddet mellom medlemmene og ledelsen.

Oddlaug Hovdenak
Kretsleder.

Sør-Trøndelag krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Britt Westberg
Kasserer: Marit V. Evavold
Styremedl.: Magnhild Sørgård

Virksomhet i kretsen

Pr. 31.12.11 besto kretsen av 54 medlemmer, det er en nedgang fra året før, men vi har fått noen nye medlemmer, men også frafall av medlemmer.

Sør-Trøndelag krets har i 2011 bestått av tre lag: Brekken K&F, Oppdal K&F og Linesøya K&F, samt en gruppe: Lade gruppe av K&F.

Det er ikke avholdt møter i løpet av året, men noen har deltatt på K&Fs Inspirasjonsseminar «Kvinner helse – nasjonalt og internasjonalt».

All informasjon fra sentralt hold er videresendt til alle lag.

Virksomhet i lagene

Foruten vanlige lagsmøter, med forskjellige foredrag, er lagene engasjert på flere måter som for eksempel: kosthold i skolen, fadderbarn, bøssebærere under TV-aksjonen, eldregruppe, martnasdugnad, adventkaffe, vevstue og salgsmesse. Noen av lagene tilbyr medlemmene mammografi, for medlemmer som ikke inngår i det offentlige systemet, samt fotpleie.

Kretsstyret
v/Britt Westberg

Telemark krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Svanhild Haugen
Sekretær: Karin Nerli,
Kasserer: Turid Larsen
Studieleder: Birgit Amundsen
Styremedlemmer: Aud Sivertsen og Synnøve Reinholdt.
Valgkomite: Torgunn Bolstad Jensen og Wenche Ingulstad.

Virksomhet i kretsen

Telemark krets hadde ett lag i 2011. Medlemstallet var 18 medlemmer den 31/12-10, den 31/12-11 var det 16 medlemmer.

Kretsstyret har hatt tre møter i 2011. Kretsårs møtet ble holdt i Ungdomshuset i Skien onsdag 6. april, med Skien K&F vertskap. Årsmøtesaker: Årsmeldinger og regnskaper.

Vi hadde besøk av sentralstyremedlem Liv Holst, som fortalte om nytt fra forbundet sentralt.

Saker som ble behandlet: Kretsstyret kom med forslag om å legge ned Telemark krets. Da Sauherad K&F nå er lagt ned og en del av medlemmene har meldt seg inn i Skien K&F, består kretsen nå av kun ett lag. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Resolusjoner: Det ble sendt en resolusjon til avisene vedr. husmorvikartjenesten.

Det ble vedtatt at inntekten av loddsalget skulle gå til gevinst i Forbundets landslotteri. Beløpet ble øket til kr. 1.000,-. Da årsmøtet bestemte at Telemark krets skulle legges ned, måtte vi ha et ekstra-ordinært årsmøte. Dette ble holdt den 5. oktober i Ungdomshuset, Skien.

På dette møtet hadde vi besøk av nestleder i K&F Sonja Kjørlaug og kretsleder i Vestfold Else-Bjørg Andersen. Saken om nedleggelse ble tatt opp igjen. Sonja Kjørlaug orienterte om forbundsledelsens syn på forslaget, hun ville svært gjerne at vi ventet i hvert fall et år, slik at forbundet fikk sett nøye på konsekvensene av dette. Kretsleder Else-Bjørg Andersen ville gjerne at Telemark

krets ble slått sammen med Vestfold krets. Etter en livlig diskusjon ble det flertall for å utsette saken til neste kretsårs møte, og tenke nøye over om vi kanskje heller kan slå oss sammen med Vestfold.

Sonja Kjørlaug fortalte også nytt fra forbundet sentralt.

Representasjon:

Vi har ikke deltatt på landsstyremøter eller annen representasjon i 2011.

Aktivitet i laget:

Studieaktiviteten:

Det har vært 43 deltagere på kurs og studieringer i 2011,

Samlet antall studietimer var 200. Skien Arbeidsstuer for barn har hatt 4 kurs med til sammen 26 barn. Skien K&F har hatt litteraturring, kurs i stor vev og billedvev.

Vi har ikke mottatt noe støtte til studievirksomheten i 2011.

Tema på lagsmøtene har vært: Etter julebord med koldtbord, feiring av Nordens dag, besøk fra Århus andelsgård, diskusjon om forbundssaker, gode bøker ved to av medlemmene. Vårtur til Stavern med besøk på kunstnerverkstedet "Design Jern" og bevertning i campinghytta til ett av medlemmene.

Skien, 24. mars 2012
Karin Nerli
Skr.

Vestfold krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Else-Bjørg Andersen
Kasserer: Else Andersen
Sekretær: Anne-Lene Spanthus
Styremedlem: Kari Hvalby og Frøydis Edh Bjørnskaug
Vara: Marvel Gundersen og Eva Sæther
KFB kontakt: Frøydis Edh Bjørnskaug, vara Else-Bjørg Andersen,
Internasjonalt utvalg: Else-Bjørg Andersen, vara Frøydis Edh Bjørnskaug

Else-Bjørg Andersen

Virksomhet i kretsen:

Det er avholdt fire styremøter i 2011. Kretsen har 111 medlemmer og en egenkapital på kr. 194.974.46. Kretsens 85-års jubileum ble feiret på Breidablikk, med Bergan K&F som vertskap. Forbundsleder Elisabeth Rusdal var gjest. Kretsens årsmøte ble holdt på Torød, med laget som ansvarlig. Kretsstyret har deltatt på en rekke arrangementer i lagene. Kretsen har arrangert tur til Hadeland Glassverk med 17 deltakere. Else Andersen og Unni Mortensen har deltatt forbundets Inspirasjonsseminar på Gardermoen og kretsen har gitt kr. 10 000,- til Incestsenteret i Tønsberg.

Virksomhet i lagene:

Bergan K&F

Laget driver påskeverksted for 16 barn med voksne, de deltok på kretsens årsmøte og kretsens 85-års jubileum ble arrangert og feiret på Breidablikk. Laget har deltatt på alle arrangementer i kretsen. Og de har feiret sitt 35-års jubileum. Det årlige juleverkstedet for 28 barn med voksne ble også avviklet. Laget holdet også kaffestund for eldre på Hjemseeng en gang i måneden.

Sandar K&F

Laget driver vevstue for ca. 30 deltakere.

Søndre Slagen K&F

Laget har hatt besøk av Erik Grossner som fortalte om hvalfangster Svend Foyen. De har en tradisjon med avleggerauksjon, og

denne ble ledet av Ståle Sæthern. Laget og kretsen arrangerte tur til Hadeland Glassverk. De har vært på teatertur og deltatt på Nissemarsj. Laget ga kr. 3000,- til Kirkens bymisjon og kr. 500 til Rosa sløyfeaksjon.

Vestskogen og Teie K&F

Laget har reist på tematur med Colorline, de var med på teatertur og så forestillingen «Nattens umusikalske dronning». Og laget har gitt gave til SOS barneby på kr. 1200 og til Kirkens bymisjon på kr. 1000.

Torød K&F

Laget var også i 2011 med på Nissetoget. Overskuddet fra Julemessen gikk til oppgradering av Torødstranda. De står også som ansvarlig for trening tre ganger i uken i Mensendick og aerobic for barn. Nytt av året var trening for ungdom fra 13 til 18 år.

Else – Bjørg Andersen
Kretsleder

Østfold krets

Kretsstyret har bestått av:

Leder: Anne Marthe Russ
Kasserer: Kristin Pauss Jønsson
Sekretær: Tone Tomt Holene
Studieleder: Tone Tomt Holene
Styremedlem: Sølvi Skram Vedø
Styremedlem: Anne Mette Johansen
Internasjonal kontakt: Grete Frogn Brænd
KFB kontakt: Synnøve Knold
Valgkomite: Monica Persson Rakkestad og Berit Juelsen, Trolldalen
Revisor: Ulla Eliassen, Grålum og Jorunn Sanders, Grålum

Virksomhet i kretsen: Østfold krets ble stiftet 10. oktober 1946. Medlemstallet pr. 31.12.11 er 134 fordelt på 5 aktive lag. Kretsen har hatt fem styremøter, ett årsmøte og invitert til to krets-samlinger hvor det ikke var påmeldte.

Møter:

Kretsens Årsmøte ble holdt i Rakkestad den 31. mars av Rakkestad Kvinne- og familielag.

Kretsen har invitert lagene til to kretssamlinger:

Onsdag 31. august; Krisesentrenes Framtid, Kretsen vurderer dette som et viktig tema for å støtte opp under K&fs prinsippprogram, Ja til Omsorg nei til Vold, og Krisesentrenes framtid som for tiden får mindre økonomisk støtte til drift av sine sentre i Østfold.

Lørdag 21. januar 2012; Invitasjon til møte med lagene for å diskutere om Østfold Krets er bærekraftig på lang sikt. Sted: Tuneheimen i Sarpsborg. Ingen påmeldt fra lagene. Invitasjon til lagene for å diskutere og gjennomgå K&fs studieplan til Prinsippprogrammet. Prinsippprogrammet er styrende for hva Kvinne- og familieforbundet skal arbeide med framover.

Styremøter på Solli kro.

Tirsdag 3. mai: Hva bør kretsstyret arbeide med framover. Overlevering av sakspapirer.

Tirsdag 13. sept.: K&fs merkesaker. Hvordan formidle de på en best mulig måte?

Tirsdag 1. nov.: Mottatt ferdig studieplan om prinsippprogrammet fra K&F sentralt. Planlegging av kretssamling i januar

Mandag 16. januar. Prinsipp-programmet. Hva ønsker lagene å arbeide med?

Tirsdag 20.03. Forberedelse til Årsmøte i Spydeberg 18. april 2012.

Deltagelse

Torsdag 8. november 2011: Deltatt på lagsmøte i Grålum Kvinne- og familielag; Tema Gamle Sarpsborg og Østfold.

KFB: Egen beretning.

Internasjonalt utvalg: Egen beretning.

Gjennom **Marys venner** støttes en pikeskole på Siri Lanka med økonomiske midler

Aktiviteter i lagene.

Lagene har forskjellig aktivitetsnivå, det har vært arrangert seks studieringer/kurs i vår krets i 2011, fordelt på 138 timer. Det er viktig at lagene ser på de aktuelle sakene Kvinne- og familieforbundet jobber med. Det er det som er kjernen i vårt arbeid og som gjør at vi kan identifisere oss som medlemmer av Kvinne- og familieforbundet.

De fleste lagene prioriterer dette arbeidet på en god måte gjennom forskjellige aktiviteter og foredrag.

Grålum, Kvinne- og familielag.

Laget har 71 medlemmer og laget har stor aktivitet for disse. I 2011 har de avviklet ett årsmøte, har holdt åtte styremøter og åtte lagsmøter. I tillegg har de gjennomført flere åpne møter og turer. Temaer på møtene har vært: «Kvinnerollen gjennom 100 år», «Orientering om brystkreft» og «Diabetes/blodtrykk». For øvrig har de holdt informasjonsmøte om INSPIRIA, Eldrefest på Lande Bosenter og Julebord med 47 medlemmer. De har også arrangert mannekengoppvisning, sommertur til Folkemuseet, flere teaterturer og operaforestilling. Og fire medlemmer har deltatt på KFBs kurs i Psykisk Førstehjelp.

Larkollen, Kvinne- og familielag.

Laget har ni medlemmer. Det er avholdt fem styremøter. De har flere medlemmer i kretsens styre: kretsleder, kasserer og styremedlem. Laget holder Bingo for å dekke Adventsfest for eldre som arrangeres i desember med 50 pensjonister. De har i samarbeidet med FAU vært leder for en natteravn gruppe i Larkollen. Det er blitt arrangert ett Førstehjelpskurs rettet mot små barn i barnehagen hvor foreldre var deltagere. For øvrig: Teater-ring med ca. 30 medlemmer, Chigong og Stavgangsgruppe.

Rakkestad, Kvinne- og familielag

Laget har 14 medlemmer. De har hatt syv lagsmøter. Åtte medlemmer reiste til Nordens Kvinneforbunds sommerkonferanse i Göteborg, der de møtte representanter fra hele Norden. De har hatt ett årsmøte og i 2011 var Rakkestad vertskap for kretsens årsmøte, som ble holdt i Diplom Is sine lokaler. Laget har hatt flere medlemsmøter med bl.a. visning av vårens kolleksjon og Foredrag om boken "Smaken av Østfold". De har også deltatt med to representanter på møte på Gardermoen med tema «Kvinner og Helse». Tre medlemmer var på kurs i Psykisk Helse arrangert av KFB. Foredrag av Anne Sofie Bondeson om KFB. De arrangerer turer, julebord og har egen Facebokgruppe. Og de har hatt studiering i Lefsebaking.

Spydeberg, Kvinne- og familielag

Spydeberg K&F har 17 medlemmer. De har hatt fem styremøter og seks lagsmøter. Av disse var ett årsmøte, en grillkveld, ett møte om årets bøker, ett vanlig lagsmøte, ett kulturtreff og ett jule-hyggemøte. I samarbeid med andre lag og foreninger har de hatt fire kulturtreff. Hensikten er å ha det hyggelig sammen og at flyktninger skal bli bedre kjent med hverandre, og innbyggerne i kommunen. Treffene er åpne for alle. Laget har også en studiering i sangteknikk.

Trolldalen Kvinne- og familielag:

Trolldalen K&F har 23 medlemmer, de har hatt tre styremøter og syv lagsmøter. Tema i 2011 har vært: Sortering av brikker, bilder fra gamle dager, besøk fra "Åpen Omsorg", turer, sommeravslutning med omvisning på Rødshue, basar, omvisning på NRK-huset, orientering om biblioteket samt Adventsfest.

Eidsberg Kvinne- og familielag:

Det har ikke vært mulig så langt å finne representanter for dette laget. Vi antar at det er lagt ned, men vet at dette ikke er gjort formelt gjennom kretsen. Vi kjenner heller ikke til hvordan økonomien var i laget.

Alle lagene gir støtte til mange gode formål nasjonalt og internasjonalt.

Kretsen har dyktige og flotte tillitskvinner på alle plan som gjør en meget god jobb.

Takk til alle for et godt arbeid i 2011.

Anne Marthe Russ

Kretsleder

Øvre Buskerud krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Bente Kaugerud,

Eggedal K&F

Nestleder: Gunhild Lien, Geilo K&F

Kasserer: Astrid G Medgard, Nesbyen K&F

Studieleder: Gudrun Kristiansen,

Geilo K&F

Styresmedlem: Bjørg Mari Klinge, Flå K&F

Styresmedlem: Ragnhild Andersen, Nesbyen K&F

Virksomhet i kretsen

Øvre Buskerud krets har bestått av 5 lag. Kretsen har internasjonalt utvalg, Miljø -og forbrukerutvalg og KFB kontakt. Vi har kun holdt ett styremøte, men vi har hatt god kontakt pr. brev, e-post og telefon. Kretsårsmøte ble holdt i Eggedal, hvor fire lag var representert. Vi hadde besøk av forbundsleder Elisabeth Rusdal som

Bente Kaugerud

fortalte om arbeidet i forbundet sentralt. Vi hadde en diskusjon om vi skulle slå oss sammen med Nedre Buskerud krets. Vi ble enige om å ta kontakt med Nedre Buskerud og komme tilbake med saken ved neste årsmøte. Etter vanlige årsmøtesaker ble det tid for middag, kaffe, kaker og utlodning, noe som ga oss noen kroner i en ganske tom kretskasse. Vi hadde en fin dag og sosialt samvær.

Virksomhet i lagene

Det er holdt dognad på museum og det er solgt vaffer, kaker og mat ved forskjellige arrangement. Besøk på aldershjem med kaffe, kaker og blomster. Pynting av kirken med blomster ved gudstjenester. Salg av fastelavnsris, salgsbod på Hallingmarken, grilling, vaskedag, bokkveld, teatertur, avleggermøte, bakt til julemesse, juleavslutning m/julemiddag. Abonnement på medlemsbladet vårt til legesenter. Lysbildefremvisning av flott natur. Tur til Ringnes i Krødsherad og til søsterkirkene på Hadeland.

Lagene har støttet

Lag har støttet skoleturer til konsentrasjonsleirer i Polen, de har fadderbarn i Gambia og Thailand, og gatebarn i Romania. De støtter Frelsesarmeen, messehagel til Nes kirke, kostymer til Emigrantspelet og til Hallingdal Folkemuseum, de har støttet skolemusikk v/ kjøp av julekalendere, 4H-leir, de har gitt penger til Redd barna, årets TV-aksjon og «Svalene». Klassisk konsert under festspillene i Nesbyen. Et lag har gitt blomster til sine medlemmer over 67 år og vin til «kara» som hjalp til på Hallingmarken. Alle lag har støttet landslotteriet til vårt forbund og 2 damer fra Nesbyen var så heldige å vinne.

Inntekter

De har mottatt kulturmidler fra kommuner og pengegave fra Nes Prestegjelds Sparebank og Hol Sparebank. Og de har inntekter fra loddsalg på medlemsmøtene samt vaffelsalg.

Kurs

«Ja til omsorg, nei til vold» Så filmen Ondskaper av Jon Guillous.

Representasjon

Samfunnshus, Møllas venner, Nes kirke i anledning 150 - års jubileet. Alle lag er medlemmer av ACWW og KFB. Og kretsleder har besøkt ett lag.

Kretsleder

Bente Kaugerud

Statistikker

Oversikt pr 31.12.11	Heldags-barnehage	Halvdags-barnehage	Korttids-barnehage	Barnepark	Tiltak for b/u under 26 år	Relatert til satsingsområde
Akershus	5					16
Aust Agder						
Bergen Midthordland	7					16
Finnmark*						
Hedmark						8
Hordaland	3	1		1	28	67
Hålogaland*						
Nedre Buskerud	1			1		0
Nordmøre*						
Nord-Trøndelag	1					3
Oppland	1				1	4
Oslo	1				1	5
Rogaland				1		61
Sogn og Fjordane	1				3	
Sunnmøre og Romsdal*						
Sør-Trøndelag						1
Telemark						1
Vest Agder *						
Vestfold					2	1
Østfold						4
Øvre Buskerud						2
Sum	20	1	0	3	35	189

* ikke levert årsmelding for 2011

Tall for 2010	Antall medlemmer	Antall grupper	Gruppemøter	Antall lag	Antall lagsmøter
Akershus**	725			28	
Aust Agder	83			9	19
Bergen Midthordland	448			14	
Finnmark**	36			5	
Hedmark	50			3	
Hordaland	1195	5	10	61	351
Hålogaland**	219			20	
Nedre Buskerud	78			5	22
Nordmøre**	107			10	
Nord-Trøndelag	110			13	17
Oppland	102			9	46
Oslo	272			7	44
Rogaland	201			11	
Sogn og Fjordane	286			23	58
Sunnmøre og Romsdal**	291	3	9	29	106
Sør-Trøndelag	52			4	26
Telemark	19			2	6
Vest Agder**	98			7	
Vestfold	114			5	22
Østfold	135			6	26
Øvre Buskerud	56			5	25
Direktemedlemmer	157				
Sum	4834**	8	19	276	768

**Manglende opplysninger

Populus – studieforbundet folkeopplysning

Studieaktivitet, fylkesoversikt for 2011

Gjennomførte kurs i Norges Kvinne- og Familieforbund i 2011

Fylke		Planlagte		Gjennomførte			
		Kurs	Timer	Kurs	Timer	Deltakere	Tilskudd
01	Østfold	0	0	6	138	36	11 370
02	Akershus	1	20	13	318	231	25 870
03	Oslo	1	12	7	111	33	10 015
04	Hedmark	1	18	0	0	0	0
05	Oppland	0	0	4	49	30	4 785
06	Buskerud	0	0	2	63	30	4 895
07	Vestfold	0	0	2	124	16	8 860
08	Telemark	1	80	5	200	5	15 000
09	Aust-Agder	2	100	6	246	33	18 390
10	Vest-Agder	2	128	1	39	58	2 935
11	Rogaland	7	102	17	365	8	30 525
12	Hordaland	1	12	44	766	121	67 390
14	Sogn og Fjordane	0	0	9	135	349	12 375
15	Møre og Romsdal	0	0	13	209	85	18 785
16	Sør-Trøndelag	0	0	1	10	84	1 050
17	Nord-Trøndelag	0	38	13	527	7	39 455
18	Nordland	4	36	15	517	109	39 605
19	Troms	0	0	0	0	0	0
20	Finnmark	0	0	0	0	0	0
	SUM	22	546	158	3 817	1 309	311 305

Mest brukte studieplaner

Fylkesoversikt for år 2011

Gjennomførte kurs i Norges Kvinne- og Familieforbund.

Studieplan		Planlagte		Gjennomførte			
		Kurs	Timer	Kurs	Timer	Deltakere	Tilskudd
1.	0219012097 Formingsaktiviteter	1	15	19	656	142	50 240
2.	0210012025 Vev-nybegynner/videregående	3	308	10	634	60	45 210
3.	0210012008 Bunad	2	100	14	482	110	326 930
4.	0303003043 Litteratur-generell	1	12	19	320	98	28 400
5.	0232004010 Musikkgruppe	0	0	5	159	54	12 335
6.	0210012056 Strikketeknikker	1	16	10	140	66	13 100
7.	0210012059 Billedvev	0	0	4	133	28	10 245
8.	0209012023 Porselensmaling	0	0	2	100	9	7 300
9.	0503008023 Prinsippprogrammet (K&F)	0	0	7	74	126	7 610
10.	0702007065 Foreldreringen	0	0	3	70	18	5 750
11.	0233040202 Vi lærer sangteknikk, kor	1	30	2	61	33	4 765
12.	0210012001 Søm	0	0	3	59	21	5 035
13.	0210012003 Lappeteknikk	1	8	4	57	32	5 305
14.	1020011015 Livet langs kysten	0	0	2	54	17	4 310
15.	0206012017 Folkedans	0	0	2	52	100	4 180
16.	0211012077 Trearbeid	0	0	2	50	7	3 650
17.	0104002013 Spansk, nybegynner	0	0	3	50	25	4 450
18.	0210012088 Strikking av votter og luer	1	8	4	45	28	4 525
19.	0408005001 Bli kjent med lokalmiljø	0	0	2	45	26	3 725
20.	0210012062 Kunststriking	0	0	2	33	5	2 945

Tillitsvalgte 2011

Sentralstyret:

Forbundsleder
Nestleder
Medlemmer

Elisabeth Rusdal
Sonja Kjørlaug
Eldbjørg Gunnarson
Anne Enger
Wenche Hoel
Gjertrud Vik
Liv Holst
Wenche Rolstad
Marit Wærme

Varamedlemmer

Kretsledere:

Akershus
Aust-Agder
Bergen/Midthordland
Finnmark
Hedmark
Hordaland
Hålogaland
Nedre Buskerud
Nordmøre
Nord-Trøndelag
Oppland
Oslo
Rogaland
Sogn- og Fjordane
Sunnmøre og Romsdal
Sør-Trøndelag
Telemark
Vest-Agder
Vestfold
Østfold
Øvre Buskerud

Solvor Larsen
Else Marie Angeltveit
Randi Støre Gjerde
Hedvig Hansen
Anne Lise Bryhn
Torill Handal
Margaret Enger
Laila Nordby
Anne-Lise Johnsen
Anne M. Eggestøl
Wenche Rolstad
Elisabeth Stubergh Nielsen
Ingebjørg Rasmussen
Aina Alfredsen Førde
Oddlaug Hovdenak
Britt Westberg
Svanhild Haugen
Kontakt: Eva Ousbey
Else - Bjørg Andersen
Anne – Marthe Russ
Bente Kaugerud

Ledere av komiteer og utvalg:

Valgkomiteen
Prinsippprogramkomiteen
Miljø- og forbrukerutvalget
Internasjonalt utvalg
Beredskapsutvalget
Kontrollkomiteen

Anne Marit Hovstad
Eldbjørg Gunnarson
Lagt på is inntil videre
Kristin Hansen
Anne Sophie Wingaard Bondeson
Aslaug Sølvnes

K&Fs representanter i:

ACWW
Nordens Kvinneforbund

Elisabeth Rusdal
Sonja Kjørlaug

Ansatte:

Daglig leder
Sekretær
Redaktør

Helen Svensson fra mars 2010
May-Britt Havnsund, ansatt oktober 1997
Line Konstali, fra nr. 3-2011 var Lene Gloslie vikar

Norges Kvinne- og familieforbund
har vært tilsluttet følgende organisasjoner, komiteer, institusjoner og råd i 2011.

Der vi har oppnevnt egne representanter er dette angitt
– også hvilken funksjon de har på våre vegne.

The Associated Country Women of the World (ACWW)	Elisabeth Rusdal Anne Marit Hovstad – medlem av prtosjektkomiteen
Barnevakten	Bjarnhild Hodneland
Debio	Torill Malmstrøm
FN-sambandet	
Fokus	Kristin Hansen – styremedlem Anne Marit Hovstad – medlem av valgkomiteen
Folk og Forsvar Frivillighet Norge	
Grønn Hverdag	Bjarnhild Hodneland – nestleder i rådet Marit Wærme – medlem av valgkomiteen
Kvinner Frivillige Beredskap (KFB)	Anne-Lise Johnsen – leder Anne-Sophie Bondeson – hovedstyremedlem Odlaug Lysø Kleven – vara for Bondeson til hovedstyret
Nordens Kvinneforbund (NKF)	Sonja Kjørlaug Bjarnhild Hodneland – vara
Populus – Studieforbundet Folkeopplysning	Ann-Louis Nordstrand – leder Randi Renden – medlem av valgkomiteen Anne Enger - kontrollkomiteen

Gode grunner til å velge Norges Kvinne- og familieforbund

En partipolitisk uavhengig organisasjon med ca. 4600 medlemmer fordelt på ca. 250 lokallag over hele landet

Ditt medlemskap er viktig!

Våre satsingsområder i landsmøteperioden 2010 – 2012 er:

- Internasjonalt arbeid nasjonalt
- Kvinners helse
- Familie & miljø
- Ernæringsspørsmål i hjem og skole

Som medlem får du:

- Medlemsbladet Kvinner&Familie 3 ganger i året
- Tilbud om kurs, konferanser, reiser m.m. gjennom ditt lokallag/krets
 - Tilbud om juridisk bistand
 - Gunstig tilbud hos Codan forsikring
- Medlemspris på Möllers Omega – 3 kr. 249,- + frakt, halv pris i to mnd. Kr. 124,50 (ordinær pris kr. 299 + frakt)
- Medlemspris på Fleximassøren kr. 400,- + frakt (ordinær pris kr. 600 + frakt)

Norges Kvinne- og familieforbund

Stortingsgaten 12

0161 Oslo

Tlf.: 22 47 83 80

E-post: post@kvinnerogfamilie.no

Besøk oss på: www.kvinnerogfamilie.no